



19.03.2018

Kokousaika 19.03.2018 16:00 - 17:09

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan pormestari
Kivekäs, Otso kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Honkasalo, Veronika
Koulumies, Terhi
Pakarinen, Pia apulaispormestari
poistui 17:07

Pelkonen, Jaana
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Razmyar, Nasima apulaispormestari
Rydman, Wille
Sevander, Tomi
Sinnemäki, Anni
Vesikansa, Sanna
Yanar, Ozan apulaispormestari
apulaispormestari
varajäsen

Muut

Kousa, Tuuli kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arajärvi, Pentti kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami kansliapäällikkö
Aho, Mikko kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Peltonen, Antti vs. hallintojohtaja
Pohjaniemi, Marju henkilöstöjohtaja



19.03.2018

	Raitio, Markku Rinkineva, Marja-Leena Saxholm, Tuula Åhlgren, Harry Tapiolinna, Hilikka Almqvist, Casper Björksten, Jenni	va. tietotekniikka- ja viestintäjohtaja elinkeinojohtaja rahoitusjohtaja vs. kaupunginlakimies vs. kaupunginsihteeri tiedottaja hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja	Jan Vapaavuori	pormestari 157 - 172 §:t
Esittelijät	Jan Vapaavuori Sami Sarvilinna	pormestari 157 §, 159 § kansliapäällikkö 158 §, 160 - 172 §:t
Pöytäkirjanpitäjä	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 157 - 172 §:t



19.03.2018

§	Asia	
157	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
158	Asia/2	V 28.3.2018, Hallintosäännön muuttaminen
159	Asia/3	Helsingin kaupungin vuoden 2017 tilinpäätöksen hyväksyminen
160	Asia/4	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio vuoden 2018 presidentinvaalissa
161	Asia/5	Kumpula-Toukola Kylätilyyhdistys ry:n oikaisuvaatimus asukasosallisuusavustusta koskevassa asiassa
162	Asia/6	Terassien aukioloajat Helsingissä
163	Asia/7	Valtuutettu Sinikka Vepsän toivomusponsi Haaganpuron kunnostamisesta
164	Asia/8	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n hakemuksesta Patolan lämpökeskuksen toiminnan ja ympäristöluvan muuttamiseen
165	Asia/9	Tontin varaaminen Kiinteistö Oy Rautalammin Huipulle (Vallila, suunniteltu tontti 22585/17)
166	Asia/10	Valtuutettu Pekka Puskan aloite huoltotilojen saamiseksi Laajasuon liikuntapuistoon
167	Asia/11	Luvan myöntäminen Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy:n pitkäaikaisen vuokrasopimuksen uusimiseksi
168	Asia/12	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi
169	Asia/13	Määrärahat nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen
170	Asia/14	Raitioliikenteen kehittämisohjelma
171	Asia/15	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
172	Asia/16	Kaupunginvaltuuston 14.3.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano



19.03.2018

Asia/1

§ 157

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Jaana Pelkosen ja Tomi Sevanderin sekä varatarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Veronika Honkasalon.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



19.03.2018

Asia/2

§ 158

V 28.3.2018, Hallintosäännön muuttaminen

HEL 2018-002397 T 00 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi
Kaisu Tähtinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti. Muutos tulee voimaan 10.4.2018.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto on 16.11.2016, 291 § hyväksynyt Helsingin kaupungin uuden johtamisjärjestelmän mukaisen hallintosäännön. Kaupunginvaltuusto on edellisen kerran muuttanut hallintosääntöä 14.2.2018, 36 §.

Tällä päätöksellä tehdään muutoksia kaupunginvaltuuston, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan sekä kaupunkiympäristölautakunnan toimivaltaan ja annetaan valtuustossa nuorisoneuvoston edustajille läsnäolo- ja puheoikeus nuorten aloitteiden käsittelyssä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston toimivalta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Hallintosäännön 7 luvussa määrätään kaupunginvaltuuston toimivallasta. Kaupunginvaltuuston toimivaltaan lisätään 7 luvun 1 §:n uudeksi 2 kohdaksi liikenteen, viheralueen tai muun yleisen alueen yleissuunnitelmista päättäminen, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Nykyinen 7 luvun 2 kohta muuttuu 3 kohdaksi ja sen sisältö muuttuu siten, että kaupunginvaltuusto ei pääte hankesuunnitelmista niiden hankkeiden osalta, joista on päätetty kohdan 2 nojalla yleissuunnitelmassa ja joita koskeva hankesuunnitelma ei olennaisesti poikkea yleissuunnitelmasta.

Liikennehankkeiden päätösprosessin kehittämisen yhteydessä on ilmennyt tarve selkeyttää merkittäviä hankkeita koskevia toimivaltasääntönsiä sekä keventää ja sujuvoittaa niihin liittyvää päätösmenttelyä. Merkittävissä liikennehankkeissa on ollut aikaisemmin käytäntönä, että niiden osalta on hyväksytty ensin kaupunginvaltuustossa hankkeen yleissuunnitelma. Yleissuunnitelman jälkeen valtuusto on päättänyt hanketta koskevasta hankesuunnitelmasta ja asemakaavan hyväksymisestä. Yleissuunnitelma, hankesuunnitelma ja asemakaava on käsitelty ennen valtuuston päätöstä lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa. Asemakaavan jälkeen lautakunta on päättänyt katusuunnittelusta.

On tarkoituksenmukaista, että kaupunginvaltuusto, tai toimivaltarajojen mukaan mahdollinen alempi toimielin, päättäisi hankepäätöksen luonteisena päätöksenä vain hankkeen yleissuunnitelmasta. Yleissuunnitelmapäätös olisi tällöin valituskelpoinen. Hankesuunnitelmasta ei tehtäisi erillistä valituskelpoista päätöstä. Hankesuunnitelmat olisivat yleissuunnitelman täytäntöönpanoa.

Tapauskohtaisesti voi tulla kysymykseen, että yleissuunnitelman jälkeen laaditaan hankesuunnitelma, joka tuodaan vielä erikseen päätettäväksi kuten esimerkiksi tilanteessa, joissa valtion tai muiden rahoittajien osuus rahoitukseen täsmentyy myöhemmin. Tällöin yleissuunnitelma olisi valmistelua eikä se olisi muutoksenhakukelpoinen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan erityinen toimivalta

Hallintosäännön 15 luvun 4 §:ssä määrätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan erityisestä toimivallasta. Neljännessä kohdassa on kirjoitusvirhe. Kohdassa on toistettu sanat "toimialajohtajansa tai hänen määräämänsä", vaikka kyseiset sanat ovat jo pykälän ensimmäisessä virkkeessä. Kyseiset sanat poistetaan 4 kohdasta.

Hallintosäännön 15 luvun 4 §:ään lisätään uusi 7 kohta, jonka mukaan toimialajohtaja tai hänen määräämänsä pääteää perusopetuksen pidentäystä oppivelvollisuudesta. Pidentäystä perusopetuksesta päättämisestä ei ole aiemmin määrätty mitään sen paremmin vanhoissa johto-



säännöissä kuin nykyisessä hallintosäännössä. Toimialajohtaja on määrännyt toimintasäännössä perusopetusjohtajan tai hänen määräämänsä päättämään pidennetystä oppivelvollisuudesta, mutta toimialajohtajan toimivalta delegoida asia ei ole perustunut mihinkään säädökseen tai määräykseen. Tämä asia korjataan täydentämällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan erityistä toimivaltaa.

Lisäksi tarkoituksena on, että toimialajohtaja voi delegoida pidennetystä oppivelvollisuudesta päättämisen perusopetusjohtajan lisäksi myös varhaiskasvatuksen viranhaltijoille, jotka päättävät lapsen esiopetuksen erityisestä tuesta. Perusopetuksessa pidennetystä oppivelvollisuudesta päättäminen voi tulla kyseeseen, kun päätetään koulunkäynnin poikkeavasta alkamisesta.

Kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta

Maankäyttö- ja rakennuslain 52 §:n muutos on tullut voimaan 1.4.2017. Uuden pykälän mukaan asemakaavan hyväksymistä koskevaa päätösvaltaa voidaan johtosäännössä siirtää kaupunginhallitukselle tai lautakunnalle myös vaikutukseltaan merkittävien kaavojen osalta. Voimassa olevassa hallintosäännössä kaupunkiympäristölautakunnalle on annettu toimivalta hyväksyä muun kuin vaikutukseltaan merkittävä asemakaavamuutos hallintosäännössä luetelluissa tilanteissa. Vaikutukseltaan merkittävän kaavamuutoksen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Vaikutukseltaan merkittävänä kaavamuutoksena pidetään esimerkiksi muutosta, joka merkitsee alueen maankäytön yleisen luonteen muuttumista kaavassa osoitetusta, alueella vallitseva yhtenäisen rakennustavan merkittävää muuttumista, ympäristön kannalta merkittävien arvojen säilymisen vaarantumista tai kaavan muuttamista muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Kaupunkiympäristölautakunnan toimivaltaan esitetään täsmennystä siten, että lautakunta päättäisi kaavan mukaisen rakennetun tontin tai korttelin rakennusoikeuden lisäämisestä alueen lisärakentamiseksi. Toimivalta koskee rakennusoikeuden lisäämistä riippumatta tontin tai korttelin käyttötarkoituksesta. Rakennusoikeuden lisääminen lautakunnan päättämin kaavamuutoksin tulee olla mahdollista myös toimitilarakentamisessa. On myös perusteltua, ettei muutosmahdollisuutta rajoiteta vain tontille. On tapauksia, joissa on tarkoituksenmukaista ottaa mukaan koko korttelialue, vaikka vaikutukset olisivatkin vähäiset.

Lisäksi esitetään, että lautakunnan päätösvallassa olisivat myös asemakaavamuutokset koskien vähäisiä kortteli-, katu- ja puistoalueiden rajojen muutoksia sekä asemakaavan hyväksyminen maanalaisten tilojen rakentamisen mahdollistamiseksi katualueella tai muulla yleisellä



alueella ja asemakaavan hyväksyminen laajuudeltaan vähäiselle alueelle. Lisäykset olisivat vaikutuksiltaan vähäisiä ja verrattavissa lautakunnan toimivaltaan vastaavissa poikkeamispäätöksissä.

Kortteli-, katu- ja puistoalueiden rajoja ei ole mahdollista muuttaa poikkeamispäätöksellä ja tapauskohtaisesti tulee esiin tilanteita, jolloin eri käyttötarkoitusta osoittavien korttelialueiden rajoja tulisi siirtää kuten rakentamisen ulottuessa toiselle korttelialueelle tai puistoalueelle vähäisissä määrin. Asemakaavan muutokseen voi liittyä kaavoittamattomia maanalaisia alueita. On tarkoituksenmukaista, että lautakunnalla on toimivalta päättää asemakaavan laatimisesta maanalaisten tilojen rakentamiseksi katualueella tai muulla yleisellä alueella, milloin kaavan vaikutukset eivät ole merkittäviä. Asemakaava on tarpeen hyväksyä laajuudeltaan vähäiselle alueelle muun muassa silloin, kun asemakaavan muutoksenyhteydessä tulee vähäisissä määrin ottaa myös asemakaavoittamatonta aluetta mukaan.

Nuorten aloitteiden käsittely

Hallintosäännön 29 luvun 7 §:ssä määrätään läsnäolo- ja puheoikeudesta eri toimielimien kokouksissa. Kyseiseen pykälään lisätään uusi 7 momentti, jonka mukaan kun kaupunginvaltuustossa käsitellään nuorten aloitteita, on nuorten vaikuttamiselimen valitsemalla kolmella jäsenellä läsnäolo- ja puheoikeus.

Kaupunginvaltuustossa käsitellään hallintosäännön mukaan kaikki nuorten aloitteet. Nuorten osallistumisen vahvistamiseksi on tarkoituksenmukaista myös aloitteita valtuustossa käsiteltäessä antaa nuorten itsensä käyttää puheenvuoroja. Läsnäolo- ja puheoikeus olisi nuorisoneuvoston keskuudestaan edustajikseen valitsemilla kolmella henkilöllä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi
Kaisu Tähtinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset hyväksytyt
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku



19.03.2018

Asia/2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



19.03.2018

Asia/3

§ 159

Helsingin kaupungin vuoden 2017 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2018-002723 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä kaupungin vuoden 2017 tilinpäätöksen.

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle kaupungin tilinpäätöksen osoittaman tilikauden tuloksen 483 093 012,70 euroa ennen varaus- ja rahastokirjauksia käsittelystä seuraavaa:

Liikenneliikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 974 979,22 euroa siirretään liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti liikenneliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palvelukeskusliikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 7 252 684,81 euroa siirretään palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti palvelukeskusliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Taloushallintopalveluliikelaitoksen ylijäämä, 30 634,62 euroa siirretään taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti taloushallintopalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Rakentamispalveluliikelaitoksen ylijäämä, 21 436 231,33 siirretään rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti rakentamispalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Työterveysliikelaitoksen ylijäämä, 598 280,35 euroa siirretään työterveysliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti työterveysliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Rahastojen yli-/alijäämät ennen rahastosiirtoja siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin. Asuntotuotantorahaston ylijäämä, 3 245 250,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 2 493,23 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 1 666 224,54 euroa ja innovaatorahaston alijäämä, -1 868 204,72 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

Kamppi–Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 604 685,85 euroa.



Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta 8 905 000,00 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä 3 822 328,80 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin 448 945 048,83 euroa.

Edelleen kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että innovaatorahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi
Ari Hietämäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Tuija Kuivalainen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2017

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä ilmoittaa, että vuoden 2017 tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätös käsittää koko kaupungin tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen.



Vuosi 2017 oli Helsingin kaupungin taloudessa talousarviossa odotettua myönteisempi. Kaupungin toimintakate toteutui talousarviota parempana, ja verotulot kasvoivat talousarviossa ennakoitua enemmän. Myös korkomenot toteutuivat talousarviota pienempinä. Siten vuosikate toteutui noin 360 miljoonaa euroa talousarviota parempana ja hieman edellisvuoden tasoa paremmin.

Kaupungin tulo-rahoitus riitti talousarviossa ennakoitua paremman verotulokehityksen ansiosta kattamaan investoinnit. Vuonna 2017 toiminnan ja investointien rahavirta muodostui noin 245 miljoonaa euroa positiiviseksi. Helsingin investointitaso verrattuna poistoihin on merkittävästi suurempi muita suuria kaupunkeja vertailtaessa.

Miljoonaa euroa	Käyttö 2014	Käyttö 2015	Käyttö 2016	Käyttö 2017
Vuosikate (ilman maan ja rakennusten myyntituloja)	481	260	569	679
Maanmyyntitulot	105	104	240	143
Rakennusten ja osaketilojen myynti	19	8	25	46
Vuosikate sekä maan, rakennusten ja osaketilojen myyntitulot yhteensä	605	372	834	868
Investoinnit	549	493	663	620
Erotus	56	-121	171	248

Kaupungin tilikauden tulos oli 483,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 tulos oli 470,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 tulos mahdollistui, kun toimintakate toteutui talousarviota parempana ja verotulot kasvoivat talousarviossa ennakoitua enemmän. Myös korkomenot olivat talousarviota pienemmät. Kaupungin kokonaismenot alittivat talousarvion johtuen pääasiassa Länsimetron liikennöinnin aloittamisen viivästymisen vaikutuksesta HKL:n menoihin ja HSL:n maksusuuteen.

Kaupungin menot toteutuivat edellistä vuotta pienempänä johtuen perustoimeentulotuen maksatuksen siirtymisestä KELA:lle. Vertailukelpoisesti tarkastellen menokasvu jäi matalaksi, vain noin 0,6 prosenttiin.

Verotulot toteutuivat 247 miljoonaa euroa talousarviota korkeampina ja vuoteen 2016 verrattuna verotuloja kertyi 5,5 prosenttia enemmän.

Vuosikate 838 miljoonaa euroa toteutui 359 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana ja on poistotasoon suhteutettuna 236 %. Vuosikatteeseen sisältyy aiemmin satunnaisina erinä kirjattu maan ja rakennusten myyntien voitto.

Tilikauden tulos muodostui seuraavasti:



TULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2017	01.01.–31.12.2016
Toimintatuotot *)	1 179 736	1 320 999
Valmistus omaan käyttöön	135 069	117 111
Toimintakulut *)	-4 175 166	-4 267 583
TOIMINTAKATE	-2 860 361	-2 829 474
Verotulot	3 380 795	3 205 605
Valtionosuudet	220 442	316 331
Rahoitustuotot	116 133	133 376
Rahoituskulut	-19 110	-18 449
VUOSIKATE	837 900	807 389
Poistot ja arvonalentumiset	-354 807	-337 209
TILIKAUDEN TULOS	483 093	470 180
Tilinpäätössiirrot	-1 703	-5 141
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	481 390	465 039

*) Satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjauskäytännön 2017 muutoksen vaikutus huomioitu vuoden 2016 vertailuluvuissa

Kaupungin investointien toteuma vuonna 2016 oli liikelaitosten investoinnit (lähinnä HKL:n joukkoliikenneinvestointeja) huomioiden 621 miljoonaa euroa. Ilman Variotram-raitiovaunuihin kohdistuneen 32,5 miljoonan euron hinnanalennuksen huomiointia kaupungin investointien taso vuonna 2017 on 653,9 miljoonaa euroa eli lähes edellisen vuoden tasolla.

Strategiakaudella on tasapainoisen talouden tavoitteen mukaisesti tavoitteena ollut rahoittaa edellisvuosia merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla. Maanmyyntitavoite oli 100 miljoonaa euroa. Maanmyyntituloja kertyi 143 miljoonaa euroa, joista kirjautui vuonna 2017 käyttöönotetun kirjjanpitokäytännön mukaan investointiosaan tasearvon mukaiset 8 miljoonaa euroa. Loppuosa eli 135 miljoonaa euroa kirjautui käyttötalouteen. Rakennusten ja osakkeiden myyntitavoite oli 35 miljoonaa euroa. Myyntitulot olivat yhteensä 46 miljoonaa euroa, josta vastaavan kirjjanpitokäytännön mukaan kirjattiin myyntituloja 22 miljoonaa euroa investointiosaan ja loppuosa eli 24 miljoonaa euroa käyttötalouteen. Merkittävä maan ja rakennusten myyntikohde oli Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n käytössä olevat kiinteistöt.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 245,1 miljoonaa euroa positiivisena.

Uusia pitkäaikaisia lainoja ei nostettu. Kaupungin lainakanta aleni 1 206 miljoonaan euroon (sisältäen HKL:n rahalaitoslainat); pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 165 miljoonaa euroa. Lainakannan lyhennykset rahoitettiin ylijäämäisestä toiminnan ja investointien rahavirrasta.



Kaupungin rahavarojen muutos oli 196,7 miljoonaa euroa positiivinen. Emokau-pungin kassavarojen määrä kasvoi vuonna 2017 yhteensä 184 miljoonaa euroa.

Kassaylijäämä muodostui seuraavasti:

RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	837 900	807 389
Tulorahoituksen korjauserät	-173 704	-251 476
	664 196	555 913
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-621 443	-662 960
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 667	18 806
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	192 631	247 049
	-419 145	-397 105
	245 051	158 808
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-12 283	-9 912
Antolainasaamisten vähennys	69 483	67 330
	57 200	57 418
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	110 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-165 308	-320 729
	-165 308	-210 729
	0	0
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	10 268	-5 900
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 900	-2 247
Saamisten muutos	21 757	-133 043
Korottomien velkojen muutos	32 630	315 124
	59 755	173 934
	-48 353	20 623
	196 698	179 432
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 316 561	1 119 863
Rahavarat 1.1.	1 119 863	940 431
	196 698	179 432

Kaupungin taseen loppusumma vuonna 2017 kasvoi 248 miljoonaa euroa. Positiivisen verotulokehityksen aiheuttama tilikauden ylijäämä 481 miljoonaa euroa on mahdollistanut vieraan pitkäaikaisen pääoman alentamisen (lainat rahoituslaitoksilta). Investointien kautta aineellisten hyödykkeiden erä on kasvanut.

Kaupungin rahat ja pankkisaamiset ovat kasvaneet kuluvalle tilikaudella 197 miljoonaa euroa. Kassavarojen muutos johtuu osittain aiempina



vuosina toteutuneiden maakauppojen tilityksistä ja osittain positiivisesta verotulokehityksestä.

Taseen tunnusluvut, jotka ilmaisevat vakavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta, ovat kehittyneet seuraavasti:

Taseen tunnusluvut	2017	2016	2015	2014	2013
Omavaraisuusaste, prosenttia	79,6	77,6	77,9	78	76,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	47,7	49,9	52,5	45,6	44,4
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	54,2	53
Lainakanta, 31.12. miljoonaa euroa	1 206	1 371	1 582	1 569	1 515
Lainat, euroa/asukas	1 871	2 157	2 518	2 521	2 472
Lainasaamiset, 31.12. miljoonaa euroa	1 894	1 951	2 009	2 087	1 524

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2017 vuosikate parani vuodesta 2016 noin 88 miljoonalla eurolla ollen 1 393 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin vuosikate kasvoi 31 miljoonaa euroa vuonna 2017 edelliseen vuoteen verrattuna. Näin ollen tytäryhteisöjen vaikutus kaupunkikonsernin vuosikatetta nostavasti oli yli 50 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempi. Ennen kaikkea Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n toiminta oli edellistä vuotta kannattavampaa.

Kaupunkikonsernin ylijäämä oli 648 miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 50 miljoonaa euroa. Vuonna 2017 ylijäämän kasvu oli seurausta Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n toiminnan vaikutuksesta.

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden tulos muodostui seuraavasti:



HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Toimintatuotot *)	3 368 014	3 430 380
Toimintakulut *)	-5 549 282	-5 605 799
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	23 333	9 883
TOIMINTAKATE	-2 157 935	-2 165 536
Verotulot	3 380 795	3 205 605
Valtionosuudet	220 442	316 330
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 647	16 755
Muut rahoitustuotot	10 023	14 314
Korkokulut	-69 456	-73 753
Muut rahoituskulut	-8 851	-8 902
	-50 638	-51 586
VUOSIKATE	1 392 664	1 304 813
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-708 445	-675 889
Omistuksen eliminointierot	-867	-451
Arvonalentumiset	0	-291
	-709 312	-676 631
Satunnaiset erät	2 492	0
TILIKAUDEN TULOS	685 844	628 182
Tilinpäätössierrot	-15 738	-12 546
Tilikauden verot	-12 602	-10 906
Laskennalliset verot	-10 462	-8 052
Vähemmistöosuudet	1 289	1 754
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	648 330	598 432
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, prosenttia	60,7	61,2
Vuosikate/Poistot, prosenttia	196,6	193,0
Vuosikate, euroa/asukas	2 160	2 053
Asukasmäärä	644 700	635 600

*) 2016 vuoden vertailutieto on muutettu vastaamaan nykyistä kirjauskäytäntöä.

Kaupunkikonsernin vuoden 2017 toiminnan ja investointien rahavirta oli 171 miljoonaa euroa positiivinen eli selvästi edellisen vuoden tasoa (-37 miljoonaa euroa) parempi. Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli 245 miljoonaa euroa, mutta myös tytäryhteisöjen yhteenlaskettu vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan oli edellistä vuotta parempi. Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu investointitaso oli 76 miljoonaa euroa edellistä matalampi.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 4 985 miljoonaa euroa (7 732 e/as.) ja tästä Helsingin kaupungin lainakanta 1 206 miljoonaa euroa (1 871 e/as.). Helsingin kaupungin lainakanta pieneni edelleen ja tytäryhteisöjen lainakanta kasvoi. Tytäryhteisöjen lainakannan kasvu kohdentui lähinnä kaupungin vuokra-asuntoja ja muuta asunto-omaisuutta hallinnoiviin yhtiöihin sekä kaupunginteatterin peruskorjaukseen.



Konsernin lainasaamiset olivat 480 miljoonaa euroa (745 e/as.) pysyen edellisen vuoden tasolla. Helsingin kaupungin lainasaamiset sekä rahoituslaskelmassa näkyvä antolainasaamisten vähennys eliminoituvat konsernirahoituslaskelmassa, sillä pääosa Helsingin kaupungin antolainoista on lainoja omille tytäryhteisöille.

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden rahoituslaskelma muodostui seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate *)	1 392 664	1 304 813
Satunnaiset erät *)	2 493	0
Tilikauden verot	-12 602	-10 906
Tulorahoituksen korjauserät	-188 918	-292 257
	1 193 637	1 001 650
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 385 994	-1 505 347
Rahoitusosuudet investointimenoihin	33 379	20 003
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	330 243	446 372
	-1 022 372	-1 038 972
	171 265	-37 322
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-10 709	-8 483
Antolainasaamisten vähennys	8 986	7 939
	-1 724	-544
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	417 793	534 986
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-347 200	-581 447
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-26 228	-24 788
	44 364	-71 249
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 774	9 628
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 506	-13 370
Saamisten muutos	-23 272	-115 793
Korottomien velkojen muutos	74 214	-36 373
	36 661	-155 908
	103 464	-203 030
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 532 441	1 257 711
Rahavarat 1.1.	1 257 711	1 498 063
	274 730	-240 352

Tilinpäätöksen käsittelyyn liittyen esittelijä toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä.



Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

Innovaatorahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 10 miljoonaa euroa. Innovaatorahasto mahdollistaa kaupungin kilpailukyvyen kehittämistä yhdessä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa ja kohdistuu rahastonsäntöjen mukaisesti kaupungin osaamis- ja elinkeinoperustaa luovien hankkeiden rahoittamiseen. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto on 25.9.2017, §3 päättänyt innovaatorahaston käytön periaatteista, joiden mukaan ensisijaisesti priorisoidaan hankkeita, jotka edistävät Helsingin yritysekosysteemien kehittymistä tai kokeilualustojen luomista ja joiden kautta rahoituksella edistetään innovaatiotoimintaa ja yrittäjyyttä laajasti. Myös hankkeiden tuomat hyödyt kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja hyvinvoinnin edistämässä huomioidaan.

Innovaatorahaston vapaa pääoma on maaliskuussa 2018 noin 5,4 miljoonaa euroa. Rahaston toteutunut käyttö on vaihdellut, ollen viime vuosina joina hankehakuja on järjestetty 3–3,5 miljoonaa euroa. Uusien hankkeiden rahoittaminen ja käynnissä olevien jatkorahoittamisen turvaaminen tulevana vuosina edellyttää innovaatorahaston kartuttamista.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi
Ari Hietämäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Tuija Kuivalainen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi
, puhelin

Liitteet

1 Tilinpäätös 2017

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto



19.03.2018

Asia/4

§ 160

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio vuoden 2018 presidentinvaalissa

HEL 2018-002726 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus vahvisti keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle vuoden 2018 presidentinvaalin yhteydessä hoidetuista tehtävistä maksettavaksi palkkioksi 5 750 euroa talousarvion luvulta 1 10 01 (Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan pj palkkiopyyntö presidentinvaali 2018.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja pyytää (16.2.2018), että hänelle suoritetaan 28.1.2018 toimitettuun presidentinvaaliin liittyvien tehtävien hoitamisesta palkkio 5 750 euroa Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet -päätöksen (kaupunginvaltuusto 17.5.2017) nojalla. Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaan keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle maksetaan vaalikohtainen palkkio. Palkkio on saman suuruinen kuin edellisissä vaaleissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550



19.03.2018

Asia/4

timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan pj palkkiopyyntö presidentinvaali 2018.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalvelu
Keskusvaalilautakunta



19.03.2018

Asia/5

§ 161

Kumpula-Toukola Kylätilyyhdistys ry:n oikaisuvaatimus asukaso- sallisuusavustusta koskevassa asiassa

HEL 2017-011153 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä Kumpula-Toukola Kylätilyyhdistys ry:n oikaisuvaatimuksen koskien kaupunginhallituksen asukaso-
sallisuuden avustuspäätöstä 8.1.2018 (§ 13). Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty
sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta
kaupunginhallituksen päätöstä olisi muutettava.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ella Tanskanen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 09-310 36029
ella.tanskanen(a)hel.fi
Titta Reunanen, asukasyhteistyöpäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kumpula-Toukola Kylätilyyhdistys ry, oikaisuvaatimus päätökseen
8.1.2018 § 13
- 2 Kumpula-Toukola Kylätilyyhdistys ry, oikaisuvaatimuksen liite, kylätilan
kävijämäärät 2016 ja 2017
- 3 Kumpula-Toukola Kylätilyyhdistys ry, oikaisuvaatimuksen liite, talousar-
vio vuodelle 2018
- 4 Kumpula-Toukola hakemus 2018.pdf
- 5 Kaupunginhallituksen asukaso-
sallisuusavustukset vuodelle 2018_pää-
tös.pdf

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen,
lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viran-
omaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisu-
vaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettun toi-
mielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä



asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kumpula-Toukola Kylätilyhdistys ry (jäljempänä yhdistys) on asiassa asianosainen, joten yhdistyksellä on ollut oikeus tehdä asiassa oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on tehty määrääjassa ja oikealle toimielimelle.

Yhdistys on tehnyt oikaisuvaatimuksen Helsingin kaupunginhallituksen 8.1.2018 (§ 13) tekemään päätökseen, jossa yhdistykselle myönnettiin avustusta yhteensä 45 240 euroa, josta vuokratukustannuksiin 15 740 euroa ja palkkakustannuksiin 29 500 euroa.

Yhdistys haluaa päätöstä oikaistavan niin, että sille myönnetään yhden kokopäiväisen työntekijän palkkarahoitukseen 40 000 euroa.

Yhdistys tuo oikaisuvaatimuksessaan esiin, että yhdistyksen tilanne on kestävä, eikä vapaaehtoistyöllä tehtävää varainhankintaa voida vuoden 2017 mittakaavassa jatkaa enää tulevaisuudessa. Yhdistys toteaa, että mikäli myönnetyn avustuksen summaa ei koroteta, toiminta joudutaan keskeyttämään ja toiminnanjohtaja lomauttamaan. Yhdistyksen mukaan harrastusryhmien lakkauttaminen määrääjäksi jättää työttömäksi noin 5-15 kuukausittaista alueella asuvaa kerho-ohjaajaa ja palkatun kokopäiväisen työntekijän lomauttaminen estää jatkossa työkokeilijoiden / palkkatuettujen työntekijöiden rekrytoimisen.

Yhdistys vetoaa tarkoituksenmukaisuusperusteeseen ja toteaa, että Kumpulan Kylätila toimii monella tasolla Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 mukaisesti elävöittäen kaupunginosaa, lisäten sen viihtyvyyttä ja vetovoimaa ja tarjoten vuodessa n. 500 lapselle ja nuorelle sekä 600 aikuiselle säännöllisen viikoittaisen harrastuksen liikunnan, musiikin ja kädentaitojen parissa. Harrastus- ja kerhotoimintaan lapsille haetaan ja saadaan substanssiavustuksia kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan -toimialoilta.

Yhdistys perustelee oikaisuvaatimustaan myös sillä, että uusissa kaupunginosissa asukastilojen toiminta resursoidaan palveluyhtiöiden kautta suoraan asukkailta kerättävillä tuloilla: vuokrissa ja vastikkeissa maksetaan kuukausittain tietty osuus asukastoimintaan ja oman varainhankinnan tulot mm. tilojen vuokraamisesta muille toimijoille tai yksityistilaisuuksiin voidaan näin ollen käyttää täysimääräisinä koordinoinnista vastaavien työntekijöiden palkkakustannuksiin. Yhdistys toteaa, että vanhassa kaupunginosassa kuten Kumpulassa tällaista järjestelmää ei ole, joten omalla varainhankinnalla on joka tapauksessa kerättävä rei-



lun 10 000 euron vuosittaiset käyttökustannukset, eivätkä kaupunginosat näin ole yhdenvertaisessa asemassa.

Oma varainhankinta on oikaisuvaatimuksen mukaan kestäväällä pohjalalla, vuoden 2017 omarahoitusosuus oli 56 prosenttia. Kumpulan Kylätilassa järjestettiin 41 tapahtumaa, 13 kurssia ja 84 viikoittaista kerhoryhmää alueen asukkaille vuonna 2017. Vapaaehtoistyötä tehtiin 1 833 tuntia. Asukasosallisuuden avustuskriteerien mukaan hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista.

Vuonna 2017 Kumpulan Kylätilalle myönnettiin yhteensä 48 800 euroa, joista 30 000 euroa palkkakustannuksiin, 16 000 euroa vuokratukustannuksiin ja 2 800 euroa lehden julkaisuun. Yhdistys toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että Kumpulan Kylätila selviytyi vuodesta 2017 muille toimijoille ja yksityistilaisuuksiin osoitettujen tilavuokrien korotuksilla, asukkaiden lahjoituksilla, onnistuneella jäsenhankintakampanjalla, korjaus-, huolto- ja hankintakulujen karsimisella ja siirtämisellä sekä tapahtumien järjestämisen ja vapaaehtoistyön määrän kasvattamisella vain varainhankintaa palvelemaan.

Yhdistys tuo oikaisuvaatimuksessaan esiin, että asukastalo Kumpulan Kylätilassa tapahtuva toiminta on vahva osoitus elävästä, keskustalualueiden ulkopuolisesta kaupunkikulttuurista. Toiminta tuo alueelle yhteisöllisyyttä ja me-henkeä luoden alueelle omaleimaisen identiteetin ja oman paikalliskulttuurin muodon: lähikulttuurin. Kylätilassa perheet pysyvät paitsi harrastamaan lähellä kotia, myös nauttimaan taiteen ja kulttuurin eri muodoista tutussa ympäristössä, kokonaisina perheinä. Tapahtumien pääsymaksuttomuus ja kerhotoiminnan edulliset hinnat ovat keskeinen tekijä asukasdemokratialle: jokaisen on mahdollista osallistua ja nauttia. Yksilön näkökulmasta fyysinen ja psyykinen hyvinvointi lisääntyy, yhteisön näkökulmasta asuinalueen viihtyvyys kasvaa ja aktiivisen kansalaisuuden tavoite toteutuu.

Kaupunginhallitus päätti 28.9.2015, että asukasyhdistysten ja kaupunginosaseurojen sekä muiden kuin kaupungin asukastaloja ylläpitävien tahojen avustaminen keskitetään kaupunginhallitukselle vuodesta 2017 alkaen. Uudistuksen merkittävänä tavoitteena on ollut läpinäkyvyys kaupungin avustusten myöntämisessä kriteerien mukaisesti ja se, että samaan toimintaan ei myönnetä avustusta eri lautakunnista tai virastoista.

Asukasosallisuuden avustuskriteereitä valmisteltiin tiiviissä vuoropuhelussa kaupunginosaseurojen ja asukastaloja ylläpitävien yhteisöjen



kanssa. Yhteisvalmistelussa yhteisöt nostivat erityisesti esille epäkohdan avustusten epätasaisesta jakautumisesta alueittain.

Kaupunginhallituksen asukastosallisuuden avustushakemuksia vuodelle 2018 tuli määräaikaan 2.5.2017 mennessä 32 kappaletta, hakemukset olivat yhteensä 1 060 730 euroa. Määräraha vuodelle 2018 oli 750 000 euroa. Määrärahaan sisältyvät myös asukastosallisuuden pienavustukset, joita voi hakea vuoden 2018 aikana.

Vuoden 2018 asukastosallisuuden avustusten päätöksen perusteluissa todetaan, että määrärahasyistä pääsääntönä on ollut, että asukastosallisuuden avustuksilla rahoitetaan vain yhtä työntekijää hakijaa/aluetta kohden. Asukastosallisuuden avustuksissa pyritään alueelliseen tasapainoon ja tarveperustaiseen harkintaan. Palkkaus- ja henkilökulujen yhdenmukaistaminen toteutettiin yksi työntekijä hakijaa kohden - linjauksen lisäksi siten, että samaan kaupunginosaan ei myönnetty avustusta useamman työntekijän palkkaamiseksi.

Esityksen mukaisella määrärahan tasapuolisella kohdentamisella tavoiteltiin mahdollisimman oikeudenmukaista tilannetta hakijoiden kesken. Tavoitteena oli saavuttaa hakijaa kohden määrärahojen mahdollistama palkka-avustuksen taso, jota voidaan pitää kokonaisuutta ajatellen tyydyttävänä. Yhtä työntekijää kohden myönnettiin avustusta 29 500 euroa vuodessa. Tätä korkeampaa palkkatasoa ei käytettävissä olevalla määrärahalla ole mahdollista rahoittaa.

Yhtenevällä palkka-avustuksella vastattiin myös asukastosallisuuden kriteeristön yhteisvalmistelussa yhteisöjen esiin nostamaan kritiikkiin avustusmäärärahojen epätasaisesta jakautumisesta kaupunginosittain.

Asukastosallisuuden avustuskriteerien mukaan yleisavustusta myönnetään asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin. Kaupungin tuella ylläpidettävien asukastilojen tulee olla pääsääntöisesti helsinkiläisten avoimesti ja maksutta käytettävissä ja niitä on pyrittävä käyttämään monipuolisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Avustus kohdentuu tilatukeen (vuokrat ja muu ylläpito kuten nettiyhteydet, siivous ja irtaimisto) sekä toiminnan koordinointiin (asukastilassa ja alueella tapahtuvan asukastoiminnan koordinaation ja asukastilan käyttövuorohallinnan hoidosta aiheutuviin henkilöstökuluihin).

Yhdistys on saanut asukastosallisuuden avustuskriteerien mukaisen ja 2018 avustusmäärärahan mahdollistaman yleisavustuksen vuokraan ja palkkaan omalle alueelleen. Kaupungin asukastosallisuuden tasa-arvoisen ja oikeudenmukaisen kehittämisen puitteissa ei ole mahdollista jakaa erityistä lisätukea vain yhdelle alueelle. Yhdistyksen oikaisuvaatimuksen liitteessä on kuvattu tilan käyttöastetta ja kävijämääriä. Toiminnan luonne vaihtelee eri yhteisöjen asukastiloissa, mutta toiminnan laa-



juudessa ja vaikuttavuudessa ei ole niin merkittäviä eroja, että olisi perusteltua muuttaa myönnettyä osuutta palkkakustannuksiin.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä, koska ei ole esitetty laillisuus- eikä tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta kaupunginhallituksen päätöstä olisi muutettava.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ella Tanskanen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 09-310 36029
ella.tanskanen(a)hel.fi
Titta Reunanen, asukasosallisuusyksikön päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kumpula-Toukola Kylätilyhdistys ry, oikaisuvaatimus päätökseen 8.1.2018 § 13
- 2 Kumpula-Toukola Kylätilyhdistys ry, oikaisuvaatimuksen liite, kylätilan kävijämäärät 2016 ja 2017
- 3 Kumpula-Toukola Kylätilyhdistys ry, oikaisuvaatimuksen liite, talousarvio vuodelle 2018
- 4 Kumpula-Toukola hakemus 2018.pdf
- 5 Kaupunginhallituksen asukasosallisuusavustukset vuodelle 2018_päätös.pdf

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.01.2018 § 13

Kaupunginhallitus 18.12.2017 § 1139



19.03.2018

Asia/6

§ 162

Terassien aukioloajat Helsingissä

HEL 2017-012563 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi liitteenä 1 olevan terassien aukioloaikojen laajentamismahdollisuuksia koskevan selvityksen.

Samalla kaupunginhallitus kehotti kaupunkiympäristön toimialaa valmistelemaan 15.4.2018 mennessä selvityksessä ehdotetut toimenpiteet terassien sallittujen aukioloaikojen kokeiluluontoiseksi laajentamiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi
Melissa Sharma, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36594
melissa.sharma(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys terassien aukioloaikojen laajentamismahdollisuuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Helsingin poliisilaitos

Matkailu- ja ravintolapalvelut
MaRa ry

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kansliapäällikkö asetti 13.12.2017 § 174 työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia selvitys mahdollisuuksista terassien aukioloaikojen laajentamiseen. Selvityksen taustalla oli muun muassa valtuutettu Sami Muttilaisen valtuustoaloite selvitystyön käynnistämisestä terassien aukiolopoliitiikan lieventämiseksi tai siirtymiseksi malliin, jossa kaupunki ei erikseen määrittele terasseille sallittuja aukioloaikoja. Kaupunginhallitus totesi vastauksessaan ehdotettujen muutosten olevan kannatettavia ja kaupungin käynnistävän laajan selvitystyön sallittujen aukioloaikojen laajentamisesta eri tahojen kesken (kaupunginvaltuusto 15.2.2017 § 103).

Aukioloaikojen laajentamista selvittävässä työryhmässä oli edustus kaupunkiympäristön sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta, Helsingin poliisilaitokselta, Etelä-Suomen aluehallintovirastosta sekä Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry:stä. Työryhmän puheenjohtajana toimi elinkeinojohtaja.

Kaupungin omistamilla yleisillä alueilla sijaitsevien terassien aukioloaikoihin vaikuttaa yleisten töiden lautakunnan 4.6.2013 § 254 hyväksymä, 19.3.2014 päivitetty ulkotarjoiluun käytettävien katuterassien ohjeistus. Terassiohjeessa asuinkiinteistöjen läheisyydessä sijaitsevien terassien enimmäisaukioloajoiksi on määritelty kello 07–22. Sopiesaan alueen käytöstä terassitoimintaan liiketilan haltija sitoutuu ohjeiden noudattamiseen. Yksityisillä alueilla sijaitsevien terassien aukioloaikoihin ohje ei vaikuta. Myöntäessään terasseille anniskelulupaa aluehallintovirasto ottaa huomioon vuokrasopimuksen ehdot sekä taloyhtiön järjestyssäännöt.

Alkuvuodesta 2018 Helsingissä sijaitsi 1 176 anniskeluluvan saanutta terassia, joista 93 toimi ydinkeskustan alueella. Keskustan terasseista yli 70 %:lle oli jo myönnetty poikkeuslupa kello 23 jälkeen kestävään aukioloon. Kaupunkiympäristön toimiala on sopijapuolena kaiken kaikkiaan noin 470 terassivuokrasopimuksessa.

Aukioloaikoja koskevien linjausten muutostarpeet

Terasseilla on erityisesti kesäkaudella merkitystä kaupungin elävöittäjänä ja kaupunkikulttuurin monipuolistajana. Varsinkin kansainvälisten matkailijoiden näkökulmasta nykyiset ulkotarjoilualueille sallitut aukioloajat ovat tarpeettoman lyhyet. Terassien aukioloajoille asetetuilla rajoituksilla on kesäsesongin lyhyen keston vuoksi suora vaikutus ravintoloiden kannattavuuteen. Kaupungin vuokranantajana asettamat ehdot



vaikuttavat myös ravintola-alan yritysten keskinäiseen yhdenvertaisuuteen.

Uuden strategiaohjelman mukaan Helsinki mahdollistaa vireää kaupunkielämää ja toimii roolissaan yhä enemmän edellytysten luojana. Kaupunki lisää kansainvälisyyttään ja panostaa matkailun edistämiseen. Lisäksi strategia painottaa toimintakulttuurin ketteryyttä ja viranomaismääräysten keventämistä sekä asettaa Helsingin tavoitteeksi olla maailman paras kaupunki yrityksille. Terassien aukioloaikoja koskevien linjausten väljentäminen edistäisi siten kaupunkistrategian tavoitteita.

Alkoholilain uudistuksen tavoitteena on ollut sääntelytaakan keventäminen ja toimivan kilpailun turvaaminen. Ravintoloiden aukioloajat on kokonaan vapautettu sääntelystä 1.3.2018 alkaen. Anniskeluajan pidentäminen ulkotarjoilualueella enintään kello 04 saakka on mahdollista hakemuksesta. Uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muutoksia kaupungin terassiohjeeseen, jotta keventyneestä sääntelystä voidaan hyötyä käytännössä. Uusi lainsäädäntö mahdollistaa linjausten väljentämisen vaarantamatta viranomaisten mahdollisuuksia huolehtia yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta: vähäistä suuremman haitan ilmetessä kunnalla on oikeus kieltää anniskelun jatkaminen tai rajoittaa sen kestoa sillä kunnan alueella, johon haitta kohdistuu.

Ravintola-alan yritysten näkökulmasta jo maltillinen muutos sallittuihin aukioaikoihin vaikuttaisi myönteisesti liiketoimintaan. Toisaalta Helsingissä on runsaasti asuintalojen kivijalassa sijaitsevia terasseja, jolloin aukioajoilla on vaikutusta asukkaiden asumismukavuuteen. Enimmäisaukioaikoihin tehtävien muutosten tuleekin aluksi olla kokeiluluontoisia, jotta niiden vaikutuksia voidaan arvioida.

Sallittuihin aukioaikoihin esitettävät muutokset

Työryhmä esittää, että terassien sallittuja aukioaikoja laajennetaan kokeiluluontoisesti koko kaupungissa niin, että kaupungin linjaamaa enimmäisaukioaikaa asuinkiinteistöjen läheisyydessä pidennetään kello 23 saakka. Häiriön syntymisen ehkäisemiseksi musiikin soittamisen terassilla tulee päättyä jo kello 22. Muutoksella ei ole vaikutusta jo myönnettyihin poikkeuslupiin. Kokeilua jatketaan maakuntauudistuksen voimaantuloon asti vuoden 2020 alkuun saakka.

Kokeilun toteuttamiseksi työryhmä esittää, että kaupunkiympäristön toimiala valmistelee terassiohjeen muutokset 15.4.2018 mennessä, jotta kokeilu voi alkaa jo kesällä 2018. Uusien ohjeiden valmistuttua Etelä-Suomen aluehallintovirasto ottaa ne huomioon antaessaan päätöksiä anniskeluluvista sekä laajentaa anniskeluluvan jo saaneiden, asuinrakennusten läheisyydessä sijaitsevien terassien aukioaikaa hakemuksesta kello 23 saakka, ellei muutokselle ole estettä taloyhtiön järjestys-



säännöissä. MaRa ry tiedottaa jäsenistöään muutosten voimaantulosta. Edelleen työryhmä pitää tärkeänä uuden alkoholilain tuomien mahdollisuuksien huomioimista anniskelulupia koskevassa päätöksenteossa myös silloin, kun terassi ei sijaitse asutuksen läheisyydessä.

Kokeilun arviointi

Kokeilun arvioinnissa otetaan huomioon kokeilun elinkeino- ja työllisyysvaikutukset sekä vaikutukset asuinympäristöön ja yleiseen järjestykseen. Elinkeino- ja työllisyysvaikutusten arvioimiseksi MaRa ry toteuttaa jäsenistölleen syksyllä 2018 kyselyn, jossa kartoitetaan muutosten vaikutuksia yritystoimintaan ja asiakastyytyvyyteen. Kysely toteutetaan tarvittaessa syksyllä 2019. Lisäksi otetaan huomioon sallittujen aukioloaikojen laajentamisen johdosta haettujen uusien anniskelulupien kokonaismäärä.

Kokeilun vaikutuksia asuinympäristöön ja yleiseen järjestykseen arvioidaan viranomaisille saapuneiden yhteydenottojen kautta. Arvioinnissa otetaan huomioon aluehallintovirastolle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle saapuneet valitukset sekä poliisille tehdyt ilmoitukset järjestyshäiriöistä, joihin liittyy terassin pidennetty aukiolo. Lisäksi huomioidaan asiasta kaupungille tulleet palautteet yleensä. Arvioinnin perusteella päätetään vuoden 2019 aikana kokeilun lopettamisesta, sen ehtojen muuttamisesta tai linjausten vakinaistamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi
Melissa Sharma, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36594
melissa.sharma(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys terassien aukioloaikojen laajentamismahdollisuuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



19.03.2018

Asia/6

Helsingin poliisilaitos

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Matkailu- ja ravintolapalvelut
MaRa ry

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö/U 13.12.2017 § 174

HEL 2017-012563 T 00 00 02

Päätös

Kansliapäällikkö päätti asettaa työryhmän selvittämään terassien aukio-
loaikojen laajentamista.

Työryhmän jäsenet ovat:

- elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva, kaupunginkanslian elinkeino-osasto, puheenjohtaja
- asiakkuusjohtaja Pekka Henttonen, kaupunkiympäristötoimialan palvelut ja luvat –palvelukokonaisuus, varajäsen yksikön päällikkö Timo Korhonen
- kulttuuripalvelupäällikkö Stuba Nikula, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, varajäsen kumppanuuspäällikkö Veikko Kunnas
- ylitarkastaja Jarmo Castrén, aluehallintovirasto, varajäsen ylitarkastaja Leena Piipponen
- komisario Henri Helminen, Helsingin poliisi, varajäsen rikoskomisario Juha Piippo
- varatoimitusjohtaja Veli-Matti Aittoniemi, Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry, varajäsen lakimies Kai Massa
asiantuntija Päivi Munther, kaupunginkanslian elinkeino-osasto, sihteeri

Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita ja muita toimijoita työryhmän ulkopuolelta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



19.03.2018

Asia/6

Työryhmän toimikausi päättyy 30.4.2018.

Päätöksen perustelut

Kaupunkistrategian mukaan Helsinki mahdollistaa vireää kaupunkielämää ja toimii roolissaan yhä enemmän edellytysten luojana. Edelleen strategian mukaan Helsinki toimii aktiivisesti ja ketterästi kaupungin elävöittämisestä kiinnostuneiden toimijoiden kanssa Helsingin vetovoimaisuuden ja kansainvälisyyden lisäämiseksi.

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 34 muuta valtuutettua esittivät aloitteessaan 8.6.2016, että kaupunki käynnistää selvitystyön terassien aukiolo politiikan lieventämiseksi tai siirtymiseksi Espoon ja Vantaan tavoin järjestelmään, jossa kaupunki ei erikseen määrittele terasseille sallittuja aukioloaikoja. Voimassa oleva yleisten töiden lautakunnan 4.6.2013 § 254 hyväksymä ja 19.3.2014 päivitetty terassiohje määrittelee terassien aukioloajoiksi pääsääntöisesti kello 07–22.

Selvitystyön toteuttamiseksi on tarpeen asettaa työryhmä, johon kutsutaan edustajat kaupunkiympäristön toimialalta, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta, Helsingin poliisilaitokselta, aluehallintovirastosta sekä Matkailu- ja ravintolapalvelut (MaRa) -järjestöstä. Työryhmän tehtävänä on laatia selvitys terassien aukioloaikojen laajentamisen mahdollisuuksista. Työryhmän työtä johtaa kaupunginkanslian elinkeino-osasto.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan kahta tai useampaa toimialaa käsittelevän työryhmän asettaa kansliapäällikkö.

Työryhmän on toiminnassaan noudatettava kaupunginhallituksen 10.5.2010 § 592 antamaa ohjetta tilapäisistä toimielimistä.

Lisätiedot

Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi



§ 163

Valtuutettu Sinikka Vepsän toivomusponsi Haaganpuron kunnostamisesta

HEL 2017-010774 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.9.2017 hyväksymän toivomusponnen (Sinikka Vepsä) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen esittäjä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 27.9.2017 aloitetta toimenpidesuunnitelmasta Haaganpuron alajuoksun ennallistamiseksi ja taimenkannan elvyttämiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen vastaukseksi Thomas Wallgrenin ja 27 muun valtuutetun aloitteeseen, että Haaganpurolle laaditaan toimenpidesuunnitelma puron alajuoksun ennallistamiseksi ja taimenkannan elvyttämiseksi valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta selvittämään mahdollisuuksia käynnistää kokonaisvaltaisen suunnitelman mukaisia toimenpiteitä talvella 2018-2019. (Sinikka Vepsä).



Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Syyskuussa 2017 valmistuneen Haaganpuron kehittämistoimenpiteet Pikku Huopalahdessa -selvityksen mukaan uuden, luonnonmukaisen ja koskimaisen padon rakentaminen nykyisen padon lounaispuolelle on kalatien, ekologisen yhteyden, tulvanhallinnan ja ylläpidon kannalta parhaiten toimiva vaihtoehto. Alustava kustannusarvio hankkeen rakentamiselle on noin 500 000 euroa.

Kaupunkiympäristön toimiala on käynnistänyt puisto- ja toteutussuunnitelman laatimisen uuden luonnonmukaisen, koskimaisen padon rakentamiseksi Tilkanniityn puistoon. Rakentamistöiden käynnistäminen vuoden 2019 alussa edellyttää rahoituksen varaamista hankkeen toteutukselle vuoden 2019 talousarvioon.

Haaganpuron parantamiseksi sekä taimenen elvyttämiseksi tullaan myös laatimaan puron valuma-alueen kokonaisvaltainen kunnostussuunnitelma.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen esittäjä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Ponnen esittäjä



Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.02.2018 § 82

HEL 2017-010774 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rakennusviraston teettämässä, maaliskuussa 2017 valmistuneessa Haaganpuron valuma-alueen hulevesiselvityksessä todetaan, että Pikku Huopalahden padon poistaminen ja uoman syventäminen on Haaganpuron alajuoksun osalta hydrologisesti ja kalaston kannalta suositeltava toimenpide. Selvityksessä todetaan, että ratkaisu muuttaa puistoalueen maisemallista ilmettä, edellyttää tarkempaa teknistä tutkimista ja kustannusarviota.

Kaupunkiympäristön toimialan teettämässä, syyskuussa 2017 valmistuneessa Haaganpuron kehittämistoimenpiteet Pikku Huopalahdessa -selvityksessä tutkittiin Pikku Huopalahden padon toteutuksen vaihtoehtoja kalatien, ekologian, ympäristön, rakenteiden, ylläpidon, tulvanhallinnan ja kustannusten näkökulmasta. Selvityksessä todetaan, että tutkituista vaihtoehtoista uuden, luonnonmukaisen ja koskimaisen padon rakentaminen nykyisen padon lounaispuolelle on kalatien, ekologisen yhteyden, tulvanhallinnan ja ylläpidon kannalta parhaiten toimiva vaihtoehto. Ympäristön osalta rannan reitistöön tulee joitakin muutoksia ja virkistysalueen monimuotoisuus lisääntyy. Alustava kustannusarvio hankkeen rakentamiselle on noin 500 000 euroa. Suunnitelma oli nähtävillä ja siitä järjestettiin asukastilaisuus. Suunnitelmassa esitetty suositusvaihtoehto nähdään myös saaduissa palautteissa parhaana vaihtoehtona Haaganpuron alajuoksun kehittämisen kannalta.

Hankkeelle on varattu vuoden 2018 toimintasuunnitelmassa rahoitus puisto- ja toteutussuunnittelua varten ranta-alueiden kunnostusta koskevasta määrärahasta. Kaupunkiympäristön toimiala on käynnistämässä alkuvuodesta 2018 puisto- ja toteutussuunnitelman laatimistyön uuden, luonnonmukaisen ja koskimaisen padon rakentamiseksi Tilkanniityn puistoon. Suunnittelutyö aikataulutetaan niin, että rakentaminen on mahdollista käynnistää vuoden 2019 alussa. Suunnittelun aikataulussa on kuitenkin otettava huomioon että toteutussuunnitelma tulee valmistella huolellisesti.

Rakentamistöiden käynnistäminen vuoden 2019 alussa edellyttää rahoituksen varaamista hankkeen toteutukselle vuoden 2019 talousar-



viossa. Rahoitus varataan talousarvion valmistelun yhteydessä talousarviokohtaan 8 03 01 03 muut investoinnit / ranta-alueiden kunnostus.

Lisäksi Haaganpuron parantamiseksi sekä taimenen elvyttämiseksi ryhdytään laatimaan valuma-alueen kokonaisvaltaista puron kunnostussuunnitelmaa, mukaan luettuna mahdollisten vaellusesteiden kartoittamiset ja niihin liittyvien ongelmien ratkaiseminen.

Käsittely

13.02.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään päätösesitykseen:

Haaganpuron parantamiseksi sekä taimenen elvyttämiseksi ryhdytään laatimaan valuma-alueen kokonaisvaltaista puron kunnostussuunnitelmaa, mukaan luettuna mahdollisten vaellusesteiden kartoittamiset ja niihin liittyvien ongelmien ratkaiseminen.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi



§ 164

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n hakemuksesta Patolan lämpökeskuksen toiminnan ja ympäristöluvan muuttamiseen

HEL 2018-000828 T 11 01 00 00

ESAVI/10827/2017

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n hakemuksesta Patolan lämpökeskuksen toiminnan ja ympäristöluvan muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Suunniteltu pellettilämpökeskus sijaitsee alueella, joka on voimassa olevassa asemakaavassa varattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Lupahakemuksessa esitetty käyttötarkoitus on asemakaavan, yleiskaava 2002:n ja kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymän uuden yleiskaavan mukainen.

Suunnitelman mukainen pellettikattilan toiminta ei selvitysten mukaan aiheuta ilmanlaadulle asetettujen ohje- tai raja-arvojen ylityksiä. Melu- selvityksen perusteella toiminnasta aiheutuvat melutasot eivät ylitä ympäristömelulle annettuja ohjearvoja (VNp 993/1992).

Melua koskevissa lupamääräyksissä voidaan soveltaa Patolan lämpökeskuksen voimassa olevan ympäristöluvan määräystä, kuten Patolan pellettilämpökeskuksen ympäristömelun ennakkoselvityksessä on esitetty. Sellaisenaan lupamääräys mahdollistaa laitosalueen toiminnan ja tulevaisuudessa mahdollisesti tiivistyvän maankäytön yhteensovittamisen.

NOx-päätöjen tarkkailulle esitetään vaihtoehtoista tarkkailumenetelmää. NOx-päästöjen tarkkailumenetelmänä voitaisiin vaihtoehtona kermittauksiin perustuvalle tarkkailulle soveltaa mallinnukseen perustuvaa tarkkailua prosessimuuttujien tarkkailuun perustuen. Mallinnuksen käyttäminen on mahdollista vaihtoehtoisena menetelmänä vuosipäästöjen arvioinnissa normaalitilanteen aikana. Menetelmän luotettavuutta tulisi kuitenkin testata tietyin aikaväleihin vertailumittauksen avulla. Lisäksi mallin oikeellisuus on tarkistettava päästöihin vaikuttavien olosuhteiden muuttuessa.

Hanke edistää kaupunginvaltuuston vuonna 2015 tekemää päästöstä Helen Oy:n kehitysohjelmasta, jonka tavoitteena on siirtyä kohti hiili-neutraalia energiatuotantoa. Helsingin kaupunki puoltaa ympäristöluvan myöntämistä.



19.03.2018

Asia/8

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintovirasto, lausuntopyyntö 23.1.2018, Patolan lämpökeskuksen toiminnan ja luvan muuttaminen sekä toiminnan aloittamislupa
- 2 Helen Oy, hakemus 30.10.2017 Patolan ympäristöluvan muuttamiseksi
- 3 Helen Oy, Patolan lämpökeskuksen maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys 30.10.2017
- 4 Helen Oy, parhaan käytettävissä olevan tekniikan soveltaminen Patolan lämpökeskukseen sijoitettavassa uudessa pellettikattilassa 31.10.2017
- 5 Helen Oy, Patolan lämpökeskuksen maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys 30.10.2017
- 6 Ilmatieteenlaitos, Patolan lämpökeskuksen ilmanlaatuvaikutusten arviointi 19.6.2017
- 7 TL Akustiikka, Patolan pellettilämpökeskus, ympäristömelun ennakkonselvitys 1.11.2017
- 8 Elomatic, Patolaan suunnitellun pellettilämpökeskuksen suuronnettomuusvaarojen vaikutusten arviointi, selvitysraportti 17.10.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helen Oy:n hakemuksesta Patolan lämpökeskuksen toiminnan ja luvan muuttamisesta sekä toiminnan aloittamisluvasta. Lausuntoa on pyydetty 28.2.2018 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 27.3.2018 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Helen Oy hakee lupaa uuden pellettikattilan sijoittamiselle Patolan lämpökeskuksen tontille olemassa olevan lämpökeskuksen viereen.

Patolan lämpökeskus on otettu käyttöön vuosina 1981-83 ja se tuottaa kaukolämpöä maakaasulla ja öljyllä. Laitoksen nykyinen kokonaispoltoainetehto on 240 MW. Lämpökeskusalueelle on suunniteltu sijoitettavan uusi pellettipölyä polttava kattila, jonka polttoainetehto on 120 MW. Pellettikattila otetaan käyttöön aikaisintaan 2023.

Muutoksen myötä lämpökeskuksen polttoainevalikoima monipuolistuu. Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen puupelleteillä vähentää Helen Oy:n lämmön tuotannon hiilidioksidipäästöjä.

Nykyiselle lämpökeskustontille rakennetaan pelletin vastaanottoasema, pellettisiilot, uusi kattilarakennus oheislaitteineen sekä uusi savupiippu. Pellettikuljetuksia arvioidaan olevan noin 7-13 vuorokaudessa. Polttoainekuljetukset tapahtuvat pääsääntöisesti klo 6-22 välisenä aikana. Tarvittaessa kuljetuksia voidaan vastaanottaa myös öisin. Pellettirekat kulkevat alueelle Kehä I:n ja Käskynhaltijantien kautta, kuten nykyinen liikenne.

Melun vähentäminen huomioidaan uusien laitteiden ja laitteistojen sekä kattilarakennuksen suunnittelussa ja sijoittelussa. Savukaasut puhdistetaan letkusuodattimella ja savukaasupesurilla. Savukaasupesuri ottaa lämpöä talteen savukaasuista, mikä parantaa laitoksen energiatehokkuutta ja nostaa kaukolämpötehoa. Uusi kattila ja savukaasujen puhdistusjärjestelmä toteutetaan nykyisen lainsäädännön ja parhaan käytökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Asemakaava ja maankäyttö

Suunniteltu pellettilämpökeskus sijaitsee alueella, joka on voimassa olevassa asemakaavassa varattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Asemakaava 28052 on tullut voimaan 27.5.1998. Lupahakemuksessa esitetty käyttötarkoitus on asemakaavan mukainen.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 alue on varustettu merkinnällä ”työpaikka-alue, teollisuus, /toimisto/satama”. Kaavamerkinnän mukaan aluetta kehitetään tuotannon ja varastoinnin, palvelu- ja toimisto- sekä satamatoimintojen käyttöön. Lisäksi alueella saa rakentaa tiloja julkisten palvelujen, yhdyskuntateknisen huollon, virkistyksen ja liikenteen käyttöön.

Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymässä uudessa yleiskaavassa alue on merkitty toimitila-alueeksi. Yleiskaavan määräysten mukaan



toimitila-alueelle saa sijoittaa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia tiloja ja laitteita. Uusi yleiskaava ei ole lainvoimainen.

Lämpökeskus sijaitsee maakunnallisesti merkittävällä Vantaanjokilaakson maisema-alueella. Helsingissä maisema-alue alkaa Haltialan peltoista ja päättyy Vanhankaupunginlahteen. Voimalan kaakkoisrajalla on Oulunkylän rantapuisto, joka on osa Vantaanjoen virkistysalueen verkostoa. Rantapuiston läpi kulkee Vantaanjoen suuntaisena kaupungin puistokäytävä. Kaupunkiympäristön toimiala pitää tärkeänä, että laitoksen jatkosuunnittelussa otetaan huomioon näkymät ja kaukomaisema. Lämpökeskuksen tontille sijoitettavat rakennukset, rakenteet ja toiminnot on sovittava ympäristöön.

Pääliikenneyhteys lämpökeskukselle on Käskynhaltijantie, joka kulkee tontin luoteispuolella. Käskynhaltijantie on alueellinen kokoojaku, jolla on suora yhteys Kehä 1:n moottoriväylälle. Lämpökeskuksen logistinen huolto onnistuu nykyisellä katuverkolla, eikä aseta erityistarpeita.

Melu ja ilmanlaatu

Ympäristölupahakemuksen liitteenä on laitoskokonaisuudelle (vanha laitos + uusi laitos) tehty ympäristömelun ennakkoselvitys (TL akustiikka 1.11.2017). Suunnittelun tavoitteeksi on asetettu A-keskiäänitaso $L_{Aeq} \leq 50$ dB lähimmissä altistuvissa kohteissa eli lähimmillä asuinalueilla, lähimmässä virkistysaluekohteessa Oulunkylän rantapuiston ulkoilureitillä sekä Oulunkylän siirtolapuutarhassa. Melutasotavoitteen perusteella ja tehdyn mallinnuksen avulla uuden pellettikattilan melulähteiden melupäästöille saadaan laitoksen suunnittelussa käytettävät lähdekohtaiset tavoitteet. Lähestymistapa on järkevä. Kaupunkiympäristön toimialan mielestä melusta annettavissa lupamääräyksissä voidaan soveltaa Patolan lämpökeskuksen voimassa olevan ympäristöluvan määräystä, kuten Patolan pellettilämpökeskuksen ympäristömelun ennakkoselvityksessä on esitetty. Sellaisenaan lupamääräys mahdollistaisi laitosalueen toiminnan ja tulevaisuudessa mahdollisesti tiivistyvän maankäytön yhteensovittamisen.

Tehtyjen ilmanlaadun leviämismallilaskelmien tulosten perusteella voidaan arvioida, että lämpökeskuksen päästöt alittavat ilmanlaadun ohje- ja raja-arvot sekä tavoitearvot selvästi myös matalammalla 60 m piipun korkeudella.

Suuronnettomuusriskit

Ympäristöluvan hakija Helen Oy on laatinut suunnitellusta pellettilämpökeskuksesta suuronnettomuusvaarojen arvioinnin. Arvioinnissa on tarkasteltu polttoaineiden ja kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyvät mahdolliset vaaratilanteet ja mallinnettu seurausten vaikutukset.



Tarkastellut tilanteet ja vaikutukset ovat pelletin varasto- ja pölysiilojen räjähdysten painevaikutukset, tulipalojen lämpösäteily sekä paloissa syntyvien savukaasujen haitallisten komponenttien leviäminen. Lisäksi on tarkasteltu kevyen polttoöljyn tulipalojen lämpösäteily- ja savukaasuvaikutukset. Pisimmälle ulottuvia vaikutuksia olisi mallinnuksen mukaan suurten tulipalojen savukaasuilla. Haitallisia vaikutuksia voi pisimmälle aiheutua pelletin varastosiilon tulipalosta (hiilidioksidi AEGL-2 pitoisuus 30 min) reilun 120 metrin etäisyydelle ja varastosiilon räjähdyksestä (5 kPa).

Onnettomuuden todennäköisyys on arvioitu pieneksi. Lähiympäristössä ei ole kemikaaliturvallisuuden näkökulmasta herkäksi luokiteltavia, hitaasti evakuoitavia kohteita. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat laitosalueelle ja laitosalueen ulkopuolella sijaitsevaan varastoalueeseen.

Tarkkailumenetelmä

NO_x-päästöjen tarkkailumenetelmäksi esitetään prosessimuuttujien tarkkailuun perustuvaa mallinnusta, jota käytetään Euroopassa esim. Hollannissa kaasuturbiinien NO_x-päästöjen tarkkailussa. Patolan lämpökeskuksen kattilalle K3 on laadittu NO_x-päästöjen laskentamalli yhteistyössä Tampereen teknillisen yliopiston kanssa. Malli on mahdollista laatia myös kattiloille K1 ja K2.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelujen lausunnot.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintovirasto, lausuntopyyntö 23.1.2018, Patolan lämpökeskuksen toiminnan ja luvan muuttaminen sekä toiminnan aloitamisluva
- 2 Helen Oy, hakemus 30.10.2017 Patolan ympäristöluvan muuttamiseksi
- 3 Helen Oy, Patolan lämpökeskuksen maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys 30.10.2017
- 4 Helen Oy, parhaan käytettävissä olevan tekniikan soveltaminen Patolan lämpökeskukseen sijoitettavassa uudessa pellettikattilassa 31.10.2017
- 5 Helen Oy, Patolan lämpökeskuksen maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys 30.10.2017
- 6 Ilmatieteenlaitos, Patolan lämpökeskuksen ilmanlaatuvaikutusten ar-



19.03.2018

Asia/8

- 7 viointi 19.6.2017
TL Akustiikka, Patolan pellettilämpökeskus, ympäristömelun ennakkoselvitys 1.11.2017
- 8 Elomatic, Patolaan suunnitellun pellettilämpökeskuksen suuronnettomuusvaarojen vaikutusten arviointi, selvitysraportti 17.10.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 14.2.2018

HEL 2018-000828 T 11 01 00 00

Kaupunkiympäristön toimiala antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle asiasta ESAVI/10827/2017, Patolan lämpökeskuksen toiminnan oleellisesta muuttamisesta koskevasta ympäristölupahakemuksesta.

Lupahakemuksessa esitetty toiminta

Helen Oy hakee ympäristölupaa Patolan lämpökeskuksen toiminnan ja luvan muuttamiseksi sekä toiminannan aloittamiseksi. Kohde sijaitsee Oulunkylän kaupunginosassa korttelin 28052 tontilla nro 6 osoitteessa Lämpökuja 6. Lämpökeskuksen alueelle on suunnitteilla uusi puupellettiä käyttävä lämpökeskus apulaitteineen, kaksi pelletin varastosiloa (1300 m³) ja pellettipölysiilo (75 m³). Lisäksi laitoksen nykyisen (10000 m³) raskasöljysäiliön sisällä oleva 1000 m³ säiliö muutetaan kevytöljysäiliöksi, jolloin ulompi (9000 m³) säiliötila jää tyhjilleen. Pelletti tullaan kuljettamaan kuorma-autoilla varastosiiiloihin. Laitosalueella olemassa oleva lämpökeskus on otettu käyttöön vuosina 1982-1983.

Asemakaava ja maankäyttö

Helen Oy:n Patolaan suunniteltu pellettilämpökeskus sijaitsee alueella, joka on voimassa olevassa asemakaavassa varattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Ase-



makaava 28052 on tullut voimaan 27.5.1998. Lupahakemuksessa esitetty käyttötarkoitus on asemakaavan mukainen.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 alue on varustettu merkinnällä ”työpaikka-alue, teollisuus, /toimisto/satama”. Kaavamerkinnän mukaan aluetta kehitetään tuotannon ja varastoinnin, palvelu- ja toimisto- sekä satamatoimintojen käyttöön. Lisäksi alueella saa rakentaa tiloja julkisten palvelujen, yhdyskuntateknisen huollon, virkistys- ja liikenteen käyttöön.

Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymässä uudessa yleiskaavassa alue on merkitty toimitila-alueeksi. Yleiskaavan määräysten mukaan toimitila-alueelle saa sijoittaa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia tiloja ja laitteita. Uusi yleiskaava ei ole lainvoimainen.

Lämpökeskus sijaitsee maakunnallisesti merkittävällä Vantaanjokilaakson maisema-alueella. Helsingissä maisema-alue alkaa Haltialan peltoista ja päättyy Vanhankaupunginlahteen. Voimalan kaakkoisrajalla on Oulunkylän rantapuisto, joka on osa Vantaanjoen virkistysalueen verkostoa. Rantapuiston läpi kulkee Vantaanjoen suuntaisena kaupungin puistokäytävä. Kaupunkiympäristön toimiala pitää tärkeänä, että laitoksen jatkosuunnittelussa otetaan huomioon näkymät ja kaukomaisema. Lämpökeskuksen tontille sijoitettavat rakennukset, rakenteet ja toiminnot on sovittava ympäristöön.

Pääliikenneyhteys lämpökeskukselle on Käskynhaltijantie, joka kulkee tontin luoteispuolella. Käskynhaltijantie on alueellinen kokoojaku, jolla on suora yhteys Kehä 1:n moottoriväylälle. Lämpökeskuksen logistinen huolto onnistuu nykyisellä katuverkolla, eikä aseta eritystarpeita.

Melu ja ilmanlaatu

Ympäristölupahakemuksen liitteenä on laitoskokonaisuudelle (vanha laitos + uusi laitos) tehty ympäristömelun ennakkoselvitys (TL akustiikka 1.11.2017). Suunnittelun tavoitteeksi on asetettu A-keskiäänitaso $LA_{eq} \leq 50$ dB lähimmissä altistuvissa kohteissa eli lähimmillä asuinalueilla, lähimmässä virkistysaluekohteessa Oulunkylän rantapuiston ulkoilureitillä sekä Oulunkylän siirtolapuutarhassa. Melutasotavoitteen perusteella ja tehdyn mallinnuksen avulla uuden pellettikattilan melulähteiden melupäästöille saadaan laitoksen suunnittelussa käytettävät lähdekohtaiset tavoitteet. Lähestymistapa on järkevä. Kaupunkiympäristön toimialan mielestä melusta annettavissa lupamääräyksissä voidaan soveltaa Patolan lämpökeskuksen voimassa olevan ympäristöluvan määräystä, kuten Patolan pellettilämpökeskuksen ympäristömelun ennakkoselvityksessä on esitetty. Sellaisenaan lupamääräys mahdollistaisi laitosalueen toiminnan ja tulevaisuudessa mahdollisesti tiivistyvän maankäytön yhteensovittamisen.



Tehtyjen ilmanlaadun leviämismallilaskelmien tulosten perusteella voidaan arvioida, että lämpökeskuksen päästöt alittavat ilmanlaadun ohje- ja raja-arvot sekä tavoitearvot selvästi myös matalammalla 60 m piipun korkeudella.

Suuronnettomuusriskit

Ympäristöluvan hakija Helen Oy on laatinut suunnitellusta pellettilämpökeskuksesta suuronnettomuusvaarojen arvioinnin. Arvioinnissa on tarkasteltu polttoaineiden ja kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyvät mahdolliset vaaratilanteet ja mallinnettu seurausten vaikutukset. Tarkastellut tilanteet ja vaikutukset ovat pelletin varasto- ja pölysiilojen räjähdysten painevaikutukset, tulipalojen lämpösäteily sekä paloissa syntyvien savukaasujen haitallisten komponenttien leviäminen. Lisäksi on tarkasteltu kevyen polttoöljyn tulipalojen lämpösäteily- ja savukaasuvaikutukset. Pisimmälle ulottuvia vaikutuksia olisi mallinnuksen mukaan suurten tulipalojen savukaasuilla. Haitallisia vaikutuksia voi pisimmälle aiheutua pelletin varastosiilon tulipalosta (hiilidioksidi AEGL-2 pitoisuus 30 min) reilun 120 metrin etäisyydelle ja varastosiilon räjähdyksestä (5 kPa).

Onnettomuuksien todennäköisyys on arvioitu pieneksi. Lähiympäristössä ei ole kemikaaliturvallisuuden näkökulmasta herkäsi luokiteltavia, hitaasti evakuoitavia kohteita. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuisivat laitosalueelle ja laitosalueen ulkopuolella sijaitsevaan varastoalueeseen. Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota riittävään turvallisuustasoon ja toimintoihin, jolla sitä jatkuvasti pidetään yllä. Kaupunkiympäristön toimialan mielestä Helen Oy:llä on pitkäaikaisena vaikiintuneena toiminnanharjoittajana siihen hyvät edellytykset.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että hanke edistää kaupunginvaltuuston vuonna 2015 tekemää päätöstä Helen Oy:n kehitysohjelmasta, jonka tavoitteena on siirtyä kohti hiilineutraalia energiantuotantoa. Kaupunkiympäristön toimiala puoltaa ympäristöluvan myöntämistä Helen Oy:n lämpökeskukselle edellyttäen, että sen lausunnossaan esittämät näkökohdat maankäytöstä, päästöistä, turvallisuudesta, maisemasta ja kaupunkikuvasta otetaan huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa ja ympäristölupavalmistelussa.

Lisätiedot

Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38448
heikki.takainen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Kari Tenkanen, liikenne-insinööri, puhelin: 310 37132
kari.tenkanen(a)hel.fi



Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut Ympäristönsuojelu Yksikön päällikkö 05.02.2018 § 20

HEL 2018-000828 T 11 01 00 00

Päätös

Lausunto

Ympäristönsuojeluyksikkö antaa kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisena seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle asiasta ESAVI/10827/2017, Patolan lämpökeskuksen toiminnan oleellisesta muuttamisesta koskevasta ympäristölupahakemuksesta.

Ympäristölupahakemuksen mukaan Helen Oy rakentaisi uuden pellettikattilan nykyisen Patolan lämpökeskuksen yhteyteen. Pellettikattilalle rakennettaisiin oma 60 m pitkä savupiippu sekä käsittely- ja varastointialue. Pellettikattila otettaisiin käyttöön aikaisintaan vuonna 2023. Ympäristönsuojeluyksikön näkemyksen mukaan on kannatettavaa pyrkiä lisäämään uusiutuvien energialähteiden käyttöä lämmöntuotannossa. Uusiutuvien energiamuotojen lisääminen tukee kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta.

Pellettikattilan suorat ja paikalliset ympäristövaikutukset ovat vaikutukset ilmanlaatuun ja meluun, joista on tehty selvitykset. Selvityksien perusteella suunnitelmien mukainen pellettikattilan toiminta ei aiheuta ilmanlaadulle asetettujen ohje- tai raja-arvojen ylityksiä. Meluseelvityksen perusteella toiminnasta aiheutuvat melutasot eivät ylitä ympäristömelulle annettuja ohjearvoja (VNp 993/1992).

Pellettikattilan toiminta lisää laitosalueelle suuntautuvaa kuljetusliikennettä Käskynhaltijantien ympäristössä. Kuljetuksia arvioidaan olevan noin 7–13 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kuljetuksien vaikutus Käskynhaltijantien melutasoon on hyvin vähäinen. Ympäristönsuojeluyksikkö muistuttaa kuitenkin, että yöaikana klo 22.00–7.00 tulee asukkaille turvata uni- ja lepoaika. Kuljetusten salliminen klo 6.00 alkaen saattaa aiheuttaa häiriötä erityisesti kadun varrella asuville. Pakottavista syistä kuljetuksia voitaisiin vastaanottaa myös öisin. Näistä poikkeustapauksista tulisi ennakkoon sopia ja ilmoittaa valvovalle viranomaiselle.

Suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitsee Vantaanjoen Natura-alue. Suunnittelutietojen perusteella voidaan arvioida, että pellettikattilan toteuttaminen ei vaikuta luonnonsuojelualueen tilaan eikä aiheuta luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua merkittävää haittaa Natura-alueelle.

NOx-päätöjen tarkkailulle esitetään vaihtoehtoista tarkkailumenetelmää. NOx-päästöjen tarkkailumenetelmänä voitaisiin vaihtoehtona ker-



tamittauksiin perustuvalla tarkkailulla soveltaa mallinnukseen perustuvaa tarkkailua prosessimuuttujien tarkkailuun perustuen. Ympäristönsuojeluyksikkö pitää mahdollisena mallinnuksen käyttämistä vaihtoehtoisena menetelmänä vuosipäästöjen arvioinnissa normaalitilanteen aikana. Menetelmän luotettavuutta tulisi kuitenkin testata tietyin aikavälillä vertailumittauksen avulla. Lisäksi mallin oikeellisuus on tarkistettava päästöihin vaikuttavien olosuhteiden muuttuessa.

Päätöksen perustelut

Lausuntopyyntö

Aluehallintovirasto pyytää lausuntoa Helen Oy:n Patolan lämpökeskuksen toiminnan oleellisesta muuttamisesta koskevasta ympäristölupahakemuksesta. Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta pyydetään pellettikattilan lisäksi lausuntoa maakaasukattiloiden NOx-päästöjen tarkkailua koskevasta esityksestä (hakemuksen liitteet 8 ja 8.1).

Patolan huippulämpökeskus sijaitsee osoitteessa Lämpökuja 6, 00640 Helsinki. Laitoksella on voimassa oleva Etelä-Suomen aluehallintoviranomaisen 6.8.2015 myöntämä ympäristölupa (dnro ESA-VI/318/04.08/2013). Luvan muuttamiseen liittyvä pellettihanke koskee Patolan lämpökeskusalueelle suunniteltua uutta pelletin vastaanottoasemaa, pelletin varastosiiloja, pellettipölysiiloa, kuljettimia, pellettipolttokattilaa rakennuksineen sekä savukaasujen puhdistuslaitteita ja 60 m korkeaa savupiippua. Lisäksi alueelle rakennetaan 200 m³ siilo lentotuhkan varastointia varten. Pellettikattilan käyttöikä vaihtelee kaukolämmön tarpeen mukaan vuosittain 2000-5000 h/a. Tuotanto painottuu loka-huhtikuulle.

NOx-päästöjen tarkkailumenetelmäksi esitetään prosessimuuttujien tarkkailuun perustuvaa mallinnusta, jota käytetään Euroopassa esim. Hollannissa kaasuturbiinien NOx-päästöjen tarkkailussa. Patolan lämpökeskuksen kattilalle K3 on laadittu NOx-päästöjen laskentamalli yhteistyössä Tampereen teknillisen yliopiston kanssa. Malli on mahdollista laatia myös kattiloille K1 ja K2.

Lisätiedot

Tanja Rajamäki, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32008
tanja.rajamaki(a)hel.fi



§ 165

Tontin varaaminen Kiinteistö Oy Rautalammin Huipulle (Vallila, suunniteltu tontti 22585/17)

HEL 2018-000365 T 10 01 01 00

Päätös

A

Kaupunginhallitus varasi Kiinteistö Oy Rautalammin Huipulle (Y-tunnus 2858847-5) Helsingin kaupungin 22. kaupunginosan (Vallila) liitekarttaan 1 merkityn korttelin nro 22585 suunnitellun tontin 17 valtion tukemien opiskelija-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2019 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuinrakennusoikeus tulee toteuttaa opiskelijoille suunnattuna valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona.

2

Varauksensaaja on tietoinen, että suunnitellun hankkeen toteuttaminen edellyttää muun ohella alueella vireillä olevan asemakaavamuutoksen tulemistä voimaan sekä alueeseen nykyisellään kohdistuvien tonttien 22585/7 ja 12 maanvuokrasopimusten muuttamista siten, että suunnitellun tontin 22585/17 mukainen alue vapautetaan kaupungin hallintaan.

Varauksensaaja vastaa hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta kokonaisvastuuperiaatteella. Varauksensaaja vastaa tällöin kustannuksellaan muun ohella kaikista tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisen edellyttämistä rakennusten purku- ja muista toimenpiteistä. Lisäksi varauksensaajan tulee kustannuksellaan ja vastuullaan hankkia kaikki hankkeen toteuttamisen vaatimat viranomaisluvut sekä noudattaa niiden ehtoja ja määräyksiä.

Kaupunki ei vastaa mistään vahingoista, haitoista eikä kustannuksista, kuten suunnittelukustannuksista ja muista kuluista, jotka varauksensaajalle saattavat aiheutua esimerkiksi siitä, että hanketta koskevat luvat eivät tule lainvoimaisiksi tai niiden myöntäminen pitkittyy tai estyy, varauksensaajan hankkeen toteuttamiseksi vaadittava asemakaavan muutos ei tule voimaan, tonttia ei muutoin saada rakentamiskelpoiseksi taikka tontin toteuttaminen muutoin viivästyy ja estyy.



Kaupunki ei myöskään vastaa varauksensaajalle tai kolmannelle aiheutuvista kustannuksista eikä mahdollisista vahingoista, mikäli tontin toteuttamisen edellytyksenä oleva tonttien 22585/7 ja 12 vuokrasopimusten muuttamista koskeva päätös / koskevat päätökset tai muu asiaan liittyvä päätös oikaisuvaatimuksen, kunnallisvalituksen tai ylempien toimielimen päätöksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

Kaupungilla on oikeus seuraamuksitta määrätä varaus päätymään kesken varausajan ja/tai olla jatkamatta varausta, mikäli varauksensaaja ei noudata varausehtoja ja kaupungin niiden perusteella mahdollisesti antamia ohjeita.

3

Varauksensaajalla on oikeus kustannuksellaan hakea tonttijakoa ja lohkomista.

Varauksensaaja on velvollinen suunnittelemaan ja toteuttamaan tälle varatun alueen ilman aiheutonta viivytystä ja osaltaan aktiivisesti edistämään tälle varatun alueen suunnittelua ja rakentamista. Kaupungilla on oikeus seuraamuksitta määrätä varaus päätymään kesken varausajan, mikäli on ilmeistä, ettei tontin rakentamista aloiteta varausaikana ja hankkeen viivästyminen johtuu varauksensaajasta riippuvasta syystä.

Kaupungilla on kaikissa tilanteissa oikeus seuraamuksitta olla jatkamatta varausta.

Varauksensaaja on velvollinen toiminnassaan noudattamaan verotusta, ympäristön suojelua, työsuojelua, työoloja sekä työehtoja koskevia sekä muita vastaavia lakisäätteisiä velvoitteita.

Mikäli varauksensaaja ei noudata edellä tarkoitettuja lakisäätteisiä velvoitteitaan tai varauksensaaja taikka varauksensaajana toimivan yhtiön johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö tuomitaan ns. harmaaseen talouteen liittyvästä rikoksesta (esim. verotus) tai muusta vastavasta yritystoimintaan liittyvästä rikoksesta, kaupungilla on oikeus seuraamuksitta määrätä varaus päätymään kesken varausajan.

Kaupungilla on edelleen oikeus seuraamuksitta määrätä varaus päätymään kesken varausajan, mikäli varauksensaaja asetetaan konkurssiin tai yrityssaneeraukseen tai muutoin käy ilmeiseksi, ettei varauksensaajalla ole taloudellisia tai muita edellytyksiä hankkeen toteuttamiseksi.

4



Varauksensaajan tulee noudattaa kaupunkisuunnittelulautakunnan 16.5.2017 (§ 252) myöntämän poikkeamispäätöksen ehtoja ja määräyksiä, alueelle laadittavan asemakaavan muutoksen kaavamääräyksiä sekä mahdollisia alueellisia rakennustapaohjeita. Hankkeiden suunnittelu ja toteutus tulee tapahtua yhteistyössä kaupungin alueellisten yhteistyö- ja koordinoitiryhmien sekä tarvittavilta osin naapurikiinteistöjen kanssa.

5

Kerrostalo tuotannossa varausalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Rakennuksen tulee täyttää vähintään C energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 120 kWh/m²/vuosi, ellei kaupunkiympäristölautakunta erittäin painavasta varauksensaajasta riippumattomasta syystä toisin päättä.

Kaupungilla on oikeus seuraamuksitta pidättäytyä varausalueen luovuttamisesta, mikäli varauksensaajan hanke ei täytä edellä mainittua vaatimusta eikä kaupunkiympäristölautakunta myönnä vaatimuksesta poikkeusta.

6

Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava olemassa oleva maanalainen väestönsuojatila suoja-alueineen. Rakentaminen ei saa vaarantaa väestönsuojan suojakäyttöä. Olemassa olevien maanalaisten tilojen läheisyydessä olevilla alueilla purettaessa, louhittaessa tai rakennettaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, että ei aiheuteta haittaa olemassa oleville tiloille tai rakenteille.

Suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava alueella oleva teknisen huollon tunneli. Tunnelin läheisyydessä kalliota ei saa porata tai louhia siten, että tunnelille aiheutuu haittaa.

7

Varauksensaaja on velvollinen kustannuksellaan sopimaan kaikista suunnitellun tontin 22585/17 toteuttamisen ja käytön edellyttämistä ratisteista ja yhteisjärjestelyistä tonttien 22585/7 ja 12 sekä tarvittaessa myös muiden tonttien ja yleisten alueiden kanssa.

Varauksensaajan tulee esittää mainitut laadittavat sopimukset kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun hyväksyttä-



19.03.2018

Asia/9

viksi. Kaupunki ei vastaa mistään rasitteista ja yhteisjärjestelyistä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista eikä kustannuksista.

8

Lisäksi varauksensaaja on velvollinen noudattamaan soveltuvin osin liitteenä 2 olevaa Kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun 7.11.2017 päivättyä toimintaohjetta Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittamisesta sekä kaadettavista puista.

9

Myös varauksensaajan yhteistyökumppanit ovat velvollisia noudattamaan tässä varauspäätöksessä varauksensaajalle asetettuja varausehtoja.

B

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunkiympäristölautakunnan päättämään varausehtojen vähäisistä muutoksista, lisäyksistä ja tarkennuksista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liitekartta
- 2 Toimintaohje
- 3 Hämäläisten Ylioppilassäätiö, tontinvaraus Rautalammintie 3 ja 5

Muutoksenhaku

A ja B

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Varauksensaaja

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566



Vallilasta on vuokrattu opiskelija-asumista varten pitkäaikaisilla maanvuokrasopimuksilla tontti 22585/7 Kiinteistö Oy Osakunnalle ja tontti 22585/12 Kiinteistö Oy Rautalammintie 5:lle. Molempien tonttien vuokra-aika päättyy vuoden 2030 lopussa.

Vallilan pohjoisosan vireillä olevassa asemakaavamuutoksessa lähtökohtana on muun muassa alueen kehittäminen ja maankäytön tehostaminen täydennysrakentamisen keinoin. Tonteille 22585/7 ja 12 on kaavoitettu lisärakennusoikeutta noin 5 400 k-m² siten, että sille muodostetaan oma tontti 22585/17. Lisärakennusoikeus mahdollistaa yhden rakennuksen rakentamisen.

Opiskelijasäätiöt ja osakunnat ovat 22.9.2016 päivätyssä hakemuksessa esittäneet vuokralaisten ja hankkeen puolesta suunnitellun tontin varoamista opiskelija-asuntojen suunnittelua varten.

Hakemus on liitteenä 3.

Varattava tontti muodostuu hakijoiden tällä hetkellä hallinnoimista tonteista ja hankkeen toteuttaminen edellyttää varausalueella olevien maanvuokrasopimusten muuttamista. Hanke toteutetaan valtion tukeamana opiskelijoille suunnattuna vuokra-asuntotuotantona.

Hanketta varten perustetulle kiinteistöosakeyhtiölle on tarkoitus tehdä suunnitteluvaraus liitekartalle 1 merkitylle alueelle vuoden 2019 loppuun saakka asemakaavamuutoksen laatimista ja hankkeen suunnittelu varten.

Esittelijän perustelut

Hakemus

Hakemuksen ovat jättäneet tonttien 22585/7 ja 12 vuokralaiset. Vuokralaisten osakkeen omistajiin kuuluvat muun muassa Hämäläisten ylioppilassäätiö, Savolaisten ylioppilaiden säätiö, Svenska Studenters Bostadsstiftelse, Artin Säätiö, Etelä-Pohjalainen Osakunta ja Keski-suomalainen Osakunta.

Hankkeen tarkoituksena on edistää opiskelijoiden asumisoloja rakentamalla uudelle suunnitellulle tontille 22585/17 opiskelija-asuntoja. Tontin sijainti on tähän tarkoitukseen erinomainen. Useiden yliopistokampusten läheisyys ja hyvät joukkoliikenne yhteydet ovat pitäneet tonttien nykyisen asuntokannan täynnä. Asuntojen kysyntä alueella on ylittänyt tarjonnan.

Poikkeamispäätös, asemakaava ja tonttitiedot



Kaupunkisuunnittelulautakunta on 16.5.2017 (§ 252) myöntänyt hankkeelle poikkeamispäätöksen, jolla mahdollistetaan lisärakentaminen tonttien 22585/7 ja 12 alueille. Hanke on osa Vallilan pohjoisosan täydennysrakentamisen kokonaistarkastelua ja alueellista kaavamuutos-työtä, joka Rautalammintie 3 ja 5:n osalta on ollut nähtävillä kaavaluonnoksena huhti-toukokuussa 2017. Poikkeamispäätös on pyritty sovittamaan ennakoiden tulevaan kaavaehdotukseen, mistä johtuen poikkeamisen ehdot on laadittu vastaamaan tulevia kaavamääräyksiä sisällöltään ja tarkkuustasoltaan.

Vallilan pohjoisosaa koskeva asemakaavan muutos on vireillä ja se on tarkoitus esitellä kaupunkiympäristölautakunnalle toukokuussa 2018. Kaavamuutosalueelle sijoittuu muun ohella opiskelija-asumiseen tarkoitettu tontti (AKS) 22585/17, jonka rakennusoikeus on 5 400 k-m². Suunniteltu tontti 17 muodostuu kokonaisuudessaan Kiinteistö Oy Osakunnalle ja Kiinteistö Oy Rautalammintie 5:lle vuokratuista tonteista 22585/7 ja 12.

Varattavaksi esitettävän suunnitellun tontin rakentaminen edellyttää voimassa olevien maanvuokrasopimusten muuttamista siten, että uusi tontti vapautetaan kaupungin hallintaan. Kaupunki suorittaa vuokrasopimusten muutosten yhteydessä vuokralaisille tuolloin voimassa olevien täydennysrakentamiskorvausperiaatteiden mukaisen täydennysrakentamiskorvauksen sekä mahdolliset korvausinvestointikustannukset.

Varauksen perustelut ja varausehdot

Lähtökohtaisesti kaupunki luovuttaa tontit pääasiassa julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Tässä hankkeessa on kuitenkin kyse jo vuokrattujen ja rakennettujen tonttien kehittämisestä täydennysrakentamalla, mikä edellyttää nykyisten maanvuokrasopimusten muuttamista siten, että nykyisiä vuokra-alueita pienennetään uuden tontin vaatiman alueen verran.

Varausta on pidettävä perusteltuna ja kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita edistävänä. Varaus mahdollistaa opiskelija-asuntotuotannon lisäämisen sille sopivalla alueella. Varausalueelle voidaan rakentaa noin 133 asuntoa. Lisäksi varaus edistää asetettujen tavoitteiden mukaisesti alueen kaupunkirakenteen tiivistämistä täydennysrakentamalla.

Tontinvarauksessa noudatetaan kaupungin tavanomaisia varausehtoja sekä kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun 7.11.2017 päivättyä toimintaohjetta kaivu- ja louhintatöiden suorittamisesta sekä kaadettavista puista.

Kaupunki ei varausehtojen mukaan vastaa varauksensaajalle tai kolmannelle aiheutuvista kustannuksista eikä mahdollisista vahingoista,



mikäli tontin toteuttamisen edellytyksenä oleva tonttien 22585/7 ja 12 vuokrasopimusten muuttamista koskeva päätös / koskevat päätökset tai muu asiaan liittyvä päätös oikaisuvaatimuksen, kunnallisvalituksen tai ylemmän toimielimen päätöksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

Voimassa olevien maanvuokrasopimusten muuttaminen

Tontit 22585/7 ja 12 ovat kaupungin omistuksessa. Tontti 22585/7 on vuokrattu Kiinteistö Oy Osakunnalle maanvuokrasopimuksella nro 8453 opiskelija-asuntolaa varten 31.12.2030 saakka ja tontti 22585/12 on vuokrattu Kiinteistö Oy Rautalammintie 5:lle maanvuokrasopimuksella nro 8674 opiskelija-asuntolaa varten 31.12.2030 saakka.

Tonttien 22585/7 ja 22585/12 alueille kaavoitettavan lisärakennusoikeuden toteuttaminen edellyttää kyseisiä tontteja koskevien maanvuokrasopimusten muuttamista muun muassa vuokra-alueiden osalta. Lisärakentamiselle on tarkoitus muodostaa oma tontti.

Täydennysrakentamishanke, täydennysrakentamiskorvaus ja korvausinvestoinnit

Kiinteistölautakunta on päätöksellään 9.3.2017 (§ 110) muuttanut vuokratonteilla tapahtuvan täydennysrakentamisen edistämisperiaatteisiin liittyviä soveltamisohjeita seuraavasti:

1

Täydennysrakentamiskorvausta ei suoriteta, mikäli asemakaavamuutoksen tuoma lisärakennusoikeus jää tontinvuokralaisen, tämän omistajana toimivan tahon tai muutoin näiden intressipiirissä olevan tahon hyödynnettäväksi ja tästä aiheutuu tälle merkittävää taloudellista hyötyä.

Täydennysrakentamiskorvaus voidaan kuitenkin suorittaa, mikäli täydennysrakennettavan tontin vuokralainen on valtiontukemaa pitkäaikaisella korkotuella vuokra-asuntotuotantoa, asumisoikeusasuntotuotantoa tai niihin verrattavaa pitkäaikaisella korkotuella toteutettavaa sosiaalista asuntotuotantoa toteuttava taho, ja uusi asemakaavan muutoksella muodostettava tontti toteutetaan mainittuna asuntotuotantona.

Lisäksi korvaus voidaan suorittaa myös muissa tilanteissa, mikäli se on painavista syistä perusteltua. Tilanteissa, joissa korvauksen suorittaminen on muista painavista syistä perusteltua, se voidaan suorittaa aina myös alennettuna.

2

Vastaavasti vuokralaiselle rahana maksettavia korvausinvestointikustannuksia voidaan alentaa tai jättää kokonaan maksamatta, mikäli lisä-



rakennusoikeus jää vuokralaisen, tämän omistajana toimivan tahon tai muutoin näiden intressipiirissä olevan tahon hyödynnettäväksi tai tämä muutoin saa erityistä hyötyä täydennysrakentamisesta.

3

Täydennysrakentamiskorvaus voidaan maksaa kertakorvauksen sijaan myös maanvuokran alennuksena tai näiden yhdistelmänä.

Täydennysrakentamiskorvauksen maksaminen

Kiinteistölautakunnan edellä mainitun päätöksen perusteella voidaan todeta, että täydennysrakentamiskorvausta voidaan maksaa, koska lisärakennusoikeudelle muodostetaan oma tontti ja lisärakennusoikeus esitetään varattavaksi valtion tukemien opiskelija-asuntojen suunnitelua varten.

Täydennysrakentamiskorvauksen maksamisesta sekä mahdollisten korvausinvestointikustannusten korvaamisesta tullaan päättämään erikseen tonttien maavuokrasopimusten muutoksen jälkeen tai sen yhteydessä tuolloin voimassa olevien täydennysrakentamiskorvauseriaatteiden mukaisesti.

Selvyyden vuoksi kuitenkin todetaan, että vuokranantajan ja vuokralaisen välillä noudatetaan täydennysrakentamiskorvauksen ja korvausinvestointikustannusten osalta kulloinkin voimassa olevia kaupunginvaltuuston päättämiä periaatteita ja kiinteistölautakunnan päättämiä soveltamisohjeita.

Lopuksi

Ehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liitekartta
- 2 Toimintaohje
- 3 Hämäläisten Ylioppilassäätiö, tontinvaraus Rautalammintie 3 ja 5

Muutoksenhaku

A ja B

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai



19.03.2018

Asia/9

täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.01.2018 § 14

HEL 2018-000365 T 10 01 01 00

Rautalammintie 3-5

Eesitys

A

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaisi Kiinteistö Oy Rautalammintien Huipulle (Y-tunnus 2858847-5) Helsingin kaupungin 22. kaupunginosan (Vallila) liitekarttaan 1 merkityn korttelin nro 22585 suunnitellun tontin 17 valtion tukemien opiskelija-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2019 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuinrakennusoikeus tulee toteuttaa opiskelijoille suunnattuna valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona.

2

Varauksensaaja on tietoinen, että suunnitellun hankkeen toteuttaminen edellyttää muun ohella alueella vireillä olevan asemakaavamuutoksen tulemistä voimaan sekä alueeseen nykyisellään kohdistuvien tonttien 22585/7 ja 12 maanvuokrasopimusten muuttamista siten, että suunnitellun tontin 22585/17 mukainen alue vapautetaan kaupungin hallintaan.

Varauksensaaja vastaa hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta kokonaisvastuuperiaatteella. Varauksensaaja vastaa tällöin kustannuksellaan muun ohella kaikista tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisen



edellyttämistä rakennusten purku- ja muista toimenpiteistä. Lisäksi varauksensaajan tulee kustannuksellaan ja vastuullaan hankkia kaikki hankkeen toteuttamisen vaatimat viranomaisluvut sekä noudattaa niiden ehtoja ja määräyksiä.

Kaupunki ei vastaa mistään vahingoista, haitoista eikä kustannuksista, kuten suunnittelukustannuksista ja muista kuluista, jotka varauksensaajalle saattavat aiheutua esimerkiksi siitä, että hanketta koskevat luvat eivät tule lainvoimaisiksi tai niiden myöntäminen pitkittyy tai estyy, varauksensaajan hankkeen toteuttamiseksi vaadittava asemakaavan muutos ei tule voimaan, tonttia ei muutoin saada rakentamiskelpoiseksi taikka tontin toteuttaminen muutoin viivästyy ja estyy.

Kaupunki ei myöskään vastaa varauksensaajalle tai kolmannelle aiheutuvista kustannuksista eikä mahdollisista vahingoista, mikäli tontin toteuttamisen edellytyksenä oleva tonttien 22585/7 ja 12 vuokrasopimusten muuttamista koskeva päätös / koskevat päätökset tai muu asiaan liittyvä päätös oikaisuvaatimuksen, kunnallisvalituksen tai ylemmän toimielimen päätöksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

Kaupungilla on oikeus seuraamuksitta määrätä varaus päättymään kesken varausajan ja/tai olla jatkamatta varausta, mikäli varauksensaaja ei noudata varausehtoja ja kaupungin niiden perusteella mahdollisesti antamia ohjeita.

3

Varauksensaajalla on oikeus kustannuksellaan hakea tonttijakoa ja lohkomista.

Varauksensaaja on velvollinen suunnittelemaan ja toteuttamaan tälle varatun alueen ilman aiheutonta viivytystä ja osaltaan aktiivisesti edistämään tälle varatun alueen suunnittelua ja rakentamista. Kaupungilla on oikeus seuraamuksitta määrätä varaus päättymään kesken varausajan, mikäli on ilmeistä, ettei tontin rakentamista aloiteta varausaikana ja hankkeen viivästyminen johtuu varauksensaajasta riippuvasta syystä.

Kaupungilla on kaikissa tilanteissa oikeus seuraamuksitta olla jatkamatta varausta.

Varauksensaaja on velvollinen toiminnassaan noudattamaan verotusta, ympäristön suojelua, työsuojelua, työoloja sekä työehtoja koskevia sekä muita vastaavia lakisääteisiä velvoitteita.

Mikäli varauksensaaja ei noudata edellä tarkoitettuja lakisääteisiä velvoitteitaan tai varauksensaaja taikka varauksensaajana toimivan yhtiön



johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö tuomitaan ns. harmaaseen talouteen liittyvästä rikoksesta (esim. verotus) tai muusta vastavasta yritystoimintaan liittyvästä rikoksesta, kaupungilla on oikeus seuraamuksitta määrätä varaus päätymään kesken varausajan.

Kaupungilla on edelleen oikeus seuraamuksitta määrätä varaus päätymään kesken varausajan, mikäli varauksensaaja asetetaan konkurssiin tai yrityssaneeraukseen tai muutoin käy ilmeiseksi, ettei varauksensaajalla ole taloudellisia tai muita edellytyksiä hankkeen toteuttamiseksi.

4

Varauksensaajan tulee noudattaa kaupunkisuunnittelulautakunnan 16.5.2017 (§ 252) myöntämän poikkeamispäätöksen ehtoja ja määräyksiä, alueelle laadittavan asemakaavan muutoksen kaavamääräyksiä sekä mahdollisia alueellisia rakennustapaohjeita. Hankkeiden suunnittelu ja toteutus tulee tapahtua yhteistyössä kaupungin alueellisten yhteistyö- ja koordinoitiryhmien sekä tarvittavilta osin naapurikiinteistöjen kanssa.

5

Kerrostalotuotannossa varausalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Rakennuksen tulee täyttää vähintään C energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 120 kWh/m²/vuosi, ellei kaupunkiympäristölautakunta erittäin painavasta varauksensaajasta riippumattomasta syystä toisin päättä.

Kaupungilla on oikeus seuraamuksitta pidättäytyä varausalueen luovuttamisesta, mikäli varauksensaajan hanke ei täytä edellä mainittua vaatimusta eikä kaupunkiympäristölautakunta myönnä vaatimuksesta poikkeusta.

6

Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava olemassa oleva maanalainen väestönsuojatila suoja-alueineen. Rakentaminen ei saa vaarantaa väestönsuojan suojakäyttöä. Olemassa olevien maanalaisten tilojen läheisyydessä olevilla alueilla purettaessa, louhittaessa tai rakennettaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, että ei aiheuteta haittaa olemassa oleville tiloille tai rakenteille.



Suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava alueella oleva teknisen huollon tunneli. Tunnelin läheisyydessä kalliota ei saa porata tai louhia siten, että tunnelille aiheutuu haittaa.

7

Varauksensaaja on velvollinen kustannuksellaan sopimaan kaikista suunnitellun tontin 22585/17 toteuttamisen ja käytön edellyttämistä rasitteista ja yhteisjärjestelyistä tonttien 22585/7 ja 12 sekä tarvittaessa myös muiden tonttien ja yleisten alueiden kanssa.

Varauksensaajan tulee esittää mainitut laadittavat sopimukset kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokoonaisuuden maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun hyväksyttäväksi. Kaupunki ei vastaa mistään rasitteista ja yhteisjärjestelyistä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista eikä kustannuksista.

8

Lisäksi varauksensaaja on velvollinen noudattamaan soveltuvin osin liitteenä 2 olevaa Kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun 7.11.2017 päivättyä toimintaohjetta Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittamisesta sekä kaadettavista puista.

9

Myös varauksensaajan yhteistyökumppanit ovat velvollisia noudattamaan tässä varauspäätöksessä varauksensaajalle asetettuja varausehtoja.

B

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa lautakunnan päättämään varausehtojen vähäisistä muutoksista, lisäyksistä ja tarkennuksista.

C

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan Helsingin kaupungin 22. kaupunginosan (Vallila) liitekarttaan 1 merkityn korttelin nro 22585 suunniteltu tontti (AKS) 17 lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Tontin (AKS) 22585/17 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana valtion korkotukeman opiskelija-



asuntotuotannon osalta 34 euroa (nykyarvo noin 658 euroa/k-m², 12/2017, ind. 1935)

Tulevaan asemakaavan muutokseen merkityn kerrosalan lisäksi rakennettävien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien muiden tulevan asemakaavan muutoksen mukaisten pääkäyttötarkoituksen mukaisten tilojen osalta peritään asuntokerrosalaa vastaavaa vuokraa.

2

Asuntotontin vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettävien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettävien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

3

Muuten noudatetaan soveltuvien osin tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kaupunkiympäristölautakunnan päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Aitta, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 73889
tiina.aitta(a)hel.fi

Miia Pasuri, Tiimipäällikkö (asuntotontit), puhelin: 09 310 34439
miia.pasuri(a)hel.fi



19.03.2018

Asia/10

§ 166

Valtuutettu Pekka Puskan aloite huoltotilojen saamiseksi Laajasuon liikuntapuistoon

HEL 2017-013026 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi valtuutettu Pekka Puskan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Puska Pekka Aloite Kvsto 29112017 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pekka Puska esittää aloitteessaan, että Laajasuon liikuntapuiston käyttöä häiritsee olennaisesti se, että siellä ei ole huoltorakennusta vaatteiden vaihtoa varten eikä wc-tiloja. Kaupungin tulisi löytää asiaan ratkaisu.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua, tulee kaupunginhallituksen antaa vastaus kahdeksan kuukauden kuluessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut lausunnon 27.2.2018.



Laajasuon liikuntapuisto on Pohjois-Haagassa sijaitseva monipuolinen, kaikkia ikäryhmiä aktivoiva ympyrän muotoon suunniteltu liikunta-alue. Liikuntapuisto valmistui vaiheittain projektin käynnistyttyä helmikuussa 2010, tekonurmen alue sai keväällä 2013 ja työ saatiin päätökseen syyskuussa 2014, kun puiston lähiliikuntapaikka valmistui. Liikuntapuistossa on kaksi tekonurmellista jalkapallokenttää, monitoimikenttä, kuulantyöntörinki, vapaa palloilualue, monitoimiareena, kuntolaite- ja parkour-alue, pöytätennispöytä, juoksusuora ja pituushyppypaikka sekä lasten lähiliikuntapaikka. Puiston tekonurmikenttä jäädytetään talvisin luistelijoita varten.

Arkipäivisin lasten tekniikkarata-alue, niin sanottu parkour-puisto palvelee päiväkotilasten ulkoilualueena. Varsinaiset liikuntavälineet on sommiteltu tiiviiksi rykelmäksi, joka muodostaa selkeän kuntopiirin. Matalan aidan rajaaman alueen ulkopuolella on lisäksi ulkokuntoilulaitteita aikuisille.

Liikuntapuiston kentillä on vilkasta jalkapallon harjoitustoimintaa, otte-luita kentillä ei pelata. Puiston kävijämäärät ovat noin 60 000 käyttäjää vuodessa.

Liikuntapuistoa koskeva asemakaava, joka tuli lainvoimaiseksi 24.5.2002, mahdollistaa huoltorakennuksen rakentamisen liikuntapuiston itäosaan. Rakentaminen ei kuitenkaan sisälly liikuntatoimen rakentamisohjelmaan johtuen paljolti liikuntapuiston luonteesta harjoitus- ja lähiliikuntapaikkana. Puiston käyttäjiltä on saatu jonkin verran asiakaspalautetta, jossa toivotaan pukeutumis- ja varsinkin wc-tiloja alueelle. Tähän palautteeseen on reagoitu vuokraamalla kahdesti siirrettävä käymälä liikuntapuiston asiakkaiden käyttöön, mutta molemmat vuokratukset ovat päättyneet käymälöiden tuhopolttoihin.

Liikuntapalvelut pyrkii edelleen parantamaan puiston käyttäjien olosuhteita myös pukeutumis- ja wc- tilat huomioiden selvittämällä eri vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuutta. Näitä vaihtoehtoja voisivat olla yhteistyö alueen koulun tai päiväkodin kanssa tai city-wc:n ja pukeutumiskatoksen sijoittaminen liikuntapuistoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Puska Pekka Aloite Kvsto 29112017 1



Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.02.2018 § 52

HEL 2017-013026 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Laajasuon liikuntapuisto on Pohjois-Haagassa sijaitseva monipuolinen, kaikkia ikäryhmiä aktivoiva ympyrän muotoon suunniteltu liikunta-alue. Liikuntapuisto valmistui vaiheittain projektin käynnistyttyä helmikuussa 2010, tekonurmen alue sai keväällä 2013 ja työ saatiin päätökseen syyskuussa 2014 kun puiston lähiliikuntapaikka valmistui.

Liikuntapuistossa on kaksi tekonurmellista jalkapallokenttää, monitoimikenttä, kuulantyöntörinki, vapaa palloilualue, monitoimiareena, kuntolaitte- ja parkour-alue, pöytätennispöytä, juoksusuora ja pituushyppypaikka sekä lasten lähiliikuntapaikka. Puiston tekonurmikenttä jäädytetään talvisin luistelijoita varten.

Arkipäivisin lasten tekniikkarata-alue, niin sanottu parkour-puisto palvelee päiväkotilasten ulkoilualueena, sillä se tarjoaa riittävän ison tilan vapaalle leikille. Varsinaiset liikuntavälineet on sommiteltu tiiviiksi rykelmäksi, joka muodostaa selkeän kuntopiirin. Matalan aidan rajaaman alueen ulkopuolella on lisäksi ulkokuntoilulaitteita aikuisille.

Liikuntapuiston kentillä on vilkasta jalkapallon harjoitustoimintaa, otte-luita kentillä ei pelata. Puiston kävijämäärät ovat noin 60 000 käyttäjää vuosittain, joista merkittävä osa on läheisten päiväkotien Laajasuon lapsia ja Alppilan lukion opiskelijoita. Heidän käytössään ovat luonnollisesti päivisin koulun ja päiväkodin tilat.

Liikuntapuistoa koskeva asemakaava, joka on tullut lainvoimaiseksi 24.5.2002, mahdollistaa huoltorakennuksen rakentamisen liikuntapuiston itäosaan. Liikuntatoimella ei kuitenkaan ole ollut resursseja toteuttaa tätä rakennusta eikä liikuntatoimi ole pitänyt tarpeellisena esittää



19.03.2018

sille rahoitusta lähivuosien erittäin tiukkaan rakentamishjelmaan, johon tuen paljolti liikuntapuiston luonteesta harjoitus- ja lähiliikuntapaikkana. Puiston käyttäjiltä on saatu jonkin verran asiakaspalautetta, jossa toivotaan pukeutumis- ja varsinkin wc-tiloja alueelle. Tähän palautteeseen on reagoitu vuokraamalla kahdesti siirrettävä käymälä liikuntapuiston asiakkaiden käyttöön, mutta molemmat vuokraukset ovat päättyneet käymälöiden tuhopolttoihin.

Liikuntapalvelut pyrkii edelleen parantamaan puiston käyttäjien olosuhteita myös pukeutumis- ja wc-tilat huomioiden selvittämällä eri vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuutta. Näitä vaihtoehtoja voisivat olla yhteistyö alueen koulun tai päiväkodin kanssa tai city-wc:n ja pukeutumis- katoksen sijoittaminen liikuntapuistoon.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Turo Saarinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi



§ 167

Luvan myöntäminen Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy:n pitkäaikaisen vuokrasopimuksen uusimiseksi

HEL 2017-012394 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata 42. kaupunginosassa (Kulosaari) sijaitsevan, karttaliitteen merkityn 4 027 m²:n suuruisen alueen (kiinteistötunnus 091-042-0033-0001) Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy:lle tennishallia varten ajaksi 1.1.2019–31.12.2043 seuraavin ehdoin:

1. Vuokra-alue käsittää Helsingin kaupungin 42. kaupunginosassa (Kulosaari) 4 027 m²:n suuruisen alueen (kiinteistötunnus 091-042-0033-0001).
2. Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2016 keskiarvon pistelukua 1913 on 17 819,60 euroa (alv 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1950 = 100) pistelukua 100 vastaavaa 964,40 euron suuruista perusvuosivuokraa.
3. Tennishallitontin vuokrasta peritään 50 % niin kauan, kuin vuokra-aluetta käytetään liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin niin, että subventiosta vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä.
4. Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määrittämiä ehtoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy hakemus.pdf
- 2 Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy, hallinta-alue kartta
- 3 Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy, maa-alueen kartta
- 4 Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy, pysäköintialueen kartta

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle 27.2.2018, § 54, että kaupunginhallitus myöntäisi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata 42. kaupunginosassa (Kulosaari) sijaitsevan, karttaliitteeseen merkityn 4 027 m²:n suuruisen alueen (kiinteistötunnus 091-042-0033-0001) Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy:lle tennishallia varten ajaksi 1.1.2019–31.12.2043.

Alueen nykyinen vuokrasopimus Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy:n kanssa on voimassa 1.6.1990–31.12.2018.

Tennishalli on valmistunut vuonna 1998. Hallissa on kaksi tennis- ja neljä sulkapallokenttää, sauna, kahvio ja välinevuokraamo. Vuonna 2013 kahden tenniskentän pinnoitus uusittiin.

Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy laajensi tennishallirakennusta tilapäisellä kaarihallirakennuksella vuonna 2008. Laajennusosassa on yksi tenniskenttä.

Asemakaava

Alueella on voimassa 10.2.1989 lainvoiman saanut asemakaavan nro 9462, jossa tennishallitontti on urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YU) ja pysäköintialue on urheilu- ja virkistyspalvelualuetta (VU). Kaavamääräyksissä tennishallitontin autopaikkojen vähimmäismääräksi on määrätty 16 autopaikkaa, jotka kaavan mukaan saadaan sijoittaa VU-alueen pysäköimispaikalle.

Sisäinen vuokraus

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on vuokrannut alueen sisäisin vuokrausperustein kaupunkiympäristön toimialalta (vuokratunnukset Y3142-21 tennishalli ja Y3142-1 pysäköintialue) vuoden 2043 loppuun asti. Alue on liikunnan palvelukokonaisuuden liikuntapaikat-palvelujen hallinnassa.

Vuokra-alue ja vuokran määrittely

Tennishallitontin pinta-ala on 4 027 m². Kaavan sallima rakennusoikeus alueella on 2 700 k-m². Tennishallille on myönnetty laajennusosa vuonna 2007 niin, että tennishallin toteutunut rakennusala on yhteensä 3



105 k-m². Laajennus ylittää asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden 405 kerrosneliömetrillä.

Vuokran määrittelyssä noudatetaan liikuntatoimen maa-alueiden vuokrauksessa noudattamia yleisperiaatteita. Rakennettujen alueiden osalta vuokra lasketaan tontin rakennusoikeuden mukaan, pitäen maan pääoma-arvona elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaa 12 euron neliömetrihintaa, joka vuoden 2016 keskiarvoindeksillä (ind. pisteluku 1913) on 229,56 euroa / kerrosneliömetri. Koska tennishalli ylittää kaavan salliman rakennusoikeuden, niin vuokra lasketaan toteutuneen kerrospinta-alan mukaan. Vuosivuokra on 5 % alueen pääoma-arvosta. Tennishallitontin osalta vuokrasta peritään 50 % niin kauan kun vuokra-alueella käytetään yksinomaan liikuntatoimintaan.

Vuoden vuokra tennishallin osalta olisi:

$3 \text{ 105 k-m}^2 \times 12 \text{ €/k-m}^2 \times 5 \% \times 19,13 = 35 \text{ 639,19 euroa / vuosi. Vuokrasta peritään } 50 \%$.

Vuokrasopimus pysäköintialueesta tuodaan päätettäväksi myöhemmin erikseen.

Helsingin kaupungin antama tuki Vihreä Valkoinen Tennishalli Oy:lle ei kuulu valtiontukisäännösten soveltamisalaan, koska kyse on urheilutalasta, joka palvelee ensi sijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista jäsenvaltioista (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197). Tällaisen toiminnan ei katsota olevan omiaan vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy hakemus.pdf
- 2 Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy, hallinta-alue kartta
- 3 Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy, maa-alueen kartta
- 4 Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy, pysäköintialueen kartta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi



Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.02.2018 § 54

HEL 2017-012394 T 10 01 01 02

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntäisi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata 42. kaupunginosassa (Kulosaari) sijaitsevan, karttaliitteen merkityn 4 027 m²:n suuruisen alueen (kiinteistötunnus 091-042-0033-0001) Vihreä-Valkoinen Tennishalli Oy:lle tennishallia varten ajaksi 1.1.2019–31.12.2043 seuraavin ehdoin:

1. Vuokra-alue käsittää Helsingin kaupungin 42. kaupunginosassa (Kulosaari) 4 027 m²:n suuruisen alueen (kiinteistötunnus 091-042-0033-0001).

2. Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2016 keskiarvon pistelukua 1913 on 17 819,60 euroa (alv 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1950 = 100) pistelukua 100 vastaavaa 964,40 euron suuruista perusvuosivuokraa.

3. Tennishallitontin vuokrasta peritään 50 % niin kauan, kuin vuokra-alueita käytetään liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin niin, että subventiosta vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä.

4. Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määräämiä ehtoja.

30.01.2018 Palautettiin

16.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 168

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi

HEL 2018-001557 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi hallituksen esityksestä luonnoksesta uudeksi varhaiskasvatuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi seuraavan lausunnon:

Lausunto on jaoteltu lausuntopyynnön mukaisesti lakiehdotuksen luonnoksen lukujen pohjalta.

1 luku. Yleiset säännökset (1-3 §)

Helsingin kaupunki pitää lain tarkoitusta ja soveltamisalaa, varhaiskasvatuksen määritelmää ja varhaiskasvatuksen tavoitteita koskevaa ensimmäistä lukua kokonaisuudessaan onnistuneena ja selkeänä. Erityisen hyvä on, että lapsen oikeus varhaiskasvatukseen on nostettu lain keskeiseksi periaatteeksi ja että varhaiskasvatuksen määritelmässä korostuu pedagogiikka.

Pedagogiikan ja pedagogisen osaamisen vahvistaminen on tärkeää, sillä varhaiskasvatuksessa luodaan pohja elinikäiselle oppimiselle. Monien taitojen kannalta aivojen kehittymisen paras herkkyyskausi osuu ikävuosiin 1-6 ja esimerkiksi kielelliselle kehitykselle varhaiskasvatus on otollista aikaa.

Varhaiskasvatuksen tavoitteita sovelletaan kaikissa toimintamuodoissa. Avointa varhaiskasvatusta voidaan toteuttaa monella tavalla ja on hyvä, että tavoitteita voidaan soveltaa toimintaan soveltuvalla tavalla.

Helsingin kaupunki toteaa kuitenkin, että avoin varhaiskasvatus eroaa oleellisesti päiväkotien varhaiskasvatuksesta esimerkiksi henkilöstön koulutusvaatimusten ja ryhmäkokojen sääntelyn suhteen.

Lain soveltamisala on määritelty järjestäjän näkökulmasta selkeästi ja kattavasti. Myös viittaus perusopetuslaissa määriteltyyn esiopetukseen on perusteltu. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot on kuvattu aiempaa selkeämmin, ja aiemmin käytetty käsite "muu varhaiskasvatus" on korvattu käsitteellä "avoin varhaiskasvatus".

2 luku. Varhaiskasvatuksen järjestäminen (4-11 §)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Luonnoksen 4 §:ssä säädetään lapsen edun ensisijaisuudesta. Sana-
muoto on vahvempi kuin nyt voimassa olevassa lainsäädännössä, jos-
sa vaaditaan lapsen edun huomioimista. Pykälän taustalla on YK:n lap-
sen oikeuksien sopimuksen 3. artikla, ja lapsen edun ensisijaisuutta on
pidettävä läpileikkaavana periaatteena kaikkea toimintaa järjestettäes-
sä. Helsingin kaupunki pitää lapsen edun ensisijaisuutta tärkeänä ja on
hyvä, että se on lainsäädännössä huomioitu näin vahvasti.

5 §:ssä säädetään kunnan velvollisuudesta järjestää varhaiskasvatusta
sekä siitä, miten palveluja tulee tuottaa tai hankkia. Kunnan hankkimal-
ta palvelulta edellytetään samaa tasoa, kuin mitä edellytetään kunnalli-
selta toimijalta.

5 §:n kolmannessa momentissa olisi säädös siitä, että palvelun käyttä-
jälle voidaan antaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä an-
netun lain mukainen palveluseteli. Lakiehdotuksen perusteluiden mukaan
myöhemmin on tarkoitus valmistella laki varhaiskasvatuksen palveluse-
telistä. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä sitä, että mainittu laki valmis-
tellaan mahdollisimman nopeasti ja myös järjestämistapojen osalta
pystytään luopumaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevan lainsää-
dännön soveltamisesta

Uutena asiana lakiehdotuksen 5 §:n neljännessä momentissa säädet-
täisiin niin kutsutusta lähipalveluperiaatteesta. Vaikka Helsingissä suu-
rimmalle osalle palvelun käyttäjistä on pystytty tarjoamaan palvelua lä-
hipalveluna tähänkin asti, on hyvä, että asiasta säädettäisiin myös uu-
dessa varhaiskasvatuslaissa. Säännös ei ole velvoittavaan muotoon
kirjoitettu, mutta tuo esiin lainsäätäjän näkemyksen siitä, että varhais-
kasvatusta tulisi järjestää siten, että se on lähellä lapsen kotia ja palve-
lut ovat helposti saavutettavissa. Lähipalveluperiaate palvelee yhte-
näisten ja eheiden opinpolkujen rakentumista varhaiskasvatuksesta
esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen.

Lakiehdotuksen 6 §:ssä säädetään kunnan velvollisuudesta järjestää
varhaiskasvatusta asumisen ja oleskelun perusteella. Pykälä on pystyt-
ty hieman selkiyttämään suhteessa aiempaan lainsäädäntöön.

Helsingin kaupunki pitää hyvänä linjauksena sitä, että varhaiskasvatuk-
sen järjestäjän on toimittava yhteistyössä kunnan muiden tahojen kans-
sa. Hyvää on myös maininta siitä, että lapsen tuen järjestämiseksi on
tarpeen mukaan toimittava yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollosta
vastaavien tahojen kanssa.

Järjestäjän näkökulmasta laissa tulee selkeyttää tuen järjestämisen pe-
riaatteita. Tuen muodot ja käsitteet tulee saattaa yhdenmukaisiksi var-
haiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa.



Lakiehdotuksen 10 §:ssä säädetään varhaiskasvatusympäristöstä. Pykälä on monilta osin saman sisältöinen kuin nyt voimassa oleva lainsäädäntö, mutta uutena asiana ehdotukseen on otettu kohta "lasta tukee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä." Tämä on tärkeä lisäys ja edistää toteutuessaan lasten hyvinvointia.

3 luku. Oikeus varhaiskasvatukseen (12-15 §)

Lakiehdotuksen 12 §:ssä säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen 20 tuntia viikossa tai tätä laajempaan varhaiskasvatukseen, mikäli se on tarpeen vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai muun syyn takia. Lisäksi pykälässä säädetään lapsen oikeudesta 20 tuntia laajempaan varhaiskasvatukseen, mikäli se on tarpeen lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia, taikka se on muutoin lapsen edun mukaista. Helsingin kaupunki toteaa, että Helsingissä on kaupunginvaltuustoon päätöksellä päätetty, että kaikilla lapsilla on ilman erillistä selvitystä oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen.

13 §:ssä säädetään vuorohoidon järjestämisestä. Helsingissä järjestetään jo nykyisin varhaiskasvatusta iltaisin ja suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa myös ympärivuorokautisena hoitona perheiden tarvetta vastaavasti.

Helsingin kaupunki esittää, että lakiin tulisi palauttaa kaikkien lasten subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen.

4 luku. Menettelysäännökset (16-20 §)

Lakiehdotuksen 4. lukuun on koottu ohjaukseen ja neuvontaan, hakemiseen, päätökseen, varhaiskasvatusoikeuteen liittyviin menettelyihin sekä osallisuuteen ja vaikuttamiseen liittyvät säädökset. Helsingin kaupunki pitää kokonaisuutta selkeänä ja on hyvä, että aiemmin vain asetuksessa määritellyt hakemiseen ja paikan saamiseen liittyvät säädökset on nyt otettu lain piiriin.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä sitä, että ohjauksessa ja neuvonnassa painotetaan perheiden oikeutta valita tilanteeseensa sopiva ratkaisu varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Lapsen ja huoltajien osallisuuteen liittyvä 20 § on samassa muodossa kuin voimassa olevan lain 7 §. On tärkeää, että osallisuus on huomioitu myös uudessa lakiehdotuksessa riittävän painokkaasti.

5 luku. Varhaiskasvatuksen suunnittelu ja arviointi (21-24 §)

Varhaiskasvatuksen suunnittelua ja arviointia käsittelevä lakiehdotuksen 5. luku on suurelta osin yhdenmukainen voimassa olevan lainsäädä-



dännön kanssa. Uutena asiana lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa käsittelevään 23 §:ään on tullut maininta siitä, että lapsen varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi lapsen tuen tarvetta, riittävyttä ja tarkoituksemukaisuutta on arvioitava vähintään kerran vuodessa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta vastaisi nykyiseen tapaan varhaiskasvatuksen opettajaksi (aiempi lastentarhanopettaja) kelpoinen henkilö. Avoimeksi jää edelleen kysymys siitä, kuka vastaa perhepäivähoidossa olevan lapsen suunnitelman laatimisesta. Helsingin kaupunki toivoo jatkovalmistelussa tämän asian selkeyttämistä.

6 luku. Henkilöstö, kelpoisuusvaatimukset ja niiden siirtymäsäännökset (25-33 § + 75 §:n 2 momentti ja 76 § + asetusluonnos 3 §)

Lakiehdotuksen henkilöstöä ja kelpoisuusvaatimuksia käsittävä 6. luku sisältää paljon muutoksia, joilla on merkittäviä vaikutuksia varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Lakiehdotuksessa esitetään, että nykyiset ammattinimikkeet korvattaisiin uusilla ammattinimikkeillä varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, perhepäivähoitaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Helsingin kaupunki pitää ehdotettuja uusia nimikkeitä pääosin hyvinä ja selkeinä. Henkilöstöön liittyvä uudistus kokonaisuudessaan edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia, kun varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä on aiempaa selkeämmin edustettuna sekä pedagoginen, sosiaalityön että terveydenhuollon osaaminen ja näkökulma. Varhaiskasvatuksessa työtä tehdään paitsi lapsen, myös koko perheen kanssa, ja on hyvä, että sosiaalialan koulutuksen saaneiden työntekijöiden työpanos pystytään aiempaa paremmin suuntaamaan heidän osaamistaan vastaavalla tavalla. Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja on nimikkeenä hyvä ja vastaa aiempaa nimikettä. Varhaiskasvatuksen ammattihenkilöstön koulutuksessa tulee jatkossa kiinnittää huomiota eri ammattiryhmien keskeisen osaamisen hyödyntämiseen osana moniammatillista työtä.

Varhaiskasvatuksen opettaja on nimikkeenä hyvä ja kuvaava, ja siitä käy selvästi ilmi työn sisältö sekä se, mihin työ kohdistuu. Varhaiskasvatuksen sosionomi nimikkeenä viittaa enemmänkin tutkintonimikkeeseen.

Lakiehdotuksen luonnoksessa esitetään, että päiväkodin johtajalta vaadittaisiin jatkossa kasvatustieteen maisterin tutkinto. Helsingin kaupunki pitää tätä hyvänä uudistuksena, koska päiväkodin johtajan työ on muuttunut vuosien saatossa aiempaa vaativammaksi ja työn vaatimukset ovat moninaistuneet. Johtajan työssä on suuri yhteiskunnallinen vastuu ja hän esimerkiksi vastaa varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutumi-



sesta yksikössään. Helsingin kaupunki toteaa, että maisteriopintoihin pitää kuitenkin jatkossa sisällyttää nykyistä enemmän johtamisopintoja.

Lakiehdotuksessa esitetään myös, että perhepäivähoitajilta edellytetään jatkossa soveltuvaa ammattitutkintoa tai muuta soveltuvaa koulutusta. Helsingin kaupunki pitää tätä hyvänä uudistuksena, mutta toteaa, että Helsingissä mainittu ammattitutkinto on vaadittu tähänkin asti, joten lakimuutos ei tältä osin vaikuta perhepäivähoidon järjestämiseen Helsingissä.

Steinerpedagogiikkaan perustuvassa varhaiskasvatuksessa jatkossa varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään olisi kelpoinen myös steinerpedagogiset varhaiskasvattajan opinnot suorittanut henkilö, mikä on tarkoituksenmukainen lisäys.

7 luku. Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus ja niiden siirtymäsäännökset (34-39 § + 75 §:n 3 momentti + asetusluonnos 1-2 §)

Luonnoksen 7. luvussa säädetään henkilöstön mitoituksesta, rakenteesta ja täydennyskoulutuksesta. Lakiehdotuksen mukaan mitoituksesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Henkilöstön rakenteeksi esitetään, että vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Lakiehdotuksen perusteluissa esitetään, että henkilöstörakenteen muutosten aiheuttama nousu palkkakustannuksista olisi noin 39 miljoonaa euroa vuodessa. Helsinki vastaa noin 10 % koko maan varhaiskasvatuksesta, joten Helsingin osalta tämän laskelman mukaan kustannusvaikutus olisi 3,9 miljoonaa. Helsingissä on tällä hetkellä lastentarhanopettajia noin 40 % hoito- ja kasvatushenkilöstöstä. Henkilöstörakenteen muutokseen tulee varautua jo ennen muutoksen voimaantuloa, joten lisäkustannuksia syntyy jo ennen vuotta 2030. Arvio on, että merkittävimmän palkkakustannukset alkavat kasvaa vuoden 2022 jälkeen, jolloin valmistuu koulutusmäärien lisäämisen johdosta kelpoisuusehdot täyttäviä varhaiskasvatuksen opettajia siten, että eläköityvää muuta henkilökuntaa voidaan alkaa korvata korkeakoulutetulla henkilöstöllä.

Tällä hetkellä Helsingissä ei saada riittävästi koulutettuja lastentarhanopettajia avoimiin tehtäviin. Helsingin kaupunki pitää erittäin tärkeänä, että osaavaa ja koulutettua henkilöstöä on saatavilla riittävästi. Tämä edellyttää, että koulutusmäärät ovat riittävällä tasolla. Myös varhaiskasvatuksen erityisopettajien koulutusmääriin tulee kiinnittää huomiota.



Lakiin liittyvissä siirtymäsäännöksissä esitetään, että muutokset kelpoisuusvaatimuksissa ja henkilöstörakenteessa tulevat voimaan vuonna 2030 ja ne koskevat vain siirtymäajan jälkeen rekrytoitavaa uutta henkilöstöä. Siirtymäaika takaa varhaiskasvatuksen järjestäjälle riittävän pitkän varautumisajan.

Helsingin kaupunki toteaa, että asetusta tulisi muuttaa niin, että päiväkodissa olisi hoito- ja kasvatustehtävissä vähintään yksi henkilö, jolla on varhaiskasvatustain 26-28 §:n mukainen ammatillinen kelpoisuus, enintään seitsemää kokopäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Helsingin kaupunki korostaa, että laista on käytävä selvästi ilmi, että lasten turvallisuus tai suunnitelmallinen pedagoginen toiminta eivät saa kärsiä tilapäisten poikkeamien vuoksi.

Helsingin kaupunki korostaa lisäksi riittävän palkkatason merkitystä työvoiman pysyvyydelle.

8 luku. Salassapito ja tietojen vaihto (40-42 §)

Lakiehdotuksen luonnoksessa salassapitoa koskevat säännökset ovat aiempaan varhaiskasvatustain nähden kokonaan uusia. Aiemmin varhaiskasvatukseen on sovellettu sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia. Helsingin kaupunki pitää perusteltuna uudistuksena sitä, että jatkossa asiakkuus ei kuulu salassapidon piiriin. Muuten lakiehdotuksessa on varmistettu sekä riittävä salassapidon taso että oikeus poiketa salassapitovelvoitteista silloin, kun se on lapsen varhaiskasvatustain järjestämisen kannalta perusteltua.

9 luku. Yksityisen palvelujen tuottajan järjestämä varhaiskasvatus (43-49 §)

Helsingin kaupunki pitää hyvänä, että yksityiseen varhaiskasvatukseen liittyvät kysymykset ovat ensimmäistä kertaa kattavasti määritelty lakiehdotuksessa. Varhaiskasvatustain käytetään myös palveluseteliä, joka jää edelleen on osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä.

10.luku. Hallinto ja valvonta (50-59 §)

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että kunnilla ja aluehallintoviranomaisilla on riittävät resurssit yksityisen varhaiskasvatustain valvontaan.

11 luku. Rahoitus ja asiakasmaksut (60-61 §)



11. lukuun sisältyvät säädökset vastaavat voimassa olevassa lainsäädännössä olevia säädöksiä. Helsingin kaupunki katsoo, että varhaiskasvatuksessa tulee siirtyä maksuttomuuteen, tarvittaessa asteittain.

13 luku. Varhaiskasvatuksen tietovaranto ja sen käyttöönoton aikataulusta (65-74 § + 77 §)

Lakiesityksen luonnoksessa ehdotetaan, että perustettaisiin varhaiskasvatuksen tietovaranto. Sen teknisenä ylläpitäjänä toimisi opetushallitus, joka vastaisi yleisen toiminnan ja teknisen käyttöyhteyden lisäksi tietovarannon käytettävyydestä, eheydestä ja muuttumattomuudesta sekä suojaamisesta ja säilyttämisestä. Opetushallitus myös vastaisi tietovarannon kautta tapahtuvan luovutuksen lainmukaisuudesta.

Helsingin kaupunki katsoo, että tietovaranto mahdollistaisi EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa edellytetyn rekisteröidyn oikeuden saada pääsy tietoihinsa aivan uudella tavalla, jota ei muuten voida vielä toteuttaa. Lisäksi näyttää siltä, että tietojen luovutukset viranomaisille olisi mahdollista hoitaa helpommin, kuin tällä hetkellä muuten on mahdollista. Nämä ovat hyviä uudistuksia.

Huomioitavaa on, että tietovarasto aiotaan perustaa kopiotietovarantona ja masterdata säilyy edelleen varhaiskasvatuksen järjestäjällä. Lisäksi varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee rikastaa omaa dataansa OPH:sta saadulla oppijanumerolla ja mahdollistaa tietojen siirto kopiotietovarantoon. Rajapintojen osalta tulisi hyödyntää suomi.fi KAPA-palvelua. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle aiheutuu teknisestä toteutuksesta kustannuksia.

Lisäksi koska lakiesityksen mukaan varhaiskasvatuksen asiakkuus ei olisi enää lähtökohtaisesti salassa pidettävä tieto, aiheuttaa tämä luultavammin uusien ja uudenlaisten palveluiden kehitystä. Tulee myös huomioida, että osa korvattavien OPM-kyselyiden kustannuksista tulee siirtymään tietohallinnon ylläpitokustannuksiin, liittyen tiedonsiirtoon ja tiedonsiirron mahdollistamiseen kopiotietovarantoon.

14 luku. Voimaantulo (75 §)

Lain voimaantulo kannalta keskeistä on pitkä siirtymäaika henkilöstörakenteen osalta. Henkilöstörakenteeseen liittyvä 37 § ja päiväkodinjohdajan kelpoisuuteen liittyvä 31 § tulevat voimaan 1.1.2030. Pitkä siirtymäaika on henkilöstön koulutuksen ja saatavuuden näkökulmasta perusteltu.

Vaikutukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Ehdotuksella on useita myönteisiä vaikutuksia lapsen saamaan palveluun sekä sen laatuun. Lakiehdotukseen on selkeästi kirjattu lapsen edun ensisijaisuus, mitä on pidettävänä hyvänä asiana. Lapsen suojaamiseen kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä velvoittava pykälä parantaa lasten terveyttä ja hyvinvointia.

Ehdotuksen käsittämät muutokset varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteessa parantavat pedagogiikan toteutumista ja eri ammattiryhmien edustus lapsiryhmässä lisää moniammatillista osaamista. Salassapitoon liittyvät muutokset parantavat tiedon kulkua varhaiskasvatuksen ja perheiden välillä.

Ehdotus vahvistaisi varhaiskasvatuksen erityisopettajan osallistumista lapsen tuen tarpeen arviointiin sekä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa. Tämä edistää lapsen hyvinvointia ja oppimista sekä on tärkeää oppimisen jatkumon näkökulmasta.

Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset liittyvät erityisesti henkilöstörakenteessa tapahtuviin muutoksiin. Arvion mukaan vaikutukset olisivat noin 39 miljoonaa euroa vuodessa, mikä tarkoittaa Helsingin osalta noin 3,9 miljoonaa euroa. Helsingin kaupunki toteaa kuitenkin, että hallitusohjelmassa on linjaus, että pidättäydytään uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja veloitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruista veloitteiden karsimisesta tai uusien veloitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta. Helsingin kaupunki katsoo, että suurten kasvukeskusten mahdollisuudet vastata kasvavaan palvelutarpeeseen tulee lainmuutoksessa turvata.

Henkilöstöön liittyvät muutokset vaikuttavat myös pätevän ammattihenkilöstön tarpeeseen ja riittävät koulutusmäärät tulee varmistaa. Lastentarhanopettajien ja lastenhoitajien koulutuksen paikkamääriä arviotaessa tulee huomioida myös se, että ruotsinkielistä henkilöstöä koulutetaan Helsingissä riittävästi.

Varhaiskasvatuksen tietovarannolla on taloudellisia vaikutuksia, joita on kuitenkin vaikea täysin arvioida. Ehdotuksessa on laskettu, että tietovarannon kehittämis- ja ylläpitokustannukset olisivat 890 000 euroa vuonna 2018 ja sen jälkeen 650 000 euroa vuodessa pitäen sisällään kaksi henkilötyövuotta sekä ostopalveluna ylläpito-, käyttö-, kapasiteetti- ja tietoliikennetoiminnot. Varhaiskasvatuksen järjestäjille ei arvioida aiheutuvan merkittäviä kustannuksia, mutta tietojen käytön ja luovuttamisen sujuvoittaminen toisi jonkin verran säästöjä pidemmällä aikavälillä.

Lausunnon keskeinen sisältö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



- Lapsen edun ensisijaisuus on lakiehdotuksen keskeinen periaate, mikä on perusteltu ja hyvä ratkaisu. Samoin pedagogiikan korostaminen on lapsen edun kannalta tärkeää.
- Avoimen varhaiskasvatuksen aiempaa tarkempi määrittely on varhaiskasvatuksen järjestäjän kannalta selkeä ja hyvä ratkaisu.
- Varhaiskasvatus toteutuu jo nykyisin pääosin lähipalveluna, mutta se, että lähipalveluperiaate olisi kirjattuna lakiin on hyvä ja perusteltu asia.
- Kasvun ja oppimisen tuen järjestämisen periaatteita ei ole käsitelty lakiehdotuksessa, mikä on järjestäjän kannalta ongelmallista.
- Henkilöstön mitoitukseen ja henkilöstörakenteeseen liittyvät muutokset ovat hyviä ja perusteltuja. Henkilöstön koulutuksesta ja koulutetun henkilöstön saatavuudesta on kuitenkin huolehdittava.
- Salassapitoon ja tietojen vaihtoon liittyvät uudistukset ovat hyviä ja helpottavat merkittävästi yhteistyötä ja tiedonsiirtoa perheiden kanssa.
- Kaikkien lasten subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen ja aiemman lain ja asetuksen mukainen ryhmämitoitus tulisi palauttaa lakiin.
- Varhaiskasvatuksessa tulee siirtyä maksuttomuuteen, tarvittaessa asteittain.

Käsittely

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisäys kohdan "3 luku. Oikeus varhaiskasvatukseen (12-15 §)" loppuun:

"Helsingin kaupunki esittää, että lakiin tulisi palauttaa kaikkien lasten subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen."

Otsikon "Lausunnon keskeinen sisältö" alle lisätään uusi kohta:

"- Kaikkien lasten subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen ja aiemman lain ja asetuksen mukainen ryhmämitoitus tulisi palauttaa lakiin."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Kohta "11 luku. Rahoitus ja asiakasmaksut (60-61 §)" muutetaan seuraavasti:

"11. lukuun sisältyvät säädökset vastaavat voimassa olevassa lainsäädännössä olevia säädöksiä. Helsingin kaupunki katsoo, että varhaiskasvatuksessa tulee siirtyä maksuttomuuteen, tarvittaessa asteittain."



Otsikon "Lausunnon keskeinen sisältö" alle lisätään uusi kohta:

"- Varhaiskasvatuksessa tulee siirtyä maksuttomuuteen, tarvittaessa asteittain."

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

Kahden suoritettujen äänestyksen jälkeen kaupunginhallitus päätti hyväksyä Otso Kivekkään ja Tomi Sevanderin vastaehdotusten mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 31025915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esittely varhaiskasvatustalouksluonnoksesta
- 2 Luonnos hallituksen esitykseksi
- 3 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö 6.2.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa hallituksen esityksestä luonnoksesta uudeksi varhaiskasvatustaloukslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi seuraavan lausunnon:

Lausunto on jaoteltu lausuntopyynnön mukaisesti lakiehdotuksen luonnoksen lukujen pohjalta.

1 luku. Yleiset säännökset (1-3 §)

Helsingin kaupunki pitää lain tarkoitusta ja soveltamisalaa, varhaiskasvatustaloukslaituksen määritelmää ja varhaiskasvatustaloukslaituksen tavoitteita koskevaa ensimmäistä lukua kokonaisuudessaan onnistuneena ja selkeänä. Erityisen hyvä on, että lapsen oikeus varhaiskasvatukseen on nostettu lain keskeiseksi periaatteeksi ja että varhaiskasvatustaloukslaituksen määritelmässä korostuu pedagogiikka.

Pedagogiikan ja pedagogisen osaamisen vahvistaminen on tärkeää, sillä varhaiskasvatustaloukslaituksen luodaan pohja elinikäiselle oppimiselle. Monien taitojen kannalta aivojen kehittymisen paras herkkyykskausi osuu ikävuosiin 1-6 ja esimerkiksi kielelliselle kehitykselle varhaiskasvatustaloukslaituksen on otollista aikaa.

Varhaiskasvatustaloukslaituksen tavoitteita sovelletaan kaikissa toimintamuodoissa. Avointa varhaiskasvatustaloukslaituksen voidaan toteuttaa monella tavalla ja on hyvä, että tavoitteita voidaan soveltaa toimintaan soveltuvalla tavalla.



Helsingin kaupunki toteaa kuitenkin, että avoin varhaiskasvatus eroaa oleellisesti päiväkotien varhaiskasvatuksesta esimerkiksi henkilöstön koulutusvaatimusten ja ryhmäkokojen sääntelyn suhteen.

Lain soveltamisala on määritelty järjestäjän näkökulmasta selkeästi ja kattavasti. Myös viittaus perusopetuslaissa määriteltyyn esiopetukseen on perusteltu. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot on kuvattu aiempaa selkeämmin, ja aiemmin käytetty käsite "muu varhaiskasvatus" on korvattu käsitteellä "avoin varhaiskasvatus".

2 luku. Varhaiskasvatuksen järjestäminen (4-11 §)

Luonnoksen 4 §:ssä säädetään lapsen edun ensisijaisuudesta. Sana-
muoto on vahvempi kuin nyt voimassa olevassa lainsäädännössä, jos-
sa vaaditaan lapsen edun huomioimista. Pykälän taustalla on YK:n lap-
sen oikeuksien sopimuksen 3. artikla, ja lapsen edun ensisijaisuutta on
pidettävä läpileikkaavana periaatteena kaikkea toimintaa järjestettäes-
sä. Helsingin kaupunki pitää lapsen edun ensisijaisuutta tärkeänä ja on
hyvä, että se on lainsäädännössä huomioitu näin vahvasti.

5 §:ssä säädetään kunnan velvollisuudesta järjestää varhaiskasvatusta
sekä siitä, miten palveluja tulee tuottaa tai hankkia. Kunnan hankkimal-
ta palvelulta edellytetään samaa tasoa, kuin mitä edellytetään kunnalli-
selta toimijalta.

5 §:n kolmannessa momentissa olisi säädös siitä, että palvelun käyttä-
jälle voidaan antaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä an-
netun lain mukainen palveluseteli. Lakiehdotuksen perusteluiden mukaan
myöhemmin on tarkoitus valmistella laki varhaiskasvatuksen palveluse-
telistä. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä sitä, että mainittu laki valmis-
tellaan mahdollisimman nopeasti ja myös järjestämistapojen osalta
pystytään luopumaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevan lainsää-
dännön soveltamisesta

Uutena asiana lakiehdotuksen 5 §:n neljännessä momentissa säädet-
täisiin niin kutsutusta lähipalveluperiaatteesta. Vaikka Helsingissä suu-
rimmalle osalle palvelun käyttäjistä on pystytty tarjoamaan palvelua lä-
hipalveluna tähänkin asti, on hyvä, että asiasta säädettäisiin myös uu-
dessa varhaiskasvatuslaissa. Säännös ei ole velvoittavaan muotoon
kirjoitettu, mutta tuo esiin lainsäätäjän näkemyksen siitä, että varhais-
kasvatusta tulisi järjestää siten, että se on lähellä lapsen kotia ja palve-
lut ovat helposti saavutettavissa. Lähipalveluperiaate palvelee yhte-
näisten ja eheidän opinpolkujen rakentumista varhaiskasvatuksesta
esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen.



Lakiehdotuksen 6 §:ssä säädetään kunnan velvollisuudesta järjestää varhaiskasvatusta asumisen ja oleskelun perusteella. Pykälä on pystytty hieman selkiyttämään suhteessa aiempaan lainsäädäntöön.

Helsingin kaupunki pitää hyvänä linjauksena sitä, että varhaiskasvatuksen järjestäjän on toimittava yhteistyössä kunnan muiden tahojen kanssa. Hyvää on myös maininta siitä, että lapsen tuen järjestämiseksi on tarpeen mukaan toimittava yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaavien tahojen kanssa.

Järjestäjän näkökulmasta laissa tulee selkeyttää tuen järjestämisen periaatteita. Tuen muodot ja käsitteet tulee saattaa yhdenmukaisiksi varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa.

Lakiehdotuksen 10 §:ssä säädetään varhaiskasvatusympäristöstä. Pykälä on monilta osin saman sisältöinen kuin nyt voimassa oleva lainsäädäntö, mutta uutena asiana ehdotukseen on otettu kohta "lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä." Tämä on tärkeä lisäys ja edistää toteutuessaan lasten hyvinvointia.

3 luku. Oikeus varhaiskasvatukseen (12-15 §)

Lakiehdotuksen 12 §:ssä säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen 20 tuntia viikossa tai tätä laajempaan varhaiskasvatukseen, mikäli se on tarpeen vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai muun syyn takia. Lisäksi pykälässä säädetään lapsen oikeudesta 20 tuntia laajempaan varhaiskasvatukseen, mikäli se on tarpeen lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia, taikka se on muutoin lapsen edun mukaista. Helsingin kaupunki toteaa, että Helsingissä on kaupunginvaltuustoon päätöksellä päätetty, että kaikilla lapsilla on ilman erillistä selvitystä oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen.

13 §:ssä säädetään vuorohoidon järjestämisestä. Helsingissä järjestetään jo nykyisin varhaiskasvatusta iltaisin ja suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa myös ympärivuorokautisena hoitona perheiden tarvetta vastaavasti.

4 luku. Menettelysäännökset (16-20 §)

Lakiehdotuksen 4. lukuun on koottu ohjaukseen ja neuvontaan, hakemiseen, päätökseen, varhaiskasvatusoikeuteen liittyviin menettelyihin sekä osallisuuteen ja vaikuttamiseen liittyvät säädökset. Helsingin kaupunki pitää kokonaisuutta selkeänä ja on hyvä, että aiemmin vain asetuksessa määritellyt hakemiseen ja paikan saamiseen liittyvät säädökset on nyt otettu lain piiriin.



Helsingin kaupunki pitää tärkeänä sitä, että ohjauksessa ja neuvonnassa painotetaan perheiden oikeutta valita tilanteeseensa sopiva ratkaisu varhaiskasvatukseen järjestämiseen.

Lapsen ja huoltajien osallisuuteen liittyvä 20 § on samassa muodossa kuin voimassa olevan lain 7 §. On tärkeää, että osallisuus on huomioitu myös uudessa lakiehdotuksessa riittävän painokkaasti.

5 luku. Varhaiskasvatukseen suunnittelu ja arviointi (21-24 §)

Varhaiskasvatukseen suunnittelua ja arviointia käsittelevä lakiehdotuksen 5. luku on suurelta osin yhdenmukainen voimassa olevan lainsäädännön kanssa. Uutena asiana lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa käsittelevään 23 §:ään on tullut maininta siitä, että lapsen varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi lapsen tuen tarvetta, riittävyttä ja tarkoituksemukaisuutta on arvioitava vähintään kerran vuodessa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta vastaisi nykyiseen tapaan varhaiskasvatukseen opettajaksi (aiempi lastentarhanopettaja) kelpoinen henkilö. Avoimeksi jää edelleen kysymys siitä, kuka vastaa perhepäivähoidossa olevan lapsen suunnitelman laatimisesta. Helsingin kaupunki toivoo jatkovalmistelussa tämän asian selkeyttämistä.

6 luku. Henkilöstö, kelpoisuusvaatimukset ja niiden siirtymäsäännökset (25-33 § + 75 §:n 2 momentti ja 76 § + asetusluonnos 3 §)

Lakiehdotuksen henkilöstöä ja kelpoisuusvaatimuksia käsittävä 6. luku sisältää paljon muutoksia, joilla on merkittäviä vaikutuksia varhaiskasvatukseen järjestämiseen. Lakiehdotuksessa esitetään, että nykyiset ammattinimikkeet korvattaisiin uusilla ammattinimikkeillä varhaiskasvatukseen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, perhepäivähoitaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Helsingin kaupunki pitää ehdotettuja uusia nimikkeitä pääosin hyvinä ja selkeinä. Henkilöstöön liittyvä uudistus kokonaisuudessaan edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia, kun varhaiskasvatukseen lapsiryhmässä on aiempaa selkeämmin edustettuna sekä pedagoginen, sosiaalityön että terveydenhuollon osaaminen ja näkökulma. Varhaiskasvatuksessa työtä tehdään paitsi lapsen, myös koko perheen kanssa, ja on hyvä, että sosiaalialan koulutuksen saaneiden työntekijöiden työpanos pystytään aiempaa paremmin suuntaamaan heidän osaamistaan vastaavalla tavalla. Varhaiskasvatukseen lastenhoitaja on nimikkeenä hyvä ja vastaa aiempaa nimikettä. Varhaiskasvatukseen ammattihenkilöstön koulutuksessa tulee jatkossa kiinnittää huomiota eri ammattiryhmien keskeisen osaamisen hyödyntämiseen osana moniammatillista työtä.



Varhaiskasvatuksen opettaja on nimikkeenä hyvä ja kuvaava, ja siitä käy selvästi ilmi työn sisältö sekä se, mihin työ kohdistuu. Varhaiskasvatuksen sosionomi nimikkeenä viittaa enemmänkin tutkintonimikkeeseen.

Lakiehdotuksen luonnoksessa esitetään, että päiväkodin johtajalta vaadittaisiin jatkossa kasvatustieteen maisterin tutkinto. Helsingin kaupunki pitää tätä hyvänä uudistuksena, koska päiväkodin johtajan työ on muuttunut vuosien saatossa aiempaa vaativammaksi ja työn vaatimukset ovat moninaistuneet. Johtajan työssä on suuri yhteiskunnallinen vastuu ja hän esimerkiksi vastaa varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutumisesta yksikössään. Helsingin kaupunki toteaa, että maisteriopintoihin pitää kuitenkin jatkossa sisällyttää nykyistä enemmän johtamisopintoja.

Lakiehdotuksessa esitetään myös, että perhepäivähoitajilta edellytetään jatkossa soveltuvaa ammattitutkintoa tai muuta soveltuvaa koulutusta. Helsingin kaupunki pitää tätä hyvänä uudistuksena, mutta toteaa, että Helsingissä mainittu ammattitutkinto on vaadittu tähänkin asti, joten lakimuutos ei tältä osin vaikuta perhepäivähoidon järjestämiseen Helsingissä.

Steinerpedagogiikkaan perustuvassa varhaiskasvatuksessa jatkossa varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään olisi kelpoinen myös steinerpedagogiset varhaiskasvattajan opinnot suorittanut henkilö, mikä on tarkoituksenmukainen lisäys.

7 luku. Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus ja niiden siirtymäsäännökset (34-39 § + 75 §:n 3 momentti + asetusluonnos 1-2 §)

Luonnoksen 7. luvussa säädetään henkilöstön mitoituksesta, rakenteesta ja täydennyskoulutuksesta. Lakiehdotuksen mukaan mitoituksesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Henkilöstön rakenteeksi esitetään, että vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Lakiehdotuksen perusteluissa esitetään, että henkilöstörakenteen muutosten aiheuttama nousu palkkakustannuksista olisi noin 39 miljoonaa euroa vuodessa. Helsinki vastaa noin 10 % koko maan varhaiskasvatuksesta, joten Helsingin osalta tämän laskelman mukaan kustannusvaikutus olisi 3,9 miljoonaa. Helsingissä on tällä hetkellä lastentarhanopettajia noin 40 % hoito- ja kasvatushenkilöstöstä. Henkilöstörakenteen muutokseen tulee varautua jo ennen muutoksen voimaantuloa, joten lisäkustannuksia syntyy jo ennen vuotta 2030. Arvio on, että merkittävimmin palkkakustannukset alkavat kasvaa vuoden 2022 jälkeen, jol-



loin valmistuu koulutusmäärien lisäämisen johdosta kelpoisuusehdot täyttäviä varhaiskasvatuksen opettajia siten, että eläköityvää muuta henkilökuntaa voidaan alkaa korvata korkeakoulutetulla henkilöstöllä.

Tällä hetkellä Helsingissä ei saada riittävästi koulutettuja lastentarhanopettajia avoimiin tehtäviin. Helsingin kaupunki pitää erittäin tärkeänä, että osaavaa ja koulutettua henkilöstöä on saatavilla riittävästi. Tämä edellyttää, että koulutusmäärät ovat riittävällä tasolla. Myös varhaiskasvatuksen erityisopettajien koulutusmääriin tulee kiinnittää huomiota.

Lakiin liittyvissä siirtymäsäännöksissä esitetään, että muutokset kelpoisuusvaatimuksissa ja henkilöstörakenteessa tulevat voimaan vuonna 2030 ja ne koskevat vain siirtymäajan jälkeen rekrytoitavaa uutta henkilöstöä. Siirtymäaika takaa varhaiskasvatuksen järjestäjälle riittävän pitkän varautumisajan.

Helsingin kaupunki toteaa, että asetusta tulisi muuttaa niin, että päiväkodissa olisi hoito- ja kasvatustehtävissä vähintään yksi henkilö, jolla on varhaiskasvatuslain 26-28 §:n mukainen ammatillinen kelpoisuus, enintään seitsemää kokopäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttäneitä lasta kohden.

Helsingin kaupunki korostaa, että laista on käytävä selvästi ilmi, että lasten turvallisuus tai suunnitelmallinen pedagoginen toiminta eivät saa kärsiä tilapäisten poikkeamien vuoksi.

Helsingin kaupunki korostaa lisäksi riittävän palkkatason merkitystä työvoiman pysyvyydelle.

8 luku. Salassapito ja tietojen vaihto (40-42 §)

Lakiehdotuksen luonnoksessa salassapitoa koskevat säännökset ovat aiempaan varhaiskasvatuslakiin nähden kokonaan uusia. Aiemmin varhaiskasvatukseen on sovellettu sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia. Helsingin kaupunki pitää perusteltuna uudistuksena sitä, että jatkossa asiakkuus ei kuulu salassapidon piiriin. Muuten lakiehdotuksessa on varmistettu sekä riittävä salassapidon taso että oikeus poiketa salassapitovelvoitteista silloin, kun se on lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisen kannalta perusteltua.

9 luku. Yksityisen palvelujen tuottajan järjestämä varhaiskasvatus (43-49 §)

Helsingin kaupunki pitää hyvänä, että yksityiseen varhaiskasvatukseen liittyvät kysymykset ovat ensimmäistä kertaa kattavasti määriteltä lakiehdotuksessa. Varhaiskasvatuksessa käytetään myös palveluseteliä, joka jää edelleen on osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä.



10.luku. Hallinto ja valvonta (50-59 §)

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että kunnilla ja aluehallintoviranomaisilla on riittävät resurssit yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaan.

11 luku. Rahoitus ja asiakasmaksut (60-61 §)

11. lukuun sisältyvät säädökset vastaavat voimassa olevassa lainsäädännössä olevia säädöksiä, eikä Helsingin kaupunki näe tässä aihetta muutoksiin.

13 luku. Varhaiskasvatuksen tietovaranto ja sen käyttöönoton aikataulusta (65-74 § + 77 §)

Lakiesityksen luonnoksessa ehdotetaan, että perustettaisiin varhaiskasvatuksen tietovaranto. Sen teknisenä ylläpitäjänä toimisi opetushallitus, joka vastaisi yleisen toiminnan ja teknisen käyttöyhteyden lisäksi tietovarannon käytettävyydestä, eheydestä ja muuttumattomuudesta sekä suojaamisesta ja säilyttämisestä. Opetushallitus myös vastaisi tietovarannon kautta tapahtuvan luovutuksen lainmukaisuudesta.

Helsingin kaupunki katsoo, että tietovaranto mahdollistaisi EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa edellytetyn rekisteröidyn oikeuden saada pääsy tietoihinsa aivan uudella tavalla, jota ei muuten voida vielä toteuttaa. Lisäksi näyttää siltä, että tietojen luovutukset viranomaisille olisi mahdollista hoitaa helpommin, kuin tällä hetkellä muuten on mahdollista. Nämä ovat hyviä uudistuksia.

Huomioitavaa on, että tietovarasto aiotaan perustaa kopiotietovarantona ja masterdata säilyy edelleen varhaiskasvatuksen järjestäjällä. Lisäksi varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee rikastaa omaa dataansa OPH:sta saadulla oppijanumerolla ja mahdollistaa tietojen siirto kopiotietovarantoon. Rajapintojen osalta tulisi hyödyntää suomi.fi KAPA-palvelua. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle aiheutuu teknisestä toteutuksesta kustannuksia.

Lisäksi koska lakiesityksen mukaan varhaiskasvatuksen asiakkuus ei olisi enää lähtökohtaisesti salassa pidettävä tieto, aiheuttaa tämä luultavammin uusien ja uudenlaisten palveluiden kehitystä. Tulee myös huomioida, että osa korvattavien OPM-kyselyiden kustannuksista tulee siirtymään tietohallinnon ylläpitokustannuksiin, liittyen tiedonsiirtoon ja tiedonsiirron mahdollistamiseen kopiotietovarantoon.

14 luku. Voimaantulo (75 §)

Lain voimaantulo kannalta keskeistä on pitkä siirtymäaika henkilöstörakenteen osalta. Henkilöstörakenteeseen liittyvä 37 § ja päiväkodinjoh-



tajan kelpoisuuteen liittyvä 31 § tulevat voimaan 1.1.2030. Pitkä siirtymäaika on henkilöstön koulutuksen ja saatavuuden näkökulmasta perusteltu.

Vaikutukset

Ehdotuksella on useita myönteisiä vaikutuksia lapsen saamaan palveluun sekä sen laatuun. Lakiehdotukseen on selkeästi kirjattu lapsen edun ensisijaisuus, mitä on pidettävänä hyvänä asiana. Lapsen suojaamiseen kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä velvoittava pykälä parantaa lasten terveyttä ja hyvinvointia.

Ehdotuksen käsittämät muutokset varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteessa parantavat pedagogiikan toteutumista ja eri ammattiryhmien edustus lapsiryhmässä lisää moniammatillista osaamista. Salassapiitton liittyvät muutokset parantavat tiedon kulkua varhaiskasvatuksen ja perheiden välillä.

Ehdotus vahvistaisi varhaiskasvatuksen erityisopettajan osallistumista lapsen tuen tarpeen arviointiin sekä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa. Tämä edistää lapsen hyvinvointia ja oppimista sekä on tärkeää oppimisen jatkumon näkökulmasta.

Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset liittyvät erityisesti henkilöstörakenteessa tapahtuviin muutoksiin. Arvion mukaan vaikutukset olisivat noin 39 miljoonaa euroa vuodessa, mikä tarkoittaa Helsingin osalta noin 3,9 miljoonaa euroa. Helsingin kaupunki toteaa kuitenkin, että hallitusohjelmassa on linjaus, että pidättäytytään uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja veloitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruista veloitteiden karsimisesta tai uusien veloitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta. Helsingin kaupunki katsoo, että suurten kasvukeskusten mahdollisuudet vastata kasvavaan palvelutarpeeseen tulee lainmuutoksessa turvata.

Henkilöstöön liittyvät muutokset vaikuttavat myös pätevän ammattihenkilöstön tarpeeseen ja riittävät koulutusmäärät tulee varmistaa. Lastentarhanopettajien ja lastenhoitajien koulutuksen paikkamääriä arvioitaessa tulee huomioida myös se, että ruotsinkielistä henkilöstöä koulutetaan Helsingissä riittävästi.

Varhaiskasvatuksen tietovarannolla on taloudellisia vaikutuksia, joita on kuitenkin vaikea täysin arvioida. Ehdotuksessa on laskettu, että tietovarannon kehittämis- ja ylläpitokustannukset olisivat 890 000 euroa vuonna 2018 ja sen jälkeen 650 000 euroa vuodessa pitäen sisällään kaksi henkilötyövuotta sekä ostopalveluna ylläpito-, käyttö-, kapasiteetti- ja tietoliikennetoiminnot. Varhaiskasvatuksen järjestäjille ei arvioida ai-



heutuvan merkittäviä kustannuksia, mutta tietojen käytön ja luovuttamisen sujuvoittaminen toisi jonkin verran säästöjä pidemmällä aikavälillä.

Lausunnon keskeinen sisältö

- Lapsen edun ensisijaisuus on lakiehdotuksen keskeinen periaate, mikä on perusteltu ja hyvä ratkaisu. Samoin pedagogiikan korostaminen on lapsen edun kannalta tärkeää.
- Avoimen varhaiskasvatuksen aiempaa tarkempi määrittely on varhaiskasvatuksen järjestäjän kannalta selkeä ja hyvä ratkaisu.
- Varhaiskasvatus toteutuu jo nykyisin pääosin lähipalveluna, mutta se, että lähipalveluperiaate olisi kirjattuna lakiin on hyvä ja perusteltu asia.
- Kasvun ja oppimisen tuen järjestämisen periaatteita ei ole käsitelty lakiehdotuksessa, mikä on järjestäjän kannalta ongelmallista.
- Henkilöstön mitoitukseen ja henkilöstörakenteeseen liittyvät muutokset ovat hyviä ja perusteltuja. Henkilöstön koulutuksesta ja koulutetun henkilöstön saatavuudesta on kuitenkin huolehdittava.
- Salassapitoon ja tietojen vaihtoon liittyvät uudistukset ovat hyviä ja helpottavat merkittävästi yhteistyötä ja tiedonsiirtoa perheiden kanssa.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi 18.3. mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu jatkoaikaa 20.3.2018 asti.

Luonnos varhaiskasvatuslaiksi on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä virkatyönä. Valmistelussa on hyödynnetty mm. varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän esityksiä ("Kohti varhaiskasvatuslakia", opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2014:11) ja niistä saatuja lausuntoja sekä selvityshenkilöiden raporttia "Varhaiskasvatuksen kehittämisen tiekartta vuosille 2017-2030" (opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:30).

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi varhaiskasvatuslaki. Voimassa oleva varhaiskasvatuslaki (36/1973) kumottaisiin. Lisäksi hallituksen esitykseen sisältyy mm. ehdotus perusopetuslain ja eräiden sosiaalitoimen lakien muuttamisesta, joissa tehdään varhaiskasvatuslain edellyttämät lakitekniset muutokset. Luonnos hallituksen esitykseksi sisältää myös luonnoksen varhaiskasvatusasetukseksi. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2018.

Esitys kuitenkin poikkeaa lautakunnan lausunnosta siltä osin kuin kyse on lakiesityksen 3 lukuun sisällytetystä maininnasta kokopäiväistä varhaiskasvatusta koskevan subjektiivisen oikeuden palauttamisesta lain-



säädäntöön. Kunnallisen itsehallinnon ja Helsingin kaupungin oman harkintavallan suojaamisen näkökulmasta on tarkoituksenmukaista, ettei kaupunki esitä lainsäädäntöön sellaisia muutoksia, jotka toteutessaan rajoittaisivat kaupungin mahdollisuuksia tehdä järjestämissä tuunsa piiriin kuuluvia päätöksiä omista lähtökohdistaan ja oman poliittisen harkintansa perusteella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 31025915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esittely varhaiskasvatustalousoikeudesta
- 2 Luonnos hallituksen esitykseksi
- 3 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö 6.2.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.03.2018 § 39

HEL 2018-001557 T 03 00 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon hallituksen esityksen luonnoksesta uudeksi varhaiskasvatustalousoikeuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi:

Lautakunnan lausunto on jaoteltu lausuntopyynnön mukaisesti lakiehdotuksen luonnoksen lukujen pohjalta.

1 luku. Yleiset säännökset (1-3 §)



Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää lain tarkoitusta ja soveltamisalaa, varhaiskasvatuksen määritelmää ja varhaiskasvatuksen tavoitteita koskevaa ensimmäistä lukua kokonaisuudessaan onnistuneena ja selkeänä. Erityisen hyvä on, että lapsen oikeus varhaiskasvatukseen on nostettu lain keskeiseksi periaatteeksi ja että varhaiskasvatuksen määritelmässä korostuu pedagogiikka.

Pedagogiikan ja pedagogisen osaamisen vahvistaminen on tärkeää, sillä varhaiskasvatuksessa luodaan pohja elinikäiselle oppimiselle. Monien taitojen kannalta aivojen kehittymisen paras herkkyyskausi osuu ikävuosiin 1-6 ja esimerkiksi kielelliselle kehitykselle varhaiskasvatus on otollista aikaa.

Varhaiskasvatuksen tavoitteita sovelletaan kaikissa toimintamuodoissa. Avointa varhaiskasvatusta voidaan toteuttaa monella tavalla ja on hyvä, että tavoitteita voidaan soveltaa toimintaan soveltuvalla tavalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kuitenkin toteaa, että avoin varhaiskasvatus eroaa oleellisesti päiväkotien varhaiskasvatuksesta esimerkiksi henkilöstön koulutusvaatimusten ja ryhmäkokojen sääntelyn suhteen.

Lain soveltamisala on määritelty järjestäjän näkökulmasta selkeästi ja kattavasti. Myös viittaus perusopetuslaissa määriteltyyn esiopetukseen on perusteltu. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot on kuvattu aiempaa selkeämmin, ja aiemmin käytetty käsite "muu varhaiskasvatus" on korvattu käsitteellä "avoin varhaiskasvatus".

2 luku. Varhaiskasvatuksen järjestäminen (4-11 §)

Luonnoksen 4 §:ssä säädetään lapsen edun ensisijaisuudesta. Sana muoto on vahvempi kuin nyt voimassa olevassa lainsäädännössä, jossa vaaditaan lapsen edun huomioimista. Pykälän taustalla on YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 3. artikla, ja lapsen edun ensisijaisuutta on pidettävä läpileikkaavana periaatteena kaikkea toimintaa järjestettäessä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää lapsen edun ensisijaisuutta tärkeänä ja on hyvä, että se on lainsäädännössä huomioitu näin vahvasti.

5 §:ssä säädetään kunnan velvollisuudesta järjestää varhaiskasvatusta sekä siitä, miten palveluja tulee tuottaa tai hankkia. Kunnan hankkimalta palvelulta edellytetään samaa tasoa kuin mitä edellytetään kunnalliselta toimijalta.

5 § kolmannessa momentissa olisi säädös siitä, että palvelun käyttäjälle voidaan antaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain mukainen palveluseteli. Lakiehdotuksen perusteluiden mukaan



myöhemmin on tarkoitus valmistella laki varhaiskasvatuksen palveluse-
telistä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että mainit-
tu laki valmistellaan mahdollisimman nopeasti ja myös järjestämistapo-
jen osalta pystytään luopumaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevan
lainsäädännön soveltamisesta

Uutena asiana lakiehdotuksen 5 § neljännessä momentissa säädetäi-
siin niin kutsutusta lähipalveluperiaatteesta. Vaikka Helsingissä suurim-
malle osalle palvelun käyttäjistä on pystytty tarjoamaan palvelua lähi-
palveluna tähänkin asti, pitää kasvatus- ja koulutuslautakunta hyvänä
sitä, että asiasta säädetään myös uudessa varhaiskasvatuslaissa. Lä-
hipalveluperiaate palvelee yhtenäisten ja eheidän opinpolkujen raken-
tumista varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetuk-
seen.

Lakiehdotuksen 6 §:ssä säädetään kunnan velvollisuudesta järjestää
varhaiskasvatusta asumisen ja oleskelun perusteella. Pykälä on pystyt-
ty hieman selkiyttämään suhteessa aiempaan lainsäädäntöön.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hyvänä linjauksena sitä, että var-
haiskasvatuksen järjestäjän on toimittava yhteistyössä kunnan muiden
tahojen kanssa. Hyvää on myös maininta siitä, että lapsen tuen järjes-
tämiseksi on tarpeen mukaan toimittava yhteistyössä sosiaali- ja ter-
veydenhuollosta vastaavien tahojen kanssa.

Järjestäjän näkökulmasta laissa tulee selkeyttää tuen järjestämisen pe-
riaatteita. Tuen muodot ja käsitteet tulee saattaa yhdenmukaisiksi var-
haiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa.

Lakiehdotuksen 10 §:ssä säädetään varhaiskasvatusympäristöstä. Py-
kälä on monilta osin saman sisältöinen kuin nyt voimassa oleva lain-
säädäntö, mutta uutena asiana ehdotukseen on otettu kohta "lasta tu-
lee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä." Tämä on
kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä tärkeä lisäys ja edistää to-
teutuessaan lasten hyvinvointia.

3 luku. Oikeus varhaiskasvatukseen (12-15 §)

Lakiehdotuksen 12 §:ssä säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasva-
tukseen 20 tuntia viikossa tai tätä laajempaan varhaiskasvatukseen,
mikäli se on tarpeen vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai
muun syyn takia. Lisäksi pykälässä säädetään lapsen oikeudesta 20
tuntia laajempaan varhaiskasvatukseen, mikäli se on tarpeen lapsen
kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia taikka se on
muutoin lapsen edun mukaista. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa,
että Helsingissä on kaupunginvaltuustoon päätöksellä päätetty, että



kaikilla lapsilla on ilman erillistä selvitystä oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen.

13 §:ssä säädetään vuorohoidon järjestämisestä. Helsingissä järjestetään jo nykyisin varhaiskasvatusta iltaisin ja suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa myös ympärivuorokautisena hoitona perheiden tarvetta vastaavasti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lakiin tulisi palauttaa kaikkien lasten subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen.

4 luku. Menettelysäännökset (16-20 §)

Lakiehdotuksen 4. lukuun on koottu ohjaukseen ja neuvontaan, hakemiseen, päätökseen, varhaiskasvatusoikeuteen liittyviin menettelyihin sekä osallisuuteen ja vaikuttamiseen liittyvät säädökset. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kokonaisuutta selkeänä ja on hyvä, että aiemmin vain asetuksessa määritellyt hakemiseen ja paikan saamiseen liittyvät säädökset on nyt otettu lain piiriin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että ohjauksessa ja neuvonnassa painotetaan perheiden oikeutta valita tilanteeseensa sopiva ratkaisu varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Lapsen ja huoltajien osallisuuteen liittyvä 20 § on samassa muodossa kuin voimassa olevan lain 7 §. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että osallisuus on huomioitu myös uudessa lakiehdotuksessa riittävän painokkaasti.

5 luku. Varhaiskasvatuksen suunnittelu ja arviointi (21-24 §)

Varhaiskasvatuksen suunnittelua ja arviointia käsittelevä lakiehdotuksen 5. luku on suurelta osin yhdenmukainen voimassa olevan lainsäädännön kanssa. Uutena asiana lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa käsittelevään 23 §:ään on tullut maininta siitä, että lapsen varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi lapsen tuen tarvetta, riittävyttä ja tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava vähintään kerran vuodessa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta vastaisi nykyiseen tapaan varhaiskasvatuksen opettajaksi (aiempi lastentarhanopettaja) kelpoinen henkilö. Avoimeksi jää edelleen kysymys siitä, kuka vastaa perhepäivähoidossa olevan lapsen suunnitelman laatimisesta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toivoo jatkovalmistelussa tämän asian selkeyttämistä.

6 luku. Henkilöstö, kelpoisuusvaatimukset ja niiden siirtymäsäännökset (25-33 § + 75 §:n 2 momentti ja 76 § + asetusluonnos 3 §)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Lakiehdotuksen henkilöstöä ja kelpoisuusvaatimuksia käsittävä 6. luku sisältää paljon muutoksia, joilla on merkittäviä vaikutuksia varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Lakiehdotuksessa esitetään, että nykyiset ammattinimikkeet korvattaisiin uusilla ammattinimikkeillä varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, perhepäivähoitaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää ehdotettuja uusia nimikkeitä pääosin hyvinä ja selkeinä. Henkilöstöön liittyvä uudistus kokonaisuudessaan edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia, kun varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä on aiempaa selkeämmin edustettuna sekä pedagoginen, sosiaalityön että terveydenhuollon osaaminen ja näkökulma. Varhaiskasvatuksessa työtä tehdään paitsi lapsen, myös koko perheen kanssa, ja on hyvä, että sosiaalialan koulutuksen saaneiden työntekijöiden työpanos pystytään aiempaa paremmin suuntaamaan heidän osaamistaan vastaavalla tavalla. Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja on nimikkeenä hyvä ja vastaa aiempaa nimikettä. Varhaiskasvatuksen ammattihenkilöstön koulutuksessa tulee jatkossa kiinnittää huomiota eri ammattiryhmien keskeisen osaamisen hyödyntämiseen osana moniammatillista työtä.

Varhaiskasvatuksen opettaja on nimikkeenä hyvä ja kuvaava, ja siitä käy selvästi ilmi työn sisältö sekä se, mihin työ kohdistuu. Varhaiskasvatuksen sosionomi nimikkeenä viittaa enemmänkin tutkintonimikkeeseen.

Lakiehdotuksen luonnoksessa esitetään, että päiväkodin johtajalta vaadittaisiin jatkossa kasvatustieteen maisterin tutkinto. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tätä hyvänä uudistuksena, koska päiväkodin johtajan työ on muuttunut vuosien saatossa aiempaa vaativammaksi ja työn vaatimukset ovat moninaistuneet. Johtajan työssä on suuri yhteiskunnallinen vastuu ja hän esimerkiksi vastaa varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutumisesta yksikössään. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että maisteriopintoihin pitää kuitenkin jatkossa sisällyttää nykyistä enemmän johtamisopintoja.

Lakiehdotuksessa esitetään myös, että perhepäivähoitajilta edellytetään jatkossa soveltuvaa ammattitutkintoa tai muuta soveltuvaa koulutusta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tätä hyvänä uudistuksena, mutta toteaa, että Helsingissä mainittu ammattitutkinto on vaadittu tähänkin asti, joten lakimuutos ei tältä osin vaikuta perhepäivähoidon järjestämiseen Helsingissä.

Steinerpedagogiikkaan perustuvassa varhaiskasvatuksessa jatkossa varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään olisi kelpoinen myös steiner-



pedagogiset varhaiskasvattajan opinnot suorittanut henkilö, mikä on tarkoituksenmukainen lisäys.

7 luku. Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus ja niiden siirtymäsäännökset (34-39 § + 75 §:n 3 momentti + asetusluonnos 1-2 §)

Luonnoksen 7. luvussa säädetään henkilöstön mitoituksesta, rakenteesta ja täydennyskoulutuksesta. Lakiehdotuksen mukaan mitoituksesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Henkilöstön rakenteeksi esitetään, että vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Lakiehdotuksen perusteluissa esitetään, että henkilöstörakenteen muutosten aiheuttama nousu palkkakustannuksista olisi noin 39 miljoonaa euroa vuodessa. Helsinki vastaa noin 10 % koko maan varhaiskasvatuksesta, joten Helsingin osalta tämän laskelman mukaan kustannusvaikutus olisi 3,9 miljoonaa. Helsingissä on tällä hetkellä lastentarhanopettajia noin 40 % hoito- ja kasvatushenkilöstöstä. Henkilöstörakenteen muutokseen tulee varautua jo ennen muutoksen voimaantuloa, joten lisäkustannuksia syntyy jo ennen vuotta 2030.

Tällä hetkellä Helsingissä ei saada riittävästi koulutettuja lastentarhanopettajia avoimiin tehtäviin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että osaavaa ja koulutettua henkilöstöä on saatavilla riittävästi. Tämä edellyttää, että koulutusmäärät ovat riittävällä tasolla. Myös varhaiskasvatuksen erityisopettajien koulutusmääriin tulee kiinnittää huomiota.

Lakiin liittyvissä siirtymäsäännöksissä esitetään, että muutokset kelpoisuusvaatimuksissa ja henkilöstörakenteessa tulevat voimaan vuonna 2030 ja ne koskevat vain siirtymäajan jälkeen rekrytoitavaa uutta henkilöstöä. Siirtymäaika takaa varhaiskasvatuksen järjestäjälle riittävän pitkän varautumisajan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että asetusta tulisi muuttaa niin, että päiväkodissa olisi hoito- ja kasvatustehtävissä vähintään yksi henkilö, jolla on henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain mukainen ammatillinen kelpoisuus, enintään seitsemää kokopäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että laista on käytävä selvästi ilmi, että lasten turvallisuus tai suunnitelmallinen pedagoginen toiminta eivät saa kärsiä tilapäisten poikkeamien vuoksi.



Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa lisäksi riittävän palkkatason merkitystä työvoiman pysyvyydelle.

8 luku. Salassapito ja tietojen vaihto (40-42 §)

Lakiehdotuksen luonnoksessa salassapitoa koskevat säännökset ovat aiempaan varhaiskasvatustalakiin nähden kokonaan uusia. Aiemmin varhaiskasvatukseen on sovellettu sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää perusteltuna uudistuksena sitä, että jatkossa asiakkuus ei kuulu salassapidon piiriin. Muuten lakiehdotuksessa on varmistettu sekä riittävä salassapidon taso että oikeus poiketa salassapitovelvoitteista silloin, kun se on lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisen kannalta perusteltua.

9 luku. Yksityisen palvelujen tuottajan järjestämä varhaiskasvatus (43-49 §)

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hyvänä, että yksityiseen varhaiskasvatukseen liittyvät kysymykset ovat ensimmäistä kertaa kattavasti määritelty lakiehdotuksessa. Varhaiskasvatuksessa käytetään myös palveluseteliä, joka jää edelleen on osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä.

10.luku. Hallinto ja valvonta (50-59 §)

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kunnilla ja aluehallintoviranomaisilla on riittävät resurssit yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaan.

11 luku. Rahoitus ja asiakasmaksut (60-61 §)

11. lukuun sisältyvät säädökset vastaavat voimassa olevassa lainsäädännössä olevia säädöksi, eikä kasvatus- ja koulutuslautakunta näe tässä aihetta muutoksiin.

13 luku. Varhaiskasvatuksen tietovaranto ja sen käyttöönoton aikataulusta (65-74 § + 77 §)

Lakiesityksen luonnoksessa ehdotetaan, että perustettaisiin varhaiskasvatuksen tietovaranto. Sen teknisenä ylläpitäjänä toimisi opetushallitus, joka vastaisi yleisen toiminnan ja teknisen käyttöyhteyden lisäksi tietovarannon käytettävyydestä, eheydestä ja muuttumattomuudesta sekä suojaamisesta ja säilyttämisestä. Opetushallitus myös vastaisi tietovarannon kautta tapahtuvan luovutuksen lainmukaisuudesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että tietovaranto mahdollistaisi EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa edellytetyn rekisteröidyn oikeuden saada pääsy tietoihinsa aivan uudella tavalla, jota ei muuten voida vielä toteuttaa. Lisäksi näyttää siltä, että tietojen luovutukset viranomai-



sille olisi mahdollista hoitaa helpommin kuin tällä hetkellä muuten on mahdollista. Nämä ovat hyviä uudistuksia.

Huomioitavaa on, että tietovarasto aiotaan perustaa kopiotietovarantona ja masterdata säilyy edelleen varhaiskasvatuksen järjestäjällä. Lisäksi varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee rikastaa omaa dataansa OPH:sta saadulla oppijanumerolla ja mahdollistaa tietojen siirto kopiotietovarantoon. Rajapintojen osalta tulisi hyödyntää suomi.fi KAPA-palvelua. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle aiheutuu teknisestä toteutuksesta kustannuksia.

Lisäksi koska lakiesityksen mukaan varhaiskasvatuksen asiakkuus ei olisi enää lähtökohtaisesti salassa pidettävä tieto, aiheuttaa tämä luultavammin uusien ja uudenlaisten palveluiden kehitystä. Tulee myös huomioida, että osa korvattavien OPM-kyselyiden kustannuksista tulee siirtymään tietohallinnon ylläpitokustannuksiin, liittyen tiedonsiirtoon ja tiedonsiirron mahdollistamiseen kopiotietovarantoon.

14 luku. Voimaantulo (75 §)

Lain voimaantulo kannalta keskeistä on pitkä siirtymäaika henkilöstörakenteen osalta. Henkilöstörakenteeseen liittyvä 37 § ja päiväkodinjohdajan kelpoisuuteen liittyvä 31 § tulevat voimaan 1.1.2030. Pitkä siirtymäaika on henkilöstön koulutuksen ja saatavuuden näkökulmasta perusteltu.

Vaikutukset

Ehdotuksella on useita myönteisiä vaikutuksia lapsen saamaan palveluun sekä sen laatuun. Lakiehdotukseen on selkeästi kirjattu lapsen edun ensisijaisuus, mitä on pidettävänä hyvänä asiana. Lapsen suojaamiseen kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä velvoittava pykälä parantaa lasten terveyttä ja hyvinvointia.

Ehdotuksen käsittämät muutokset varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteessa parantavat pedagogiikan toteutumista ja eri ammattiryhmien edustus lapsiryhmässä lisää moniammatillista osaamista. Salassapitoon liittyvät muutokset parantavat tiedon kulkua varhaiskasvatuksen ja perheiden välillä.

Ehdotus vahvistaisi varhaiskasvatuksen erityisopettajan osallistumista lapsen tuen tarpeen arviointiin sekä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa. Tämä edistää lapsen hyvinvointia ja oppimista sekä on tärkeää oppimisen jatkumon näkökulmasta.

Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset liittyvät erityisesti henkilöstörakenteessa tapahtuviin muutoksiin. Arvion mukaan vaikutukset olisivat noin



39 miljoonaa euroa vuodessa, mikä tarkoittaa Helsingin osalta noin 3,9 miljoonaa euroa.

Henkilöstöön liittyvät muutokset vaikuttavat myös pätevän ammattihenkilöstön tarpeeseen ja riittävät koulutusmäärät tulee varmistaa. Lastentarhanopettajien ja lastenhoitajien koulutuksen paikkamääriä arvioitaessa tulee huomioida myös se, että ruotsinkielistä henkilöstöä koulutetaan Helsingissä riittävästi.

Varhaiskasvatuksen tietovarannolla on taloudellisia vaikutuksia, joita on kuitenkin vaikea täysin arvioida. Ehdotuksessa on laskettu, että tietovarannon kehittämis- ja ylläpitokustannukset olisivat 890 000 euroa vuonna 2018 ja sen jälkeen 650 000 euroa vuodessa. Varhaiskasvatuksen järjestäjille ei arvioida aiheutuvan merkittäviä kustannuksia, mutta tietojen käytön ja luovuttamisen sujuvoittaminen toisi jonkin verran säästöjä pidemmällä aikavälillä.

Lausunnon keskeinen sisältö

- Lapsen edun ensisijaisuus on lakiehdotuksen keskeinen periaate, mikä on perusteltu ja hyvä ratkaisu. Samoin pedagogiikan korostaminen on lapsen edun kannalta tärkeää.
- Avoimen varhaiskasvatuksen aiempaa tarkempi määrittely on varhaiskasvatuksen järjestäjän kannalta selkeä ja hyvä ratkaisu.
- Varhaiskasvatus toteutuu jo nykyisin pääosin lähipalveluna, mutta lähipalveluperiaatteen kirjaaminen lakiin on hyvä ja perusteltu asia.
- Kasvun ja oppimisen tuen järjestämisen periaatteita ei ole käsitelty lakiehdotuksessa, mikä on järjestäjän kannalta ongelmallista.
- Henkilöstön mitoittamiseen ja henkilöstörakenteeseen liittyvät muutokset ovat hyviä ja perusteltuja. Henkilöstön koulutuksesta ja koulutetun henkilöstön saatavuudesta on kuitenkin huolehdittava.
- Salassapitoon ja tietojen vaihtoon liittyvät uudistukset ovat hyviä ja helpottavat merkittävästi yhteistyötä ja tiedonsiirtoa perheiden kanssa.

Käsittely

06.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli Mikko Mäkelä. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen 15 loppuun kohtaan 3 luku. Oikeus varhaiskasvatukseen (12-15 §)



Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lakiin tulisi palauttaa kaikkien lasten subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen 27 loppuun kohtaan 7 luku. Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus ja niiden siirtymäsäännökset (34-39 § + 75 §:n 3 momentti + asetusluonnos 1-2 §)

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että asetusta tulisi muuttaa niin, että päiväkodissa olisi hoito- ja kasvatustehtävissä vähintään yksi henkilö, jolla on henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain mukainen ammatillinen kelpoisuus, enintään seitsemää kokopäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleeseen (5) 1 luku. Yleiset säännökset (1-3 §)

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kuitenkin toteaa, että avoin varhaiskasvatus eroaa oleellisesti päiväkotien varhaiskasvatuksesta esimerkiksi henkilöstön koulutusvaatimusten ja ryhmäkokojen sääntelyn suhteen.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Petra Malinin tekemän ja Vesa Korkkulan kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen (30) loppuun kohtaan 7. luku. Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus ja niiden siirtymäsäännökset (34-39 § + 75 §:n 3 momentti + asetusluonnos 1-2 §):

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa lisäksi riittävän palkkatason merkitystä työvoiman pysyvyydelle.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Petra Malinin tekemän ja Vesa Korkkulan kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Kappale (9) 2 luku. Varhaiskasvatuksen järjestäminen (4-11 §)



Poistetaan viimeinen lause: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että mainittu laki valmistellaan mahdollisimman nopeasti ja myös järjestämistapojen osalta pystytään luopumaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon koskevan lainsäädännön soveltamisesta."

Kannattaja: Vesa Korkkula

Vastaehdotus:

Petra Malin: Kappale (9) 2 luku. Varhaiskasvatuksen järjestäminen (4-11 §)

Lisätään loppuun: Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatuksen merkityksen korostuessa osana lapsen koulutuspolkua, palvelusetelin käyttö ja voitontavoittelu sopivat huonosti varhaiskasvatukseen. Palvelusetelin laajamittainen käyttö vaikeuttaa myös kunnan mahdollisuuksia tehdä linjauksia koskien kuntansa alueella järjestettävää varhaiskasvatusta.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen (17) loppuun kohtaan 4 luku. Menettelysäännökset (16-20 §):

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että ohjauksessa ja neuvonnassa painotetaan perheiden oikeutta valita tilanteeseensa sopiva ratkaisu varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Petra Malinin tekemän ja Vesa Korkkulan kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen (27) loppuun kohtaan 7 luku. Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus ja niiden siirtymäsäännökset (34-39 § + 75 §:n 3 momentti + asetusluonnos 1-2 §)

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että laista on käytävä selvästi ilmi, että lasten turvallisuus tai suunnitelmallinen pedagoginen toiminta eivät saa kärsiä tilapäisten poikkeamien vuoksi.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys, uusi kappale, 10. luku. Hallinto ja valvonta (50-59 §)



Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kunnilla ja aluehallintoviranomaisilla on riittävät resurssit yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaan.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Petra Malinin tekemän ja Vesa Korkkulan kannattaman vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys kappaleen 15 loppuun kohtaan 3 luku. Oikeus varhaiskasvatukseen (12-15 §) Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lakiin tulisi palauttaa kaikkien lasten subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen.

Jaa-äännet: 3

Pia Kopra, Dani Niskanen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 9

Ted Apter, Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Pia Pakarinen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Emma Kari

Suoritettussa äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 9–3. Poissa 1.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys kappaleen 27 loppuun kohtaan 7 luku. Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus ja niiden siirtymäsäännökset (34-39 § + 75 §:n 3 momentti + asetusluonnos 1-2 §) Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että asetusta tulisi muuttaa niin, että päiväkodissa olisi hoito- ja kasvatustehtävissä vähintään yksi henkilö, jolla on henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain mukainen ammatillinen kelpoisuus, enintään seitsemää kokopäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Jaa-äännet: 1

Dani Niskanen



Ei-äännet: 11

Ted Apter, Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Emma Kari

Suoritettussa äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 11–1. Poissa 1.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappale (9) 2 luku. Varhaiskasvatuksen järjestäminen (4-11 §) Poistetaan viimeinen lause: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että mainittu laki valmistellaan mahdollisimman nopeasti ja myös järjestämistapojen osalta pystytään luopumaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevan lainsäädännön soveltamisesta."

Jaa-äännet: 8

Ted Apter, Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 2

Vesa Korkkula, Petra Malin

Tyhjä: 2

Ville Jalovaara, Abdirahim Mohamed

Poissa: 1

Emma Kari

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Petra Malinin vastaehdotuksen äänin 8–2. Tyhjää äänesti 2. Poissa 1.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappale (9) 2 luku. Varhaiskasvatuksen järjestäminen (4-11 §) Lisätään loppuun: Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatuksen merkityksen korostuessa osana lapsen koulutuspolkua, palvelusetelin käyttö ja voitontavoittelu sopivat huonosti varhaiskasvatukseen. Palvelusetelin laajamittainen käyttö vaikeuttaa myös kunnan mahdollisuuksia tehdä linjauksia koskien kuntansa alueella järjestettävää varhaiskasvatusta.



Jaa-äännet: 8

Ted Apter, Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 2

Vesa Korkkula, Petra Malin

Tyhjä: 2

Ville Jalovaara, Abdirahim Mohamed

Poissa: 1

Emma Kari

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Petra Malinin vastaehdotuksen äänin 8–2. Tyhjää äänesti 2. Poissa 1.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys kappaleen (27) loppuun kohtaan 7 luku. Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus ja niiden siirtymäsäännökset (34-39 § + 75 §:n 3 momentti + asetusluonnos 1-2 §) Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että laista on käytävä selvästi ilmi, että lasten turvallisuus tai suunnitelmallinen pedagoginen toiminta eivät saa kärsiä tilapäisten poikkeamien vuoksi.

Jaa-äännet: 4

Martina Harms-Aalto, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 8

Ted Apter, Fatim Diarra, Ville Jalovaara, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Emma Kari

Suoritettussa äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 8–4. Poissa 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mikko Mäkelä, kehittämisen tuen päällikkö, puhelin: 310 24378
mikko.makela(a)hel.fi



§ 169

Määrärahat nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen

HEL 2018-000892 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää 5,0 milj. euron erillismäärärahan talousarviokohdasta (1 30 01) Kaupunginhallituksen käyttövarat, nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen lautakuntien esitysten pohjalta seuraavasti:

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 2,0 milj. euroa
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 1,0 milj. euroa
- Sosiaali- ja terveystoimiala 2,0 milj. euroa

Hankkeen etenemisestä ja tuloksista raportoidaan lautakunnille ja kaupunginhallitukselle ennen vuoden 2018 budjettineuvotteluiden käynnistymistä ja säännöllisesti hankkeiden edetessä. Selvityksessä eritellään erityisesti mitkä kaupungin omat toiminnot ovat tehokkaita nuorten syrjäytymisen ehkäisyn ja siihen puuttumisen kannalta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösesitykseen uusi kappale:

"Hankkeen etenemisestä ja tuloksista raportoidaan lautakunnille ja kaupunginhallitukselle ennen vuoden 2018 budjettineuvotteluiden käynnistymistä ja säännöllisesti hankkeiden edetessä. Selvityksessä eritellään erityisesti mitkä kaupungin omat toiminnot ovat tehokkaita nuorten syrjäytymisen ehkäisyn ja siihen puuttumisen kannalta."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



- 1 Esityksen tekeminen kaupunginhallitukselle kaupunginhallituksen käytettävissä olevan 5 milj. euron määrärahan käyttökohteista.pdf
- 2 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys 13.2.2018 lisämäärärahan kohdentamisesta syrjäytymisen torjumiseen.pdf
- 3 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle lisämäärärahan kohdentamisesta.pdf
- 4 Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan esitys erillismäärärahan käytöstä syrjäytymisen ehkäisemiseksi.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää 5,0 milj. euron erillismäärärahan talousarviokohdasta (1 30 01) Kaupunginhallituksen käyttövarat, nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen lautakuntien esitysten pohjalta seuraavasti:

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 2,0 milj. euroa
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 1,0 milj. euroa
- Sosiaali- ja terveystoimiala 2,0 milj. euroa

Esittelijän perustelut

Esittelijä toteaa, että vuoden 2018 talousarvion hyväksymisen yhteydessä poliittisten ryhmien neuvottelutulokseen (29.10.2017) sisältyi seuraava kirjaus:

”Vuonna 2017 käyttämättä jääneet Khn käyttövarat (5 milj. euroa) kohdistetaan kaupunkistrategiassa mainittuihin keskeisiin kohteisiin: nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen. Jaetaan toimialojen esitysten pohjalta (sote n. 2m€, kasko n. 2m€ ja kuva n. 1m€).”

Ko. toimialalautakuntia pyydettiin tekemään esitykset määrärahan käyttökohteista neuvottelutuloksen kirjauksen mukaisesti kaupunkistrategiassa mainittuihin keskeisiin kohteisiin: nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen, ja ottaen huomioon kirjauksessa todetut euromäärät toimialoittain.

Lautakuntien esitykset määrärahan kohdentamisesta toimialoille ovat seuraavat:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala:

1. Kaupunkistrategian hanke nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemiseen (1,0 miljoonaa euroa)



Määräraha kohdennetaan kaupunkistrategiahankkeeseen systeemisten ratkaisujen löytämiseksi nuorten syrjäytymishaasteeseen. Hanke pu-reutuu erityisesti ylisukupolviseen syrjäytymiseen sekä vieraskielisten nuorten selkeästi muita suurempaan suhteelliseen osuuteen koulutuk-sen ja työn ulkopuolella olevista nuorista. Painopiste on ennaltaehkäi-sevässä toiminnassa.

Syrjäytymishaasteeseen tartutaan yhdessä vahvan kumppanuusver-koston kanssa osallistaen kaupunkilaiset, opiskelijat, lapset ja huoltajat mukaan ratkaisujen löytämiseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on sopinut kumppanuudesta Me-säätiön kanssa. Me-säätiöllä on osaa-mista ja näyttöä syrjäytymistematiikan, syrjäytymisen ehkäisemisen toi-mintamallien sekä teeman vaikuttavuusindikoinnin osalta. Yhdessä te-keminen Me-säätiön kanssa mahdollistaa sujuvan pilotoinnin.

Määrärahaa käytetään seuraaviin kohteisiin:

- yksittäisten kokeilujen ja pilottien rahoitus: Me-talon ja Me-koulun ke-hittäminen ja laajentaminen 500 000 euroa
- kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen erityisesti vieraskielis-ten lasten ja nuorten perheiden kanssa 350 000 euroa
- projektipäällikön ja projektikoordinaattorin palkkauskulut 130 000 eu-roa
- osallistavat työpajat teemoittain, toimijoina henkilöstö, kumppanit ja kaupunkilaiset sekä palvelumuotoilun hyödyntäminen 20 000 euroa.

2. Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittäminen sekä erityiso-petuksen kehittäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa (1,0 miljoonaa euroa)

Kokonaisuus muodostuu viidestä alakohdasta seuraavasti:

2.1. Opetus- ja kasvatustyössä noudatetaan inklusion periaatetta. Toi-minta on esteetöntä ja mahdollistaa kaikkien oppilaiden hyvän kasvun ja oppimisen.

a. Varhaiskasvatuksessa kehitetään moniammatillisia toimintarakentei-ta ja vahvistetaan henkilöstön osaamista alueilla, jossa lapsen näkö-kannalta on riskejä/haasteita inklusiivisen periaatteen toteutumisessa (esteettömyys ja tasa-arvoiset edellytykset hyvään kasvuun sekä oppi-miseen), muun muassa heikko sosioekonominen tausta, alhainen osal-listumisaste varhaiskasvatukseen, suomen kielen taito.

b. Perusopetuksessa kehitetään inklusiivisen koulun toimintarakenteita siten, että mahdollisimman moni oppilas opiskelee lähikoulussaan ja saa siellä tarvitsemansa tuen. Kehittämiseen valitaan mukaan pilotti-



kouluja, jotka ottavat omaan lähikouluun kaikki alueella asuvat oppilaat tuen tarpeesta riippumatta. Koulut kehittävät joustavia, esteettömiä ja monimuotoisia toimintatapoja oppilaan tukemiseksi omassa lähikoulussa. Pilottikoulut saavat koulutusta ja aikaa kehittämisseminaareihin oman toiminnan kehittämiseen. Pilottikoulujen tehtävänä on tuottaa mallinnuksia inklusiivisen koulun toimintatavoiksi. Kehitettävät toimintamallit tulee olla siirrettävissä toisiin kouluihin.

c. Inklusiivisen perusopetuksen kannalta keskeistä on nivel esiopetuksesta perusopetukseen, siellä se miten tukea tarvitsevia lapsia ohjataan lähipalvelun piiriin. Kehitetään rakenteita ja toimintatapoja, jotka vahvistavat inklusiivisen koulun toteutumista esi- ja perusopetuksen nivelvaiheessa.

2.2 Erityisopetuksen kehittäminen ammatillisessa koulutuksessa siten, että se vastaa ammatillisen koulutuksen reformin tuomia uusia toimintatapoja ja rakenteita. Opiskeluholtopalvelujen laajeneminen aikuisille perustutkintoa suorittaville ja oppisopimusopiskelijoille edellyttää myös tukimuotojen kokonaisvaltaista uudistamista.

2.3. Uudistuvaan lukiolakiin tulee velvoite järjestää opiskelijalle erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Erityisopetuksen järjestämisen ja sisällön kehittäminen vastamaan opiskelijoiden tarpeisiin, edellyttää kouluttautumista ja suunnittelua yhdessä erityisopetuksen asiantuntijoiden, opiskelijoiden, opetushenkilöstön ja perusopetuksen asiantuntijoiden kanssa.

2.4 Luodaan alueellinen työpari/ tiimimalli, jolla vahvistetaan alueellisesti henkilöstön osaamista syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Toteutetaan neuropsykiatrinen valmennuskoulutus varhaiskasvatuksessa erityislastentarhanopettajille ja perusopetuksessa laaja-alaisille erityisopettajille.

2.5 Vahvistetaan henkilöstön osaamista syrjintään/rasismiin puuttumisessa. Toteutetaan muun muassa Minun silmin – sinun silmin ohjelmaa. Minun Silmin Sinun Silmin -ohjelma on Helsingin kaupungin kaupunginkanslian turvallisuus- ja valmiusyksikön ja Cambridgen yliopiston kanssa yhteistyössä kehittämä ohjelma 14-19-vuotiaille nuorille. Ohjelman tavoite on vähentää konflikteja, jotka syntyvät muun muassa erilaisuuden pelosta tai ryhmien välisistä ennakkoluuloista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala:

1. Yhteishanke Malminkartanoon Me-säätiön kanssa (300 000 euroa)

Kannelmäen ja Malminkartanon alueella toteutetaan kaupungin ja Me-säätiön yhteistyönä alueellinen kehittämishanke. Hanke keskittyy lasten ja nuorten harrastuksiin, koulunkäynnin tukemiseen ja matalan kynnyk-



sen terveystalvluihin, painottaen mielenterveystalvluja. Verkosto-
maisella työotteella huomioidaan alueen perheet ja kaikki ikäkaudet.

2. Ikäihmisten kulttuuripalvelut (200 000 euroa)

Rahoituksesta osa kohdennetaan kulttuuripalvelukokonaisuuden toimi-
joille suoraan ikäihmisille tuotettaviin palveluihin: Yleiset kulttuuripalve-
lut, kirjasto (sis. Maunulatalo), museot ja orkesteri. Ja osa rahoitukses-
ta kohdistuu ikääntyneiden kulttuuridigipalveluiden kehittämiseen, pal-
veluiden viestinnän parantamiseen sekä tutkimustoimintaan.

3. Digitaalisen syrjäytymisen ehkäisy (100 000 euroa)

Kaupunginkirjasto käynnistää projektin kirjastoissa tapahtuvan digitaal-
isten palvelujen neuvonnan lisäämiseksi. Projektin palkataan kaksi
projektityöntekijää. Projektissa selvitetään yhteistyömahdollisuudet
kaupunginkanslian osallisuus- ja neuvontayksikön kanssa ja kokeillaan
uudenlaisia neuvontapalveluja kumppaneiden kanssa.

4. FunAction-laajennus (100 000 euroa)

Lisämäärärahalla laajennetaan FunAction-toimintamalli koko Helsingin
kaupungin alueelle. Toimintamallin laajentamisessa huomioidaan myös
Boosti-toimintamallin (liikuntahanke liikkumattomille nuorille) hyvien
käytäntöjen hyödyntäminen.

5. Liikkumishjelman alueellinen viestintä (100 000 euroa)

Liikkumishjelman uudet kohderyhmät tavoitetaan yhteistyössä yhdis-
tysten kanssa erityisin kohdennetuin palveluin ja yhdistyksille uusin toi-
mintamallein. Avustuksia kohdennetaan erityisesti tällaisten yhteistyö-
mallien käynnistämiseen ja mahdollistamiseen. Hanke tarvitsee am-
mattitaitoisesti tehtyä markkinointiviestintää (kuten ulkopuolisen mai-
nostoimiston), jotta se tavoittaisi hankkeelle määritellyt kohderyhmät
sekä monikanavaista mainontaa.

6. Pulssi-toiminnan jatkaminen (200 000 euroa)

Nuorisopalvelukokonaisuus kehittää ja kokeilee yhdessä kumppanien
kanssa malleja, joissa nuoret voivat löytää itselleen mieluisia ja sopivia
harrastuksia. Pulssi-toimintaa laajennetaan koko kaupungin alueelle.

Sosiaali- ja terveystoimiala:

1. Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen kautta (1,7 miljoonaa euroa)

Kokonaisuus muodostuu kuudesta alakohdasta seuraavasti:

1.1. Toiminnan kautta 150 000 euroa



Nuoret ovat esittäneet tarpeita itsenäistymistaitoihin liittyen. Itsenäistymistaitoja lisätään ilmiöpohjaisessa opetuksessa toiminnallisten palvelujen kautta.

Osalla nuoria on suuria haasteita aktivoitua liikkumaan ja osallistua tarjolla oleviin liikuntamuotoihin. Leirit ovat oiva tapa aktivoitua. Sekä nuorisopalvelukokonaisuus että järjestöt järjestävät leiritoimintaa. Lisämäärärahalla järjestetään ja ostetaan erilaisia kursseja ja leirejä nuorille, jotka eivät nyt osallistu tarjolla olevaan toimintaan.

1.2. Täydentävät palvelut 300 000 euroa

Lastensuojelussa lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla tukihenkilöitä ja tukiperheitä, vertaisryhmätukea ja asumisen tukea. Jälkihuoltonuoret ja aikuissosiaalityön tiimeissä asioivat erityistä tukea tarvitsevat 18 vuotta täyttäneet nuoret ovat jääneet edellä mainittujen palvelujen ulkopuolelle.

1.3. Sosiaaliohjaus 400 000 euroa

Aikuissosiaalityötä tarjotaan alueilla ilman ajanvarausta ensi vaiheen palveluna. Palvelu on helposti saavutettavissa. Samalla nuorten on mahdollista saada juuri nuorille erikoistunutta neuvontaa. Lisämäärärahalla palkataan 12 määräaikaista sosiaaliohjaajaa.

1.4. Vahvan tuen resurssit jälkihuollossa 132 000 euroa

Jälkihuollossa vahvaa tukea tarvitsevien asiakkaiden palvelujen turvaamiseksi palkataan muutosvaiheessa sosiaalityöntekijöiden rinnalle neljä sosiaaliohjaajaa. Kokeilun jälkeen malli laajenisi kattamaan nykyiset jälkihuollon sosiaaliohjaajat, joilla on asiakkaina tukiasuntojen asukkaat.

1.5. Liikkuva tiimi 145 000 euroa

Alueilla on haastavissa tilanteissa ja kriisissä olevia nuoria. Liikkuva tiimi on osaava ja toimiva ratkaisu kohdata nuoret. Tätä varten palkataan määräaikainen psykologi ja kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa.

1.6. Oppilashuolto 209 000 euroa

Oppilashuoltoon kohdennetaan lisää myönteisen erityiskohtelun rahoitusta. Oppilaitoksissa on nuoria, jotka tarvitsevat oppilashuollon rinnalle sosiaali- ja terveystalvija vaikean elämäntilanteen vuoksi. Yhteisen työn tiivistäminen on ollut tavoitteena. Palkkaamalla yksi sosiaaliohjaaja oppilaitosten, aikuissosiaalityön, jälkihuollon ja opiskeluterveydenhuollon sekä muiden palvelujen väliin auttaa saamaan käyntiin opiskelijoita laajasti tukevan toiminnan.



Näiden lisäksi jaetaan vielä 364 000 euroa erikseen edellä mainittujen hankkeiden kesken.

2. Palvelut tutuiksi nuorille (140 000 euroa)

Vain osa helsinkiläisistä nuorista tuntee sosiaalityön ja sosiaaliohjaukset palvelut. Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelujen markkinointi toteutetaan nuorten ja ammattilaisten yhteistyönä.

Kokonaisuus muodostuu kolmesta alakohdasta seuraavasti:

2.1. Kokemusasiantuntijat 40 000 euroa

Palkataan nuorten palveluihin kolme kokemusasiantuntijaa. Tavoitteena on syventää jo käynnistynyttä dialogia helsinkiläisten nuorten kanssa.

2.2. Nettietsivät 50 000 euroa

Nettietäjä-hankkeeseen palkataan yksi internetin tunteva nuori kokemusasiantuntijaksi ja hänelle työpariksi internetin tunteva sosiaaliohjaaja. Tavoitteena on tavoittaa nuoret, jotka löytyvät lähinnä internetin kautta.

2.3. Sähköinen tiedotus nuorille 50 000 euroa

Kehitetään yhdessä nuorten kanssa sähköistä viestintää.

3. Tieto ja teknologia kehittämisen tukena (100 000 euroa)

Kokonaisuus muodostuu kahdesta alakohdasta seuraavasti:

3.1. Kouluterveyskyselyn jatkoanalysointi 20 000 euroa

Kouluterveyskyselyn 2017 aineisto jatkoanalysoidaan. Analysoimalla tarkemmin aineistoa saadaan arvokasta tietoa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista mm. etsimällä lukuisien muuttujien välisiä yhteyksiä. Syvennytään mm. kodin ulkopuolelle sijoitettujen, maahanmuuttajataustaisten ja toimintarajoitteisten lasten ja nuorten vastauksiin.

3.2. Kaupunginosa -tilastotyökalu 80 000 euroa

Sosiaali- ja terveystoimen nuorten palvelut tarvitsevat kaupunginosa-kohtaista tietoa nuorten ja perheiden tilanteista. Kootaan muuttujittain tietoja, kuten koulutustaso, työllisyys/työttömyys, tulotaso, vieraskieliset, toimeentulotuki, tulot, lapsiperheet (lapsiluku, pientuloiset perheet), lastensuojelun asiakkuudet ja valitut kouluterveyskyselyn muuttujat, joiden avulla saadaan kokonaiskuva kunkin kaupunginosan erityispiirteisistä ja haasteista. Tiedon avulla voidaan kehittää toimintamuotoja kau-



punginosan väestön tarpeiden mukaisesti ja kohdentaa mahdollisuuksien mukaan myönteisen erityiskohtelun resursseja.

4. Projektipäällikkö tukemaan em. muutostyön toteutusta (60 000 euroa)

Palkataan projektipäällikkö ohjaamaan ja koordinoimaan toimenpidekonaisuuden kehittämistä.

Esittelijä toteaa lopuksi, että haasteiden pitkäaikaisuuden vuoksi on tärkeää etsiä uusia ratkaisumalleja ja toteutustapoja nuorten syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esityksen tekeminen kaupunginhallitukselle kaupunginhallituksen käytettävissä olevan 5 milj. euron määrärahan käyttökohteista.pdf
- 2 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys 13.2.2018 lisämäärärahan kohdentamisesta syrjäytymisen torjumiseen.pdf
- 3 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle lisämäärärahan kohdentamisesta.pdf
- 4 Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan esitys erillismäärärahan käytöstä syrjäytymisen ehkäisemiseksi.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.03.2018 § 143

HEL 2018-000892 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Käsittely

12.03.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.02.2018 § 32

HEL 2018-000892 T 02 02 00

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti esittelijän ehdotuksesta poiketen kaupunginhallitukselle vuodelta 2017 käyttämättä jääneiden kaupunginhallituksen käyttövarojen kohdentamisesta yhteensä 2 milj. euron osalta seuraavasti:

- 1) Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen kautta 1 700 000 euroa
- 2) Palvelut tutuksi nuorille 140 000 euroa
- 3) Tieto ja teknologia kehittämisen tukena 100 000 euroa
- 4) Projektipäällikkö tukemaan em. muutostyön toteutusta 60 000 euroa.

Kaupunginhallituksen määrärahaisten lisämäärärahan kohdennus mahdollistaa nopeat ketterät kokeilut ja nopeuttaa nuorten palvelujen kehittämistä. Jokainen toimenpiteistä liittyy kaupunkistrategian toteuttamiseen ja on osa nuorten palvelujen jatkumoa myös kokeilujen jälkeen. Kokeiluille laaditaan suunnitelma seurantatietoineen, raportoidaan tuloksista ja arvioidaan, miten toimintaa voidaan kehittää määrärahaisten rahoituksen jälkeen. On toivottavaa, että osaa määrärahoista voidaan tarvittaessa käyttää vielä vuoden 2019 aikana, jos kaikki toimenpiteet eivät ehdi toteutua täysimääräisinä vielä vuonna 2018.

- 1) Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen kautta yhteensä 1,7 milj. euroa

Toiminnan kautta 150 000 euroa

(Kurssien, ryhmätoimintojen ja leirien järjestämiseen)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Toiminnalliset palvelut ovat turvallinen tapa käsitellä vaikeita asioita vähitellen. Nuoret ovat pitkään esittäneet tarpeita itsenäistymistaitoihin liittyen ja tuntevat, etteivät osaa riittävästi arkisia asioita. Tulevaisuudessa olisi hyvä saada lisää itsenäistymistaitoja ilmiöpohjaisen opetuksen piiriin. Nuorten kanssa voidaan toimia mm. ruoanlaittokursseilla, erityistä tukea tarvitsevien liikuntaryhmissä (vrt. yläkouluikäisten Boosti) ja leiritöiminnassa.

Joukolla nuoria on suuria haasteita aktivoitua liikkumaan, osallistumaan tarjolla oleviin liikuntamuotoihin ja tarvitaan pehmeitä keinoja saada nuori innostumaan liikkumisesta. Nuorisotoimi ja järjestöt järjestävät leiritöimintää. Leirillä tutustuu parissa päivässä paremmin kuin vuoden aikana muissa tapaamisissa. Lisämäärärahalla järjestetään ja ostetaan erilaisia kursseja ja leirejä nuorille, jotka eivät nyt osallistu tarjolla olevaan toimintaan.

Täydentävät palvelut 300 000 euroa

(Tukihenkilö- ja tukiperhepalkkioihin, vertaisryhmätukeen ja asumisen tukeen)

Lastensuojelussa lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla tukihenkilöitä ja tukiperheitä, vertaisryhmätukea ja asumisen tukea. Jälkihuolto- nuoret ja aikuissosiaalityön tiimeissä asioivat erityistä tukea tarvitsevat nuoret ovat jääneet edellä mainittujen palvelujen ulkopuolelle.

Lisäksi jälkihuollossa on kullakin hetkellä 20–40 nuorta, joiden asuttaminen on vaikeaa, koska he voivat huonosti ja käyttäytyvät haastavasti. Selvittelyn alla on, voidaanko heille järjestää tai ostaa palvelut ja saada noin 12 asuntoa lähekkäin, jolloin asumisesta tulee yhteisöllistä. Asuntoja odottaessa on ostettava yksittäisille nuorille ohjauspalveluja kulloiseenkin asumisratkaisuun. Palvelut on lastensuojelussa kilpailutettu.

Sosiaaliohjaukseen 400 000 euroa

Tarjotaan alueilla aikuissosiaalityötä ilman ajanvarausta ensi vaiheen palveluna, johon voi pistäytyä helposti ja mutkattomasti, sekä nuoriin erikoistunutta neuvontaa. Uutena resurssina palkataan 12 määräaikaista sosiaaliohjaajaa.

Vahvan tuen resurssit jälkihuoltoon 132 000 euroa

Jälkihuollossa vahvaa tukea tarvitsevien asiakkaiden palvelujen turvaamiseksi palkataan muutosvaiheessa sosiaalityöntekijöiden rinnalle neljä sosiaaliohjaajaa toimintarahoineen. Kokeilun jälkeen malli laajenisi kattamaan nykyiset jälkihuollon sosiaaliohjaajat, joilla on asiakkaina tukiasuntojen asukkaat.



Liikkuva tiimi 145 000 euroa

Alueilla on haastavissa tilanteissa ja kriisissä olevia nuoria. Liikkuva tiimi on osaava ja toimiva ratkaisu asiakkaiden ja henkilöstön osaamisen kannalta. Uusina resursseina palkataan määräaikainen psykologi ja kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa sekä täydentävät resurssit kustakin alueen tiimistä.

Oppilashuolto 209 000 euroa

Oppilashuoltoon kohdennetaan lisää myönteisen erityiskohtelun rahoitusta, ja opiskeluterveydenhuollolla on sama tarve. Lisärahoituksena saatiin aiemmin kaksi vakituista terveydenhoitajaa vuoden 2018 alusta ammatillisiin oppilaitoksiin. Oppilaitoksissa on nuoria, jotka tarvitsevat oppilashuollon rinnalle sosiaali- ja terveystalvveluja vaikean elämäntilanteen vuoksi. Yhteisen työn tiivistäminen on ollut tavoitteena jo aiemmin. Palkkaamalla yksi sosiaaliohjaaja oppilaitosten, aikuissosiaalityön, jälkihuollon ja opiskeluterveydenhuollon sekä muiden palvelujen väliin auttaa saamaan käyntiin opiskelijoita laajasti tukevan toiminnan.

Lisäksi 364 000 euroa jaetaan edellä mainittujen hankkeiden kesken.

2) Palvelut tutuiksi nuorille 140 000 euroa

Vain osa helsinkiläisistä nuorista tuntee sosiaalityön ja sosiaaliohjaukset palvelut. Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelujen markkinointi toteutetaan nuorten ja ammattilaisten yhteistyönä.

Kokemusasiantuntijat 40 000 euroa

Otetaan lastensuojelun tapaan myös nuorten palveluihin kolme kokemusasiantuntijaa. Tavoitteena on syventää jo käynnistynyttä dialogia helsinkiläisten nuorten kanssa.

Nettietsivät 50 000 euroa

Otetaan yksi internetin tunteva nuori kokemusasiantuntijaksi ja palkataan hänelle työpariksi internetin tunteva sosiaaliohjaaja. Tavoitteena on tavoittaa nuoret, jotka löytyvät lähinnä internetin kautta.

Sähköinen tiedotus nuorille 50 000 euroa

Nuoret eivät tunne riittävästi palveluja ja oikeuksiaan. Nykyiset nuorten palvelujen internetsivut ovat kehittymättömät. Kehitetään yhdessä nuorten kanssa viestintää eri tavoin mukaan lukien erilaiset kanavat. Toteutukseen tarvitaan palveluja, materiaalia ja viestintäosaamista.

3) Tieto ja teknologia kehittämisen tukena 100 000 euroa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Hyödynnämme nykyistä paremmin saatavilla olevia tietoja ja kanavia nuorten auttamiseksi.

Kouluterveyskyselyn jatkoanalysointi 20 000 euroa

Kouluterveyskyselyn 2017 aineisto hankitaan kaupunkitiedolle jatkoanalysoitavaksi. Analysoimalla tarkemmin aineistoa saadaan arvokasta tietoa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista mm. etsimällä lukuisien muuttujien välisiä yhteyksiä. Syvennytään mm. kodin ulkopuolelle sijoitettujen, maahanmuuttajataustaisten ja toimintarajoitteisten lasten ja nuorten vastauksiin.

Kaupunginosa -tilastotyökalu 80 000 euroa

Sosiaali- ja terveystoimen nuorten palvelut tarvitsevat kaupunginosa-kohtaista tietoa nuorten ja perheiden tilanteista. Kootaan muuttujittain tietoja, kuten koulutustaso, työllisyys/työttömyys, tulotaso, vieraskieliset, toimeentulotuki, tulot, lapsiperheet (lapsiluku, pientuloiset perheet), lastensuojelun asiakkuudet ja valitut kouluterveyskyselyn muuttujat, joiden avulla saadaan kokonaiskuva kunkin kaupunginosan erityispiirteistä ja haasteista. Tiedon avulla voidaan kehittää toimintamuotoja kaupunginosan väestön tarpeiden mukaisesti ja kohdentaa mahdollisuuksien mukaan myönteisen erityiskohtelun resursseja.

4) Projektipäällikkö tukemaan em. muutoskokonaisuutta 60 000 euroa

Edellä kuvatut toimet ovat nopeasti toteutettavia ja edellyttävät nopeaa organisointia ja monien toimijoiden yhteistyötä. Palkataan projektipäällikkö ohjaamaan ja koordinoimaan toimenpidekokonaisuuden kehittämistä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Nuorten itsenäistymismahdollisuuksien edistäminen, nuorten palveluketjun vahvistaminen sekä nuorten osallistaminen vahvemmin palvelujen kehittämiseen turvaavat tukea tarvitsevien nuorten auttamisen oikea-aikaisesti sekä edistävät nuorten hyvinvointia.

Käsittely

13.02.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Idän aikuissosiaalityön päällikkö Sari Tuominen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Juha Jolkkonen: Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään siten, että kohdan "Täydentävät palvelut" ensimmäinen kappale muutettiin muotoon: "Lastensuojelussa lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla tukihen-



kilöitä ja tukiperheitä, vertaisryhmätukea ja asumisen tukea. Jälkihuolto-
tonuoret ja aikuissosiaalityön tiimeissä asioivat erityistä tukea tarvitse-
vat 18 vuotta täyttäneet nuoret ovat jääneet edellä mainittujen palvelu-
jen ulkopuolelle."

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Leo Bergman: Kohdasta 3 "Tieto ja teknologia kehittämisen tu-
kena" perutaan uuden mobiilisovelluksen kehittäminen ja jaetaan tähän
varattu raha kohdan 1 "Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen
kautta" hankkeille. Uuden mobiilisovelluksen sijaan hyödynnetään vies-
tinnässä nuorten jo nyt käyttämiä viestintäsovelluksia.

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan esitys syntyi seuraavan äänestyksen
tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Leo Bergman): Kohdasta 3 "Tieto ja
teknologia kehittämisen tukena" perutaan uuden mobiilisovelluksen ke-
hittäminen ja jaetaan tähän varattu raha kohdan 1 "Nuorelle helppoja
uusja palveluja kokeilujen kautta" hankkeille. Uuden mobiilisovelluksen
sijaan hyödynnetään viestinnässä nuorten jo nyt käyttämiä viestintäso-
velluksia.

Jaa-äännet: 3

Tapio Bergholm, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija
Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen

Tyhjä: 1

Saku Etholen

Poissa: 1

Tuomas Tuure

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Leo Bergmanin vastaeh-
dotuksen äänin 8 - 3 (tyhjää 1, poissa 1).

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen



19.03.2018

Lisätiedot

Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.02.2018 § 29

HEL 2018-000892 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallituksen käytössä olevia määrärahoja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen kohdennetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle yhteensä 2 miljoonaa euroa seuraavasti:

1. Kaupunkistrategian hanke nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemiseen, 1,0 miljoonaa euroa.
2. Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittäminen sekä erityisopetuksen kehittäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa, 1,0 miljoonaa euroa.

Käsittely

13.02.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että esittelijän perusteluista muutettiin määrärahaa käytetään seuraaviin menoeriin -kohta kuulumaan seuraavasti:

- yksittäisten kokeilujen ja pilottien rahoitus: Me-talon ja Me-koulun kehittäminen ja laajentaminen 500 000 euroa
- kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen erityisesti vieraskielisten lasten ja nuorten perheiden kanssa 350 000 euroa
- projektipäällikön ja projektikoordinaattorin palkkauskulut 130 000 euroa
- osallistavat työpajat teemoittain, toimijoina henkilöstö, kumppanit ja kaupunkilaiset sekä palvelumuotoilun hyödyntäminen 20 000 euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asiasta esittelijän muutetun esityksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



19.03.2018

Asia/13

Marjo Kyllönen, kehittämisspalveluiden päällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



19.03.2018

Asia/14

§ 170 Raitioliikenteen kehittämisohjelma

HEL 2017-010566 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä ratikkaprojektin loppuraportin tiedoksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti hyväksyä raitioliikenteen kehittämisohjelman kaupunkiympäristön toimialalla ohjeellisena noudatettavaksi siten, että ohjelmaan sisältyvät keskeiset toimenpiteet pyritään toteuttamaan vuoteen 2028 mennessä kulloinkin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Käsittely

Pöydällepanon aikana esittelijä täydensi ehdotustaan liitteellä 3 "Ratikkaprojektin loppuraportti".

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Päätösesitykseen lisätään uusi lause:

"Kaupunginhallitus korostaa saavutettavuuden turvaamista suunniteltaessa raitioteiden pysäkkejä ja niiden mahdollista karsimista."

Marcus Rantalan vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Raitioliikenteen kehittämisohjelma
- 2 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys 21.11.2017
- 3 Ratikkaprojektin loppuraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.



Esittelijän perustelut

Raitioliikenteen nykytilanteesta

Raitioliikenne toimii Helsingin kantakaupungin joukkoliikenteen runkona. Vuonna 2016 raitioliikenteessä oli 56,6 milj. matkustajaa, 13 linjaa ja 140 vaunua. Liikenteen luotettavuus oli 99,5 %. Raitioliikenteen uusi linjasto (10 linjaa) otettiin käyttöön 14.8.2017. Matkustajaliikenteessä oli 127 vaunua vuonna 2017. Vuonna 2017 matkustajamäärä oli 60,2 milj. matkustajaa. Liikenteen luotettavuustavoite 99,84 saavutettiin.

Raitioliikenteen tuotantokustannukset vuonna 2017 olivat 0,39 euroa/matkustajakilometri, mikä on enemmän kuin muulla raideliikenteellä (juna 0,14 euroa/matk.km, metro 0,08 euroa/matk.km) ja bussilla (0,31 euroa/matk.km Helsingin sisäisen bussiliikenteen osalta). Raitiovaunumatkat ovat tyypillisesti lyhyitä ja siksi kustannuksia seurataan myös matkustajanousua kohti. Raitioliikenteen kustannus matkustajanousua kohti oli 0,86 euroa vuonna 2017 (juna 1,42 euroa/matk.nousu, metro 0,53 euroa/matk.nousu) ja Helsingin sisäisen bussiliikenteen 1,47 euroa/matk.nousu.

Nykyisen raitioliikenteen ongelmiksi on tunnistettu mm. alhainen keskinopeus ja ajoaikojen hajonta. Keskeisimpiä syitä ovat heikosti toimivat liikennevaloetudet ja puutteellinen erottelu ajoneuvoliikenteestä. Ongelmat heikentävät raitioliikenteen palvelutasoa ja kasvattavat liikennöintikustannuksia.

Ratikkaprojekti

Kaupunginvaltuuston hyväksymän vuosien 2013-2016 strategiaohjelman linjausten pohjalta muodostettu poikkihallinnollinen Ratikkaprojekti on valmistellut viime valtuustokauden aikana raitioliikenteelle kehittämistavoitteet. Ratikkaprojektin tavoitteena oli:

- Parantaa raitioliikenteen luotettavuutta ja kustannustehokkuutta
- Muodostaa näkemys raitioliikenteen tavoitelaajuudesta
- Luoda edellytykset raitioliikenteen laajentamiselle ja kehittämiselle.

Kaupunginhallitus käsitteli ratikkaprojektin tilannekatsausta 16.11.2015 ja hyväksyi jatkovalmistelun pohjaksi seuraavat raitioliikenteen kehittämistavoitteet:

- Nopeustavoite: raitioliikenteen keskinopeus nykyisellä raitioverkolla nostetaan 17 kilometriin tunnissa
- Sujuvuustavoite: raitiovaunut pysähtyvät ainoastaan pysäkeillä



- Luotettavuustavoite: raitiovaunut kulkevat aikataulun mukaisesti
- Häiriöttömyystavoite: väärin pysäköidyt autot ja liikenneonnettomuudet eivät aiheuta häiriöitä liikenteeseen.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että konkreettisista kehittämistoimenpiteistä päätetään erikseen ottamalla huomioon niiden kokonaistaloudellisuus sekä käytettävissä olevat taloudelliset resurssit.

Projektin loppuraportti valmistui huhtikuussa 2017. Loppuraportissa on käsitelty raitioliikenteen kehittämispotentiaalia ja tavoitteita sekä nykyisen raitioliikennejärjestelmän kehittämistä. Projektissa tarkasteltiin myös raitioliikenteen roolia joukkoliikennejärjestelmässä. Tulevien raitiotiehankkeiden kehittämisen pohjaksi tehtiin raitiotieverkon jako pika-raioteihin ja kaupunkiraioteihin. Projektin aikana mm. kehitettiin luotettavuuden seurannan mittaristoa ja seurantamenetelmiä, raitioteiden suunnitteluperiaatteita ja –ohjeistusta sekä määriteltiin edellä mainitut suunnittelua ohjaavat tavoitteet nopeuden, sujuvuuden, luotettavuuden ja häiriöttömyyden suhteen.

Ratikkaprojektin loppuraportti on liitteenä 1.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli loppuraportin 25.4.2017, ja päätti lähettää sen kaupunginhallitukselle tiedoksi. Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi 27.4.2017 informaation loppuraportista tiedoksi.

Raitioliikennettä koskevia muita linjauksia

Kaupunginhallituksen 12.1.2015 hyväksymässä Helsingin liikkumisen kehittämisohjelmassa on tavoitteita ja toimintalinjauksia mm. matka-ai-kojen ennustettavuudesta ja luotettavuudesta sekä saavutettavuudesta kestävillä liikennemuodoilla. Liikkumisen kehittämisohjelma perustuu strategiaohjelmaan 2013-2016 ja ohjaa liikennesuunnittelussa tehtäviä valintoja ja liikennepolitiikan suuntaa.

Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymässä Helsingin yleiskaavassa on esitetty tavoitteellinen raideverkosto. Yleiskaavan ratkaisut perustuvat visioon Helsingistä raideliikenteen verkostokaupunkina, jossa joukkoliikennejärjestelmän perustana on laajeneva raideliikenneverkko nopeine runkoyhteyksineen. Helsingin hallinto-oikeus on kumonnut päätöksellään 5.2.2018 yleiskaavaa koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen eräiltä osin, mm. Länsiväylää, Turunväylää, Hämeenlinnanväylää ja Lahdenväylää koskevien kaupunkibulevardi -merkintöjen osalta. Päätös ei ole lainvoimainen.

Kaupunginhallitus käsittelee kevään aikana yleiskaavan toteuttamisohjelmaa uuden yleiskaavan mukaisen maankäytön jatkosuunnittelun ai-



kataulutuksen pohjaksi. Pikaraitioteiden sujuva liikennöinti kantakaupunkiin edellyttää nykyisen rataverkon parantamista ja kehittämistä nopeammaksi.

Kaupunginvaltuuston 27.9.2017 hyväksymän Helsingin kaupunkistrategian 2017 - 2021 mukaan kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 12.12.2017 kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmän kehittämisselvityksen, jossa määritellään yleiskaavan tavoitteiden mukaisen joukkoliikennejärjestelmän periaatteita ja bussiliikenteen sovittamista raideliikenteen runkoverkkoon.

Kehittämisselvityksessä on esitetty joukkoliikennemuotojen hierarkia, johon joukkoliikennejärjestelmän kehittämissuunta perustuu. Periaatteissa mm. todetaan, että kantakaupungin kaupunkiraitioverkko palvelee kantakaupungin sisäistä liikennettä. Työn osana selvitettiin kantakaupungin nykyisen raitioverkon roolia osana yleiskaavan joukkoliikennejärjestelmää ja tarkasteltiin mahdollisia nykyverkon laajennuksia. Kantakaupungin raitioverkon tavoitelaajuutta tarkasteltiin mm. mahdollisten linjausten, erilaisten hankevaihtoehtojen sekä niiden teknisen, liikenteellisen ja taloudellisen toteutettavuuden näkökulmista.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 12.12.2017 kehittämisselvityksessä esitetyt periaatteet joukkoliikennejärjestelmän jatkosuunnittelussa ohjeellisina noudatettaviksi. Samalla lautakunta mm. hyväksyi läntisen kantakaupungin raitiotien suunnittelun jatkamisen osana Vihdintien kaupunkibulevardin liikenneratkaisuja.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys

Raitioliikenteen kehittämisohjelman tavoitteena on jatkaa ratikkaprojektissa aloitettua luotettavuuden ja kustannustehokkuuden parantamistyötä.

Raitioliikenteen kehittämisohjelma on liitteenä 2.

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli kehittämisohjelmaa 21.11.2017. Lautakunta esittää raitioliikenteen kehittämisohjelman hyväksymistä kaupunkiympäristön toimialalla ohjeellisena noudatettavaksi sekä ohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden käyttöönottoa ja toteuttamista alkupainotteisesti siten, että keskeiset toimenpiteet on mahdollista toteuttaa kymmenen vuoden aikajänteellä. Lautakunta esittää lisäksi, että raitioliikenteen kehittämisen edellyttämät resursointitarpeet huomioidaan talousarvion valmistelussa.

Kehittämisohjelman sisällöstä

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvnro FI02012566
--	---	---	------------------------------	---



Raitioliikenteen kehittämisohjelman tavoitteena on käynnistää kehittämistyö poikkihallinnollisessa ratikkaprojektissa määriteltyjen kehittämistavoitteiden (nopeustavoite, sujuvuustavoite, luotettavuustavoite ja häiriöttömyystavoite) toteuttamiseksi.

Ohjelmassa on kuvattu raitioliikenteen nykytilanne ja kantakaupungin raitioliikenteen tavoitetila sekä periaatteet ratainfrastruktuurin ja liikennöinnin parantamiseen. Lähtökohtana tarkasteluissa on raitioverkon jakaminen toiminnallisesti pikaraitioteihin ja kaupunkiraitioteihin.

Raportti sisältää kehittämisohjelman toimenpiteineen. Ohjelmassa on kuvattu myös kehittämistavoitteiden toteuttamisen liikenteelliset ja kaupunkitaloudelliset vaikutukset sekä vaikutukset liikennöintikustannuksiin.

Ohjelman pääpaino on kantakaupungin nykyisen raitioverkon alueessa. Tulevat pikaraitiotiet toteutetaan omina kokonaisuuksinaan, mutta niiden käyttämien kantakaupunkiosuuksien kehittämistarpeet on huomioitu.

Pikaraitioverkkoon kuuluvilla pääkaduilla kehittämisessä painotetaan erityisesti nopeutta ja sujuvuutta mm. pysäkkivälejä kasvattamalla, raitioliikenteen erottelulla muusta liikenteestä, kaikkien risteysten liikennevalo-ohjauksella ja raitiovaunujen vahvoilla etuuksilla sekä pysäkkijärjestelyillä ja sujuvilla vaihdoilla.

Kantakaupungin rataverkon muilla alueilla painotetaan ennen kaikkea luotettavaa ja häiriötöntä kulkua mm. estämällä liikennevalojen kohtuuttoman pitkät odotusajat, erottamalla raitioliikenne mahdollisuuksien mukaan omille kaistoilleen, perustamalla joukkoliikennekatuja sekä minimoimalla sekaliikenteessä ajoneuvoliikenteen häiriöitä ja kadunvarsipysäköinnin haittoja.

Infrastruktuurin kehittämiskeinoista keskeisimmät ovat raitioliikenteen liikennevaloetuksien parantamisen ja raitioteiden paremman erottelun lisäksi mm. pysäkkien palvelutason parantaminen. Lisäksi jalankulkijajäilyksiä järjestellään sekä kehitetään ratatekniikkaa.

Kantakaupungin pääkatujen runko-osuuksilla ratainfra parantaminen edellyttää laajoja perusparannustoimenpiteitä. Perusparannettavia kohteita on mm. Mannerheimintiellä, Mäkelänkadulla sekä Rautatien ja Hakaniemen välisellä osuudella. Koko raitioverkon ja erityisesti runko-osuuksien ulkopuolisten rataosien parantamiseksi laaditaan linjakohtaiset toimenpidekortit.



Liikennöinnin kehittämiskeinoja ovat mm. raitioliikenteen palvelu- ja toimintalinjausten määrittely, ajotapojen yhtenäistäminen, kaikilla pysäkeillä pysähtyminen sekä kuljettajalipunmyynnin lopettaminen.

Raitioliikenteen kehittämisohjelman valmistelua on ohjannut ohjausryhmä, jossa on ollut edustus kaupunginkansliasta, kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelusta, Helsingin kaupungin liikennelaitokselta (HKL) sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymästä (HSL).

Osaa ehdotetuista toimenpiteistä on jo ryhdytty toteuttamaan, mm. kuljettajarahastuksesta raitioliikenteessä on luovuttu 1.2.2018 lukien ja va kiominuuttiaikataulut on otettu käyttöön syksyllä 2017.

Ohjelman toimeenpano

Ohjelmaa toteutetaan vuosittain kunkin organisaation (kaupunkiympäristön toimiala, liikenneliikelaitos, kaupunginkanslia, HSL) normaalin toiminnan puitteissa. Kehittämisohjelmassa on nimetty 23 eri tehtävää, joille on kullekin nimetty vastuutahot. Infrastruktuuriin ja liikennöintiin liittyvien konkreettisten tehtävien lisäksi ohjelmassa esitetään seitsemän yleisluontoisempaa kehittämistehtävää, jotka liittyvät työn ohjaamiseen ja seurantaan sekä taloudelliseen ja muuhun resursointiin.

Kehittämisohjelman toteuttamiseksi ehdotetaan mm. nimettäväksi raitiotiekoordinaattori sekä perustettavaksi kehittämisen ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina kaikki raitioliikenteen järjestämiseen osallistuvat osapuolet. Ohjaus voidaan toteuttaa esim. osana olemassa olevan raitiotiehankkeiden koordinaattoriryhmän työtä. Raitiotiekoordinaattorin nimeää kaupunkiympäristön toimiala.

Kehittämisen tueksi toteutetaan HSL:n uuden lippu- ja informaatiojärjestelmän tuottamaan tietoon perustuva raitioliikenteen suorituskykymitaristo.

Aikataulu ja resursointi

Infrastruktuurin parantamistoimenpiteiden ja kehittämishankkeiden aikajänteeksi on ohjelmassa esitetty noin 15 vuotta, mutta kaupunkiympäristölautakunta korostaa ohjelman nopeampaa toimeenpanoa. Keskeiset toimenpiteet on pyrittävä toteuttamaan 10 vuoden aikana.

Toimenpiteiden arvioidut investointikustannukset ovat noin 60 milj. euroa. Tämä ei sisällä katujen ja kunnallistekniikan rakentamisen kustannuksia muutoin kuin suurten perusparannusten osalta.

Suurin osa kustannuksista (noin 32 milj. euroa) muodostuu pääkatuusuuksien perusparannuksista. Raitioliikenteen liikennevaloetuuksien



parantamisen ja raitioteiden paremman erottelun muusta liikenteestä on arvioitu vaativan noin 4,5 milj. euron investoinnit. Osa toimenpiteistä ei edellytä investointeja, mutta ne sisältävät suuren parannuspotentiaalin.

Investoinnit ja mahdollisesti tarvittava henkilöresurssien lisäys ohjelmalle rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen kulloinkin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Ohjelman vaikutukset

Raitioliikenteen kehittämistavoitteiden toteuttamisella on raportin mukaan monia myönteisiä liikenteellisiä vaikutuksia. Raportissa vaikutuksia on kuvattu nykytilanteen lisäksi keskipitkän aikavälin tilanteessa, jossa raitioverkko on laajentunut ensimmäisillä pikaraitioteilla (Raide-Jokeri, Laajasalon raitiotie sekä Vihdintien, Hämeenlinnanväylän, Tuusulanväylän ja Viikin-Malmin pikaraitiotiet).

Raitioliikenteen nopeuttaminen vaikuttaa voimakkaasti joukkoliikenteen saavutettavuuteen. Matkavastus (painotettu matka-aika) pienenee erityisesti kantakaupungin alueella. Raitioliikenteen nopeuttamisen seurauksena joukkoliikennematkojen määrän on arvioitu kasvavan Helsingin sisäisillä matkoilla molemmissa ennustetilanteissa lähes 4 %. Raportin mukaan kehittämissuunnitelma nostaa joukkoliikenteen kulkutapausuutta kantakaupungin sisäisillä matkoilla noin 2 % -yksikköä, mikä on merkittävä muutos.

Raitioliikenteen erottelulla on raportin mukaan muuta joukkoliikennettä ja autoliikennettä jonkin verran hidastava vaikutus, samoin vaikutusta kadunvarsipysäköintipaikkojen määrään. Raitioliikenteen liikennevalotuuksien parantaminen aiheuttaa jossain määrin henkilöautoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn hidastumista, mutta vaikutusten arvioidaan jäävän pieniksi suhteessa raitioliikenteen hyötyihin.

Kehittämissuunnitelman toteuttamisesta aiheutuvat haitat muille liikennemuodoille on arvioitu kaiken kaikkiaan pieniksi ja suunnittelulla hallittavissa oleviksi. Infrastruktuurin parantaminen voidaan toteuttaa suurelta osin ilman muiden liikennemuotojen käyttämän tilan vähentämistä.

Raportissa on tarkasteltu raitioliikenteen kehittämisestä aiheutuvia kaupunkitaloudellisia vaikutuksia. Nopeuttamistoimista aiheutuvien suorien käyttäjähyötyjen on arvioitu olevan noin 13 milj. euroa nykyisellä rataverkolla ja laajennetun raitioverkon ennustetilanteessa noin 19 milj. euroa. Lisäksi kehittämissuunnitelman kautta arvioidaan saavutettavan muita laajempia taloudellisia hyötyjä mm. yritysten toimintaedellytysten parantamisen kautta.



Raitioliikenteen kehittämistavoitteiden täysimääräisen toteuttamisen arvioidaan tuottavan noin 4,5 milj. euron vuosittaisen säästön liikennöintikustannuksissa. Nykyisen linjaston ja aikataulujen mukainen liikennöinti onnistuisi 8-10 vaunua pienemmällä kalustomäärällä. Raitioliikenteen nopeuttaminen parantaa raitioliikenteen tuottavuutta. Nopeuttamisen myötä yhden raitiovaunun keskimääräinen ajosuorite kasvaa nykyisestä 190 kilometristä 205 kilometriin arkipäivässä.

Esittelijän kannanotot

Raitioliikenteen kehittämissuunnitelmassa esitetyt tavoitteet ja toimenpiteet ovat perusteltuja sekä nykyisen raitioliikenteen toimivuuden että laajenevan raitioverkon kannalta. Toimenpiteet mahdollistavat sujuvamman liikennöinnin ja raitioverkon laajentumisen esikaupunkialueille.

Ohjelman tavoitteiden toteutuminen parantaa raitioliikenteen palvelutasoa ja joukkoliikenteen kilpailukykyä aiheuttamatta muulle liikenteelle merkittävää haittaa. Panostaminen raitioliikenteen nopeuttamiseen parantaa raitioliikenteen kustannustehokkuutta. Liikennöintikustannusten arvioidaan pienenevän jopa yhden raitiolinjan kustannuksia vastaavan määrän. Parantamistoimenpiteet tuovat matkustajahyötyjä ja kaupunkitaloudellisia hyötyjä.

Raitioliikenteen kehittämissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet on mahdollista toteuttaa kaupunginvaltuuston 29.11.2017 hyväksymän talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2018-2020 liitteenä olevassa, liikenne- ja liikelaikojen investointiohjelmassa raitioratojen muutoksiin ja peruskorjauksiin vuosille 2018-2027 esitettyjen määrärahojen puitteissa. Raitioratojen muutoksiin ja peruskorjauksiin on esitetty yhteensä 69,8 milj. euroa vuosille 2018-2027, josta 45,2 milj. eur vuosille 2018-2022.

Lisäksi talousarviossa 2018 kohdennettiin erikseen 0,5 milj. euron käyttötalouden lisämääräraha kaupunkiympäristön toimialan talousarvio-kohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne, joka on tarkoitus osoittaa mm. strategiassa mainittujen raideinvestointien suunnitteluun.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Raitioliikenteen kehittämissuunnitelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



2 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys 21.11.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.03.2018 § 156

HEL 2017-010566 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.03.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti käsitellä kansliapäällikön 16 esityksen kokouksen viimeisenä asiana.

Asian aikana kuultavana oli liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Reetta Putkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.11.2017 § 224

HEL 2017-010566 T 08 00 02

Hankenumero 4765_11

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- raitioliikenteen kehittämissuunnitelman ja sen periaatteiden hyväksymistä kaupunkiympäristön toimialalla ohjeellisena noudatettaviksi.
- ohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoa kaupunkiympäristön toimialalla.
- ohjelman toimeenpanoa alkupainotteisesti siten, että ohjelman keskeiset toimenpiteet on mahdollista toteuttaa kymmenen vuoden aikajänteellä.
- raitioliikenteen kehittämisen edellyttämien resurssitarpeiden huomioimista talousarvion valmistelussa.

Käsittely

21.11.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Anton Silvo. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Esitysehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen kolmas ranskalainen viiva niin, että kolmas ranskalainen viiva muuttuu samalla neljänneksi ranskalaiseksi viivaksi:

- ohjelman toimeenpanoa alkupainotteisesti siten, että ohjelman keskeiset toimenpiteet on mahdollista toteuttaa kymmenen vuoden aikajänteellä.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

14.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi



§ 171

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 11.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

13.3.2018

kaupunkiympäristölautakunta

13.3.2018

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

13.3.2018

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

13.3.2018

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit



19.03.2018

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- hankintajohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- kaupunkitietopäällikkö
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

keskushallinnon viranhaltijat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- Korkeasaaren eläintarha

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä



19.03.2018

Asia/15

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 172

Kaupunginvaltuuston 14.3.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 14.3.2018 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista vaihteluksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

KAUPUNGINHALLITUKSEN EHDOTUKSET

- 1-2, 4 Ei toimenpidettä.
- 3 Tiedoksi kaupunginkanslialle, Taloushallintopalveluliikelaitokselle, Rakentamispalveluliikelaitokselle, Korkeasaaren eläintarhalle, kaupunkiympäristön toimialalle, pelastuslaitokselle, Liikenneliikelaitokselle, kulttuurin ja vapaaajan toimialalle sekä sosiaali- ja terveystoimialalle.
- 5 Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.
- Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.
- 6 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle, sekä Museovirastolle (kulttuuriympäristön suojelu).
- Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, pelastuslautakunnalle, Liikennelaitokselle, kaupunginmuseolle ja kaupunkiympäristön toimialan las-kutukselle.
- 7 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympä-



päristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, pelastuslautakunnalle, Liikennelaitokselle ja kaupunginmuseolle.

- 8 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle sekä asuntotuotannolle.

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

- 9-21 Talousarvioaloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

- 22-33 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



19.03.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 157, 158, 162, 163, 164, 165 (A ja B), 166, 168, 169, 170, 171 ja 172 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 159, 160 ja 167 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.



19.03.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 161 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566



19.03.2018

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



19.03.2018

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566



19.03.2018

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.



19.03.2018

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tomi Sevander

Sanna Vesikansa

Veronika Honkasalo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 26.03.2018.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566